

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

«L'alegria i l'amor representen les ales
per als grans fets»
Goethe

Any XXIX • Núm. 1.499 • 2,10 €

12 • juny • 2008

D'aquí a dos anys l'interior del temple estarà enllestit i s'obrirà al culte

Sagrada Família 2010

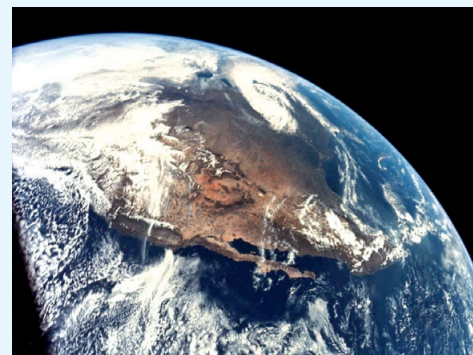
Luis Fernando García

En morir l'any 1926, Antoni Gaudí va deixar enllestida la façana del Naixement de la Sagrada Família, una forma peculiar d'iniciar una església però, que denotava l'anhel de l'arquitecte perquè, a partir d'aleshores, cada generació de barcelonins es comprometés a enllestir-ne un tram. Va ser així com Antoni Gaudí va passar el relleu de l'obra al futur d'una ciutat que, d'aquí a dos anys, contemplarà la culminació de l'interior de la nau i la seva obertura al culte. «A partir d'aquest

moment i durant els pròxims dos anys veurem com l'interior del temple es transforma de forma extraordinària», va dir Joan Rigol, president-delegat de la Junta Constructora de la Sagrada Família, en presentar l'estat actual de les obres. «Fins ara hem fet molta feina que no es veia, però a partir d'ara el resultat ja es podrà veure a l'interior del temple i, de manera progressiva, a l'exterior», va afegir.

Pàg. 17

en primer pla

El futur del planeta, un repte per a la humanitat

El futur del planeta és incert. Quan ens plantejem els reptes del segle XXI, no hi ha dubte que el de l'ecologia és un dels reptes més importants per a la humanitat d'avui però sobretot de demà. Tots els científics coincideixen a dir que ens encaaminem cap a una crisi ecològica, si bé difereixen a l'hora de pronunciar-se sobre les conseqüències reals que tindrà per al planeta i si aquestes conseqüències trigaran més o menys a fer-se notar. El que està clar és que, una vegada més, els principals perjudicats seran els països pobres, que ja comencen a notar els primers símptomes del canvi climàtic.

Davant d'aquest panorama i d'aquesta incertesa en el futur, l'Església té el paper de sensibilitzar i d'encoratjar els ciutadans d'arreu del món per tal que s'impliquin en la salvaguarda de la terra com a do de la creació.

Pàg. 3, 4 i 5

Professió solemne a les Descalces de Vic

El 31 de maig passat la germana Maria Cristina de Sant Josep, de 21 anys, va fer la seva professió solemne al monestir de Santa Teresa de Vic. En una emotiva cerimònia presidida per Mons. Romà Casanova la jove carmelita descalça va fer vots perpetus de castedat, pobresa i obediència. A pocs quilòmetres de Vic, a la diòcesi germana de Solsona, el diumenge 1 de juny una altra dona es lliurava totalment a Déu, tot i que des d'una opció molt diferent. Teresa Gené, delegada de Joventut de Solsona, ingressava a l'Orde de les Verges Consagrades de mans del seu bisbe, Mons. Jaume Traserria.

Pàg. 19 i 22

Les Josefines deixen Lleida i es traslladen a Manresa

El dissabte 31 de maig un autocar va anar a recollir les 22 religioses Filles de Sant Josep, conegudes pels lleidatans com a Josefines, a la que fins ara ha estat casa seva al carrer de l'Acadèmia 18 de Lleida. La comunitat tancava així ni més ni

Pàg. 24

Mare de Déu
dels Àngels, una
parròquia oberta
a la missió

Pàg. 20 i 21

Sumari

Pàg. 8 Entrevista al superior provincial dels combonians a Espanya

Pàg. 18 Barcelona: eucaristia del Dia de l'Apostolat Seglar

Pàg. 23 Girona: 10 anys del Servei d'Intervenció Educativa de Càritas

Pàg. 30 Ponència de l'abat de Montserrat al Fòrum Social Pere Tarrés

Pàg. 31 Els focolars celebraran el seminari «Aprendre a conviure»

Editorial

La vergonya de la fam

Del 3 al 5 de juny s'ha celebrat a la seu de la FAO a Roma la Conferència d'Alt Nivell Sobre la Seguretat Alimentària Mundial: els Desafiaments del Canvi Climàtic i la Bioenergia, en la qual s'ha parlat àmpliament del problema de la fam al món i en la qual s'ha alertat del perill que milions de persones poden incrementar pròximament el nombre dels qui passen fam del nostre planeta.

Malgrat l'assistència de 50 caps d'Estat i de govern, la notícia ha passat pels mitjans de comunicació d'una forma massa discreta. Es parla molt de la crisi del Partit Popular, de la polèmica renovació d'alguns periodistes de la cadena COPE, o de la cursa cap a les presidencials de la Casa Blanca, però sembla que el problema de la fam no interessa gaire, és d'aquells temes que no són populars mediàticament, dels quals és preferible no parlar gaire per no intranquil·litzar la població.

Els ciutadans dels països rics vivim amb preocupació la crisi econòmica de què tant es parla aquests dies, i és molt possible que moltes famílies que fins ara vivien en una certa normalitat monetària comencin a tenir alguns problemes per arribar a final de mes, o a l'hora de comprar els aliments bàsics, com a conseqüència de les importants pujades de preus que s'estan produint. Aquesta realitat ens ha de fer reflexionar no tan sols de forma egoista en allò que pot afectar-nos personalment, sinó sobretot en com afectarà els que estan molt per sota de nosaltres, els que realment passen fam de debò i que viuran les conseqüències de la desacceleració econòmica d'una forma dramàtica.

El fet que hi ha persones al nostre món que moren de fam és una veritable vergonya per a tota la humanitat. I no parlem d'uns quants casos comptats, sinó de xifres que rondan els 850 milions de persones que passen fam. Alguns governs estan prenent mesures serioses davant de la crisi econòmica i la pujada dels aliments bàsics, però: qui es recorda dels

milions de persones que estan en una situació límit i per a les quals una pujada de preus pot ser certament mortal?

A l'obertura de la conferència el cardenal Tarcisio Bertone, secretari d'Estat de la Santa Seu, va llegir un missatge del papa Benet XVI en el qual el Pontífex afirmava que «la fam i la malnutrició són inacceptables en un món que, en realitat, disposa de nivells de producció, de recursos i de coneixements suficients per posar fi a aquest drama i a les seves conseqüències. El gran desafiament d'avui és "globalitzar" no tan sols els interessos econòmics o comercials, sinó també les expectatives de solidaritat, respectant i valorant l'aportació de cada membre de la societat».

En el missatge llegit pel cardenal Bertone, el Papa constata que «pobresa i malnutrició no són una simple fatalitat provocada per situacions ambientals adverses o per calamitats naturals desastroses. D'altra banda, les consideracions de caràcter exclusivament tècnic o econòmic no han de prevaldre sobre els deures de justícia envers els que pateixen fam».

La clau de la fam en el món és la injustícia i l'egoisme, si cadascú pensa només en ell mateix i en els interessos propis, es produeix una injustícia envers aquells que no estan en una situació de major o menor benestar com la nostra. Després els països rics es lamenten de fenòmens com la immigració incontrolada de milions de persones que intenten escapar de la fam cap a països del Primer Món o el ressorgiment de moviments polítics revolucionaris antiimperialistes en els països més pobres, que perjudiquen els interessos comercials de les grans multinacionals i dels països més avançats.

Només si generosament s'inverteix de forma desinteressada en els països més pobres perquè puguin sortir del seu subdesenvolupament i de la fam, s'aconseguirà un equilibri més gran del nostre món, la qual cosa no tan sols és just, sinó que també redundarà en un món globalment més pròsper i estable.

CATALUNYA+ CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; David Codina, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors: Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Agustí Codinach, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Dani Majà, J. A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: redaccio@catcrist.com (Redacció)

a/e: administracio@catcrist.com (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catcrist.com (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Eduard Masllorens (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 105,99 €

Gibraltar i Portugal: 105,99 €

Resta d'Europa: 174,38 €

Amèrica i Àfrica: 208,70 €

Àsia i Oceania: 279,89 €

El setmanari rep l'ajut de l'Institut Català de les Indústries Culturals, de la Generalitat de Catalunya

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«L'alegria i l'amor representen les ales per als grans fets»

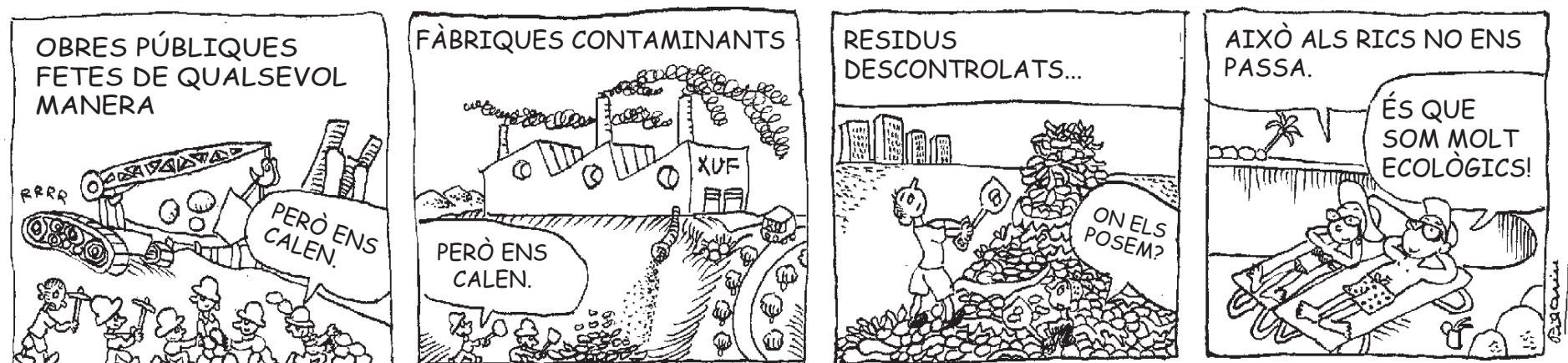
(Goethe. Poeta, dramaturg, novel·lista i filòsof alemany. 1749-1832)

Ser alegres i transmetre alegria és una qualitat de les persones de «bona consciència, immerses en l'amor universal i, per tant, de bona voluntat i espirituals». Deia el cèlebre escriptor i humorista alemany Johann Paul Richter que «l'alegria o contentació d'ànim és el cel sota el qual tot prospera». Però confonem la magnífica qualitat anterior amb una altra de molt oposada: la de qui «riu d'una manera buida de sentit, pròpia dels tipus inferiors» (com els descriu

la teòsofa anglesa Annie Bessant), només bulliciosos, exultants i esvalotadors, dient o sentint acudits obscurs i anècdotes malicioses! En el somriure i la rialla es distingeix la persona sensible i de qualitat, de la grollera i vulgar. Hi ha alegries tan sobtades com passatgeres. I n'hi ha de carismàtiques, com les descriu el filòsof alemany Schopenhauer: «Les alegries més excelses, variades i duradores són les espirituals.»

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

El canvi climàtic, qüestió de supervivència

■ Els governs mundials han de superar egoismes i treballar conjuntament pel futur del planeta

El futur del planeta és incert. Quan ens plantejem els reptes del segle XXI, no hi ha dubte que el de l'ecologia és un dels reptes més importants per a la humanitat tant d'avui però sobretot de demà. Tots els científics coincideixen a dir que

ens encaminem cap a una crisi ecològica, si bé difereixen a l'hora de pronunciar-se sobre les conseqüències reals que tindrà per al planeta i si aquestes conseqüències trigaran més o menys a fer-se notar. El que està clar és que si en els propers

anys els governs mundials no es posen a treballar en ferm per tal de reduir les emissions de diòxid de carboni (CO₂), el canvi climàtic esdevindrà irreversible i els primers perjudicats, una vegada més, seran els països més pobres.

Si bé no serà fins a mitjan segle XXI que els occidentals comencem a notar els primers efectes del canvi climàtic, uns efectes que s'agreuaran a finals de segle, la realitat és que els països del tercer món ja pateixen les conseqüències del desgast del planeta. Els riscos potser són els mateixos; el que difereix és la vulnerabilitat dels països. El jesuïta Joan Carrera, membre de Cristianisme i Justícia i professor de Moral Fonamental i Bioètica de la Facultat de Teologia de Catalunya, ho explica de forma molt gràfica: «Si puja el nivell del mar a Manhattan tenim prou mitjans per afrontar-ho, mentre que si puja al delta del Ganges, a Bangla Desh, els riscos per a la població són molt més grans.»

Per a Cristianisme i Justícia, l'ecologia i la justícia són, per tant, dos aspectes que no podem deslligar i que els cristians no podem defugir. «Hem explotat la natura, hem pensat que era inesgotable i potser ha arribat el moment de fomentar uns valors alternatius a la manera de funcionar del món actual i que és la que provoca el desastre ecològic que estem vivint.» En aquest sentit, el jesuïta Joan Carrera, que també col·labora amb el Departament de Ciències Socials d'ESADE, creu que el paper de les religions pot ser cabdal a l'hora de sensibilitzar, d'animar i de presentar valors alternatius al model productiu actual com són els de reaprofitament, d'estalvi d'aigua, de reducció del consum... Però també hi ha uns altres valors que són de gran importància per als cristians: els valors de la comunió i la interdependència. Així, ja no és només qüestió de pensar en els nostres germans que viuen als països del tercer món, sinó també de pensar en el futur de la humanitat. «Les persones que avui dia tenen entre 30 i 40 anys sentiran ja alguns canvis, però el canvi climàtic afectarà sobretot les generacions futures, és a dir, els nostres néts», afirma Joan Carrera, que també parla de la necessitat de tenir una relació més sagrada amb la naturalesa: «Mereix un respecte com a creació de Déu, que l'ha posada al nostre servei però no perquè l'explotem sense mesura.»

Quan parlem del futur del planeta no hi ha solucions egoistes que valguin perquè serà, senzillament, un problema de supervivència. «O sobreviuen tots o no sobreviurà ningú», afirma categòric Joan Carrera. El problema ecològic, per tant, no es pot solucionar des de l'egoisme, sinó que potser per primera vegada a la història els governs mundials han de fer un plantejament comú i sense egoismes per solucionar el problema. «El món és de tots i, malgrat que els països rics encara poden

El clima extrem afectarà especialment els països pobres.

defensar-se del canvi climàtic, és qüestió d'anys que ja no puguin fer-ho perquè l'atmosfera és comuna», afegeix el jesuïta. La realitat, però, «és que la preocupació pel canvi climàtic és més present als països del tercer món que a occident. Aquí en parlem molt, però ho veiem com un problema llunyà perquè encara no ens està afectant. En canvi, en països com el Brasil, Mèxic o l'Índia en són més conscients perquè realment ja veuen signes que hi ha un cert canvi climàtic».

Hi ha científics escèptics que defensen que el que avui dia estem vivint són símptomes massa petits que només són fruit de la casualitat i que la climatologia s'ha d'estudiar en períodes de temps més llarg.

N'hi ha d'altres de més catastrofistes que auguren un futur ple de calamitats. Sigui com sigui, el que és una evidència és que la temperatura mitjana del planeta ha augmentat, que sempre hi ha una correlació entre l'augment de les emissions de CO₂ i l'augment de la temperatura mitjana del planeta i que hi ha llocs on ja pateixen amb especial virulència llargues èpoques de sequera acompanyades de fortes inundacions, cosa que afecta un gran nombre de població molt vulnerable. «El canvi climàtic no s'anunciarà d'un dia a l'altre, sinó que

serà gradual, tot i que no és descartable algun fenomen brusc», afirma el jesuïta Joan Carrera, i afegeix que «no hi ha cap científic mínimament respectable que no afirmi que el canvi climàtic és un fet i que tindrà conseqüències negatives. Una altra cosa són les diferències a l'hora de calcular quan comencem a notar-ne els efectes...».

Augment de CO₂

Des dels inicis de la revolució industrial els nivells de diòxid de carboni (CO₂) i de metà (CH₄) no han fet més que augmentar, alhora que la temperatura mitjana del planeta també augmentava en el mateix període 0,7 °C. «Si arribéssim a pujar dos graus més el problema ja seria molt perillós», alerta el jesuïta Joan Carrera. Així, el problema del canvi climàtic és que és un factor que en precipita molts d'altres: huracans, ciclons, menys pluges, desertització en unes zones, inundacions

en d'altres, menys producció agrícola, més migracions (hi ha qui parla de «refugiats climàtics»), més malalties, esgotament de determinades espècies animals, més conflictes...

A Catalunya hem viscut en els darrers mesos conflictes davant de l'escassetat d'aigua, fenomen que si el traslladem a l'esfera mundial podria traduir-se en guerres entre territoris. Així, des de Cristianisme i Justícia ens recorden que hi ha molts rius que són compartits entre nacions, com per exemple el Nil, i que si en un moment donat hi hagués escassetat d'aigua, això podria generar guerres entre països.

Els informes diuen que encara som a temps de canviar-ho, però això implicaria que l'any 2012, quan s'esgota el protocol de Kyoto, ja s'haurien d'haver posat mesures perquè realment es reduís el nivell CO₂ a tots els països. El dubte moral, però, és que si el desenvolupament de la revolució industrial als països occidentals es va poder fer perquè ningú no va pensar en el cost ecològic que tindria, com podem dir ara a països com la Xina o l'Índia que no es poden desenvolupar perquè ara nosaltres ens hem adonat que ho vam fer malament? Segons Joan Carrera, aquesta reflexió presenta també un problema ètic i un problema de solidaritat, i advoca perquè des d'occident ajudem aquests països a desenvolupar-se netament, «quan nosaltres ho hem fet bruta...». (C.M.)

«El canvi climàtic afectarà sobretot les generacions futures, és a dir, els nostres néts»

Compromís de l'Església

Quan Mons. Gianfranco Girotti, bisbe regent del tribunal de la Penitència Apostòlica, incidia en l'ecologia com una de les «àrees en les quals avui percebem actituds pecaminoses» evidenciava alhora la preocupació de l'Església catòlica pel sosteniment del nostre planeta. Bona mostra d'aquesta inquietud és l'adhesió de la Santa Seu als tractats per a la protecció de la capa d'ozó, així com la signatura d'una declaració de la Conferència Espanyola de Religiosos (Confer) i una vintena de congregacions davant dels reptes del canvi climàtic i les bioenergies.

D'altra banda, en resposta a «l'extraordinària preocupació del magisteri de l'Església, fonamentalment del papa Joan Pau II, per la qüestió ecològica», l'any 2004 l'arquebisbat de València va crear la primera comissió diocesana per a la Pastoral de l'Ambient i l'Ecologia Humana, per tal de «promoure la presa de consciència i estils de vida cristians a favor de l'ecologia i del desenvolupament sostenible», segons va informar a l'agència de notícies AVAN el seu president, el prevere valencià Ferran Lluch. Segons Mn. Lluch, «l'explotació desmesurada dels recursos; l'alteració del medi natural; els residus i la seva influència en la salut; el turisme i l'economia insostenibles, i les ecologies urbana i agrícola, són alguns dels factors que requereixen una educació basada en principis ètics i cristians».

La iniciativa de l'arquebisbat de València se sumava a unes pràctiques que ja s'estaven desenvolupant en esglésies d'altres països d'Europa, com Itàlia, Anglaterra, Alemanya, Eslovàquia, Irlanda o els Països Baixos.

Revisar el nostre actual model de vida

■ L'aigua, el consum energètic i els residus són els principals reptes per al futur del nostre país

Parlar dels reptes del medi ambient a casa nostra a curt i mitjà termini és abordar qüestions com la gestió de l'aigua, l'actual model de consum energètic i l'ús dels residus. Són reptes que ens afecten a tots i que, més enllà

de les solucions concretes per a cadascun d'ells, ens conviden a fer un plantejament de base: hem de ser capaços de saber gestionar els recursos de què disposem i, per tant, de qüestionar-nos i de revisar el nostre actual model de vida.

Aquesta invitació a gestionar els recursos que tenim a la nostra disposició la veiem molt clarament quan parlem del repte de l'aigua. És a dir, la qüestió clau és saber quanta aigua tenim, quanta aigua consumim, d'on prové l'aigua i com gestionem aquesta aigua. És aleshores que cal plantejar les possibles polítiques i canvis que cal fer. Segons Tica Font, vicepresidenta de Justícia i Pau, «hi ha dues menes de política d'aigua, la de l'oferta i la de la demanda, i en aquest país no acabem de reeixir perquè la mentalitat de l'oferta no estigui sempre per damunt de la de la demanda». Una persona que percep mil euros al mes sap que ha d'aprendre a viure amb aquesta quantitat de diners; en canvi, «pel que fa al tema de l'aigua ningú no diu quanta en tenim ni intenta viure amb aquesta quantitat d'aigua». «Fa tres anys que la pluja ens salva del perill de la sequera», afegix Tica Font, «però el problema és que també cada any hem gastat més aigua de la que ha plogut».

Segons la vicepresidenta de Justícia i Pau, hi ha dos elements clau que ens marca la directiva europea i que és molt important tenir en compte: en primer lloc, hem de mantenir l'ecosistema aquàtic amb qualitat perquè, si no, tampoc nosaltres no tindrem aigua de qualitat. D'aquí que haguem de vigilar la quantitat d'aigua que extraïem dels rius. En segon lloc, constatem com la majoria de l'aigua subterrània de Catalunya està contaminada: per excés de salinitat pel que fa a l'aigua més propera a la costa; pels purins de les granges o pels adobs de l'agricultura pel que fa a la part interna. «Gairebé a tota l'àrea metropolitana de Barcelona tenim aigua i de sobres, el problema és que no la tenim en les condicions adequades», afirma Tica Font, que per això és del parer que abans de construir grans plantes que dessalinitzin l'aigua del mar, seria més econòmic construir petites plantes que dessalinitzessin l'aigua subterrània de Barcelona, que també té sal però menys, evidentment, que la del mar.

Finalment, pel que fa a la gestió de l'aigua, Tica Font va més enllà i defensa que hem de perdre la mania a consumir aigua reutilitzada. «Ens fa l'efecte que l'aigua que raja de l'aixeta és aigua neta de font, quan la realitat és que, per exemple, l'aigua que consumeix la ciutat de Tarragona provinent de l'Ebre ha anat passant per totes les depuradores de les ciutats i de les fàbriques que es troben al llarg del recorregut del riu, i per pobles que fins i tot no tenen depuradora. Així, per què hem de tenir mania que les aigües que ja hem utilitzat passin a una planta de tractament per reintegrar-les al circuit d'aigua de boca?» Segons la vicepresidenta de Justícia i Pau, «tenim l'actitud i la mentalitat de gent rica en recursos».

Així mateix, també és cert que, d'acti-

tat humana, en tenim de moltes maneres i que no tota requereix la mateixa qualitat d'aigua. «Per tant, hem de tenir qualitats diferents per a usos diferents», afegix Tica Font, en el sentit que no hauria de tenir la mateixa qualitat l'aigua que fa servir la indústria, que la que fem servir per regar el camp o per cuinar, al mateix temps que «també hem de tenir canonades diferents segons les necessitats concretes».

«El miracle nocturn de la bossa d'escombraries que desapareix»

El gran nombre de tones de residus que generem cada dia als països occidentals és una qüestió que tots mirem d'evadir. És, segons Tica Font, «el miracle nocturn de la bossa d'escombraries que desapareix» i en la qual ja no pensem més, però que és un problema greu per la persistència d'aquests residus i perquè la naturalesa no és capaç de digerir-los. «Quan facin arqueologia d'aquí a 2.000 anys ens estudiaran pel nivell de porqueria que hem anat repartint arreu del territori», assegura en un to una mica escatològic Tica Font.

De residus, però, també n'hi ha d'altres categories. Pel que fa als residus industrials, si bé cada vegada es redueixen més, no per això són menys perillosos. Només cal pensar en els provinents de les centrals

nuclears, amb una mitjana de vida d'entre 3.000 i 4.000 anys, o bé amb els procedents de les granges de purins, que després de molts anys contaminant el subsòl ara es reclouen en piscines impermeabilitzades. En aquesta qüestió dels residus, com en d'altres, la sensació és la mateixa: actuem en el darrer element de la cadena i a mesura que van sorgint els problemes però no fem un plantejament de fons en el sentit de limitar la producció de residus. «No aborrem com minimitzar els residus ni com fer que tinguin menys impacte; no legislem com han de ser els embolcalls dels productes que consumim, ni promovem que els envasos, com sí que passava en altres èpoques, s'hagin de retornar al productor per a la seva reutilització.» Totes aquestes qüestions que ara deixem de banda potser en un futur no gaire llunyà seran font de conflicte social perquè, no ens enganyem, davant de la neces-

sitat de construir nous abocadors, qui estarà disposat a tenir-ne un a tocar de casa?

Però més enllà d'aquesta problemàtica, de nou ens hem d'enfrontar a un conflicte moral. Segons Tica Font, bona part dels residus provinents de la nanotecnologia (mòbils, ordinadors, televisors...) s'exporta a països del tercer món perquè siguin desballestats. «Hi ha elements que són reciclables però n'hi ha d'altres que són altament contaminants», explica la vicepresidenta de Justícia i Pau, que es lamenta que, malgrat que som nosaltres els grans consumidors de tecnologia, la porqueria l'acabem portant en països on les legislacions són menys restrictives a l'hora de gestionar els recursos. Sigui com sigui, «el planeta és tancat i, per tant, podem moure les coses de lloc però no per això desapareixen».

Cercant alternatives al petroli

El gran repte de l'energia és cercar alternatives al petroli i als derivats del petroli, ja que ens enfrontem a una crisi de preu i de tinença d'energia. El creixement econòmic de països com la Xina, l'Índia i el Brasil ha fet que hagin augmentat amb força els consumidors d'aquestes fonts d'energia i, per tant, com que no es preveu en el futur trobar nous jaciments de petroli, o almenys que en resulti barata l'extracció, estem entrant en una crisi de producció i de preu. «El panorama d'aquestes fonts d'energia és que ens trobem ben bé en la punta màxima de producció energètica», afirma Tica Font.

Si actualment l'Estat espanyol depèn en un 80% del petroli, seria desitjable que de cara al futur pogués disminuir aquest percentatge almenys en un 20%, gràcies a altres fonts d'energia, explica la vicepresidenta de Justícia i Pau. Així, «per escalfar aigua podem fer-ho amb una placa solar que haguem instal·lat al terrat; podem fabricar cotxes que gastin menys benzina; fer servir bombetes que utilitzin menys llum; produir electrodomèstics que puguin durar 30 anys i que gastin menys energia, menys aigua...»

«Déu no ens ha posat dins de la creació perquè fem el que vulguem, sinó que ens ha encarregat la custòdia i la cura de tot el que ens ha regalat. Per tant, no hem de malbaratar-ho.» I afegix la vicepresidenta de Justícia i Pau: «La cultura occidental ha tret el paper de Déu en la creació i, al seu lloc, hi ha posat l'home. Hem de deixar que cadascú tingui el seu paper i hem de ser conscients que l'home només és una peça més de la creació.»

Pel que fa al paper que podem exercir els cristians, Tica Font ens recorda un principi moral que podria dirigir els nostres actes: «Abans de fer qualsevol cosa sempre ens podem preguntar si també la poden fer totes les altres persones del planeta. Si la resposta és que "no", aleshores simplement tinguem present que el que estem fent és un acte de privilegi.» (C.M.)

Guardians de la creació

La teologia no és aliena al discurs mediambiental. Ben al contrari, s'afilera amb els qui pensen que aconseguir una terra dignificada i respectada és una tasca urgent. En efecte, lluitar per una terra alliberada de la destrucció és una conseqüència de la missió que Déu mateix ha confiat a l'ésser humà: ser guardià de tota la creació, no ser-ne un despota i un tirà.

La terra ha estat confiada a l'home perquè en tingui cura, com aquell que administra l'espai on es troba la casa comuna. La creació culmina en l'home perquè ell és l'únic vivent capaç de fer el que ha fet el Creador: modelar amb les seves mans noves realitats que facin la terra més amiga i habitable. Però això no es pot assolir a costa de la mateixa terra. Si l'ésser humà, per millorar el seu benestar, ha d'esquinçar l'equilibri de la vida i dels vivents, acabarà destruint-se. Ningú no pot cremar un bosc, dient-se que al cap d'uns quants anys els arbres tornaran a créixer. Igualment, ningú no pot pensar que la terra és el recurs inacabable d'un ésser capriciós i rapinyaire.

No hi ha res més indefens que la natura quan l'home es proposa de vulnerar-la en benefici propi, sense demanar permís. És cert que l'home necessita la terra i els seus recursos per subsistir i avançar. Les civilitzacions antigues modificaven l'hàbitat natural per tal d'eixamplar el conreu o obtenir nous espais. Tanmateix, ara l'home està en disposició d'alterar ecosistemes, canviar el clima, transformar paisatges, convertir camps en asfalt... i provocar indirectament desastres naturals que costen la vida de moltes persones. S'imposa un retorn a la consideració de la terra com a obra sortida de les mans de Déu. Altrament, canviarem irremediablement la relació home-terra que havia caracteritzat el paradís i que havia quedat restablerta amb l'aliança amb Noè, el signe de la qual és l'extraordinari arc poli-crom que recorre el cel.

Cal un retorn a la primera veritat del text bíblic: «I Déu veié que era bo» (Gènesi 1). La creació és bona i l'home ha de mantenir-ne la bondat que ha rebut de les mans divines. L'home no pot, doncs, erigir-se en el centre absolut del món: la terra i l'univers, en paraules de l'apòstol Pau, també esperen «la llibertat i la glòria dels fills de Déu» (Romans 8,21). El destí de la terra i el destí de l'home van junts. No els separem!

Armand Puig i Tàrrach
Degà de la Facultat de Teologia
de Catalunya

L'ENTREVISTA

Tomàs Molina, cap de meteorologia de TV3, parla del canvi climàtic a «L'any que el meu avi va veure ploure»

—*L'any que el meu avi va veure ploure.* Quan va escriure aquest títol imaginem que feia molts dies que no plovia a Catalunya. Les darreres pluges ens diuen que, malgrat tot, no anem tan malament?

—Ens diuen que no s'acaba el món, però pel que sabem del clima del futur, també ens diuen que aquest període llarg de sequera es pot tornar a repetir. És a dir, pensar que perquè ara plou ja s'ha acabat el problema, simplement no és veritat. A més, en aquesta ocasió el problema ha estat el subministrament de la ciutat de Barcelona, però en altres ocasions hi haurà problemes de subministrament a altres llocs de Catalunya i d'arreu de l'Estat espanyol. Tot el que ens diuen els informes sobre canvi climàtic és que el temps

Tomàs Molina fa més de vint anys que des de TV3 entra a les llars catalanes per dir-nos quin temps farà. La seva, com la dels altres homes del temps, és gairebé una feina de risc, perquè quan s'equivoquen en un pronòstic, cosa que passa cada vegada menys, ningú no s'està de criticar-los. Una mostra ben clara del gran impacte que el temps té per al dia a dia de les persones i per a sectors com el turisme i l'agricultura, de gran importància al nostre país. Tomàs Molina, cap de meteorologia de TV3 i president de la Climate Broadcaster Network-Europe, també és un home preocupat per transmetre de forma didàctica i planera com el canvi climàtic modificarà la nostra actual forma de vida. Al llibre *L'any que el meu avi va veure ploure* (Columna Edicions), Tomàs Molina fa un pronòstic de present i de futur sobre les implicacions del canvi climàtic a Catalunya, a l'Estat espanyol i arreu del món, i sobre la necessitat que tots plegats, i molt especialment els creients, en prenguem consciència.

«Per veure la neu haurem d'anar als Alps»

està canviant, cosa que també es traduirà en menys precipitacions. D'altra banda, pel que fa al títol *L'any que el meu avi va veure ploure*, reflecteix molt bé l'objectiu del llibre: fer-nos adonar que el canvi climàtic ja és una realitat i que són prou evidents les diferències entre el clima que van viure els avis actuals i el que viuen avui els seus nés.

—Vostè afirma que el canvi climàtic no és més que el reflex del canvi de l'activitat humana al nostre planeta.

—En el meu llibre sostinc que el nom de «canvi climàtic» és un error, perquè, en realitat, que pugi o baixi la temperatura n'és només un factor més. El canvi climàtic, en realitat, és el canvi que hi ha hagut a la terra en aquestes tres últimes generacions, i que s'ha traduït en augment notable de la població, de la nostra esperança

de vida, del nostre ús dels recursos i de la nostra capacitat de generar energia. És tot això el que provoca la pujada de les temperatures, els canvis en la distribució de les pluges, en la distribució dels recursos... Posem només un exemple. A Catalunya hem passat en els darrers anys de 6 a 7 milions d'habitants però, en canvi, durant aquest temps no hem fet cap embassament. Per tant, la qüestió no és si plou més o menys; la qüestió és que, encara que plogui igual, com que la població augmenta, ens continuarà faltant aigua.

—Aquesta manca de previsió és típicament espanyola?

—Sí. Tenim tendència a barallar-nos per coses supèrflues. En el cas de França, per exemple, han arribat a construir fins a seixanta centrals nuclears, de manera que ha esdevingut una superpotència econòmica mundial que ven electricitat a la resta d'Europa. Una demanda que anirà en augment, especialment si tenim en compte que si creix la nostra població també ho farà la necessitat energètica, sobretot per l'ús d'aires condicionats (tots els rècords de consum energètic a l'Estat espanyol en els darrers anys van lligats a la calor), però també si construïm plantes dessalinitzadores, que tenen un consum energètic enorme. Per tant, dessalinitzar vol dir centrals nuclears, i cal que algú ho digui així de clar. Aquesta manca de previsió la veiem també en la necessitat de més embassaments, d'una interconnexió de xarxes... Però no es tracta només d'un problema polític, sinó també social, ja que qualsevol projecte en infraestructures topa normalment amb la negativa dels col·lectius afectats. Ho veiem en el cas de la línia de Molt Alta Tensió al seu pas per Girona.

—Al seu llibre defensa la interconnexió de xarxes com una obra necessària per pal·liar els efectes de la sequera.

—Un transvasament no és políticament ni socialment acceptable, i tampoc no és just. Ara bé, la interconnexió de xarxes,

l'estació d'esquí de la Molina, per exemple, es troba en els 1.500 m, perquè quan es va construir nevava en aquesta cota, però actualment la neu ja se situa entre els 1.800 i els 1.900 metres de cota. Però també caldrà afegir-hi un altre problema, i és que tampoc no podrem disposar de l'aigua provinent del desglaç de les muntanyes. De nou, doncs, caldrà construir nous embassaments, petits i mitjans, i a més coberts, perquè si no l'aigua s'evaporarà.

—Com repercutirà això en el nostre turisme?

—Espanya perdrà atractiu turístic durant els mesos d'estiu, que seran molt calorosos, en detriment del nord d'Europa, que com que pujaran les temperatures

es tornarà atractiu turística-ment. Ara bé, també és veritat que l'oferta aquí pot augmentar a la primavera, a l'hivern i a la tardor, però caldrà treballar altres atractius turístics que no siguin només el del sol i la platja. D'altra banda, el futur de les estacions d'esquí serà certament difícil, com també ho serà el de tota l'estructura social i econòmica que hi ha al seu voltant.

—Quins canvis viurà el sector de l'agricultura?

—Hem d'entendre que ens hem d'adaptar. Hem de treballar l'estrès hídric, l'estrès tèrmic, hem de millorar el sistema de reg perquè sigui més eficaç... Podem continuar traient rendiment a la terra però també podem treure rendiment dels nous invents per treballar la terra en unes circumstàncies més difícils que en altres èpoques. És un mercat enorme, perquè no serem els únics que ens trobarem en aquesta situació. De vegades comparo la situació actual amb

una economia de guerra, en el sentit que hem de destruir per tornar a construir i que hi ha moltes coses noves per fer. Ens trobem en una època d'oportunitats enorme i, per tant, cal que ens posem mans a l'obra. D'altra banda, agrícolament ens hem d'associar més perquè les cooperatives actuals són massa petites. Per tant, hem de créixer per ser capaços d'impulsar projectes més grans i més elevats en un món global, i ho hem de fer sense complexos. Hem de tornar a recuperar l'orgull del món agrícola.

—En el debat actual sobre les mesures per afrontar la sequera, certs sectors han culpabilitzat l'agricultura de malgastar l'aigua.

—Dir que els agricultors gasten o malgasten l'aigua és una bestiesa perquè, en realitat, l'aigua que fan servir va a la terra i d'allí segueix el seu cicle fins que torna al riu. Per tant, seria més correcte dir que els agricultors fan moure l'aigua.

Reportatge:
Carme Munté

Tomàs Molina

L'ANY QUE EL MEU AVI VA VEURE PLOURE

El present i el futur que ens espera

Pròleg d'Eduard Punset

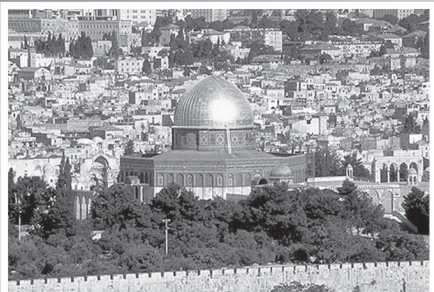

TOMÀS MOLINA,
L'any que el meu avi va veure ploure.
El present i el futur que ens espera.
Columna Edicions,
Barcelona 2008.

**AJUDA A L'ESGLÉSIA. SI POTS, VIATJA AMB NOSALTRES.
SI NO, FES-NE DIFUSIÓ.**

PELEGRINATGES A TERRA SANTA

**DEL 3 AL 10 DE
DESEMBRE
DEL 29 DE DESEMBRE AL
5 DE GENER (ESPECIAL
CAP D'ANY)**

PELEGRINATGE A LOURDES

**DEL 17 AL 19
D'OCTUBRE**

GAL·LES I EL SUD D'ANGLATERRA: PAISATGES DE LLEGENDA

DEL 9 AL 15 DE JUNY

**VISITEM: CARDIFF, BATH,
CAERPHILLY, PLYMOUTH,
EXETER, GLASTONBURY...**

BÈLGICA I LES SEVES CATEDRALS

DEL 7 AL 13 DE JULIOL

**VISITEM: BRUSSEL·LES,
ANVERS, GANT, BRUGES,
MALINES, LA VALL DE
MOISA, LES ÀRDENES...**

MÈXIC COLONIAL I LA SEVA MIL·LENÀRIA CULTURA

DEL 17 AL 28 DE JULIOL

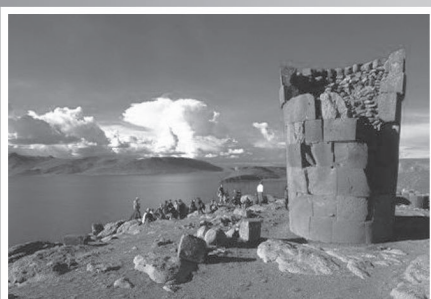
**VISITEM: CIUTAT DE
MÈXIC, TEOTIHUACAN,
QUERÉTARO, EL LLAC DE
PATZCUARO, MORELIA,
GUANAJUATO, TAXCO,
TOLUCA, PUEBLA...**

LES JOIES DEL PERÚ

DEL 9 AL 20 D'AGOST

**VISITEM: LIMA, LA VALL
SAGRADA DELS INQUES,
CUZCO, EL MACHU PICCHU,
EL LLAC TITICACA...**

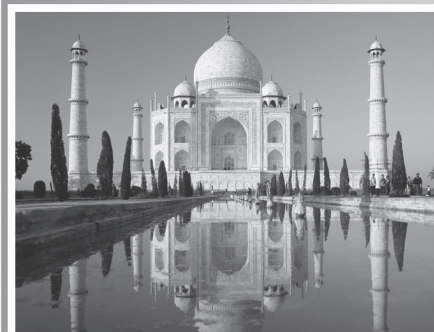
PELEGRINATGE PELS CAMINS DE LA TERRA PROMESA

**DEL 10 AL 21 DE
SETEMBRE**

**VISITEM: JORDÀNIA,
EGIPTE I JERUSALEM**

NEPAL I LES MISSIONS DE TERESA DE CALCUTA A L'ÍNDIA

DEL 10 AL 21 DE NOVEMBRE

**VISITEM: DELHI, JAIPUR,
BENARÈS, EL TAJ
MAHAL, KATMANDÚ...**

PLACES LIMITADES.

PER A MÉS INFORMACIÓ:

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

COMTES DE BELL-LLOC, 67-69 • 08014 BARCELONA

TELÈFON: 93 409 27 70 • FAX: 93 409 27 75 • CORREU ELECTRÒNIC: AMICS@AMICSCC.CAT

Vaticà

església en el món

El Papa demana globalitzar la solidaritat per combatre la fam

■ Missatge de Benet XVI a la cimera mundial de la FAO

ROMA.— Durant l'obertura de la cimera mundial sobre la crisi alimentària organitzada recentment per la FAO a Roma i en la qual van participar uns cinquanta caps d'estat, el secretari d'Estat de la Santa Seu, el cardenal Tarcisio Bertone, va representar Benet XVI llegint el missatge escrit pel Papa per a aquesta ocasió.

Per al Pontífex, «la fam i la malnutrició són inacceptables en un món que, en realitat, disposa de nivells de producció, de recursos i de coneixements suficients per posar fi a aquests drames i les seves conseqüències». El repte d'avui és «globalitzar no únicament els interessos econòmics i comercials, sinó també les expectatives de solidaritat, en el respecte i en la valoració de la contribució de cada membre de la societat». Per això cal «una acció que, perquè sigui eficaç, ha de ser unitària i coordinada». En aquest sentit, tal com ja va expressar en el seu discurs a l'ONU, el Pontífex creu que «és urgent superar la paradoxa d'un consens multilateral que continua en crisi a causa de la seva subordinació a les decisions d'uns pocs». El

Papa va constatar com «la pobresa i la malnutrició no són una mera fatalitat» i, citant l'evangel·li, va afirmar que «el dret a l'alimentació respon principalment a una motivació ètica: donar menjar al qui té fam, cosa que convida a compartir els béns materials com a mostra d'amor». A més, va afirmar el Bisbe de Roma, cal ajudar també «les poblacions que pateixen la manca d'aliments perquè arribin a ser a poc a poc capaces de satisfer les pròpies exigències d'una alimentació suficient i sana».

Segons dades de la FAO, més de 850 milions de persones pateixen fam al món i, si continua la tendència actual, en poc temps a aquesta xifra caldrà sumar-hi 100 milions de persones més. Per això, una de les necessitats més urgents, necessitat subratllada també pel secretari general de l'ONU, Ban Ki-Moon, és, segons Benet XVI, «augmentar la disponibilitat de menjar». Per això cal valorar «les capacitats

El Papa va recordar la màxima evangèlica «Donar menjar al qui té fam».

dels petits agricultors garantint-ne l'accés al mercat». Però el Papa va aclarir que «l'augment global de la producció agrícola només podrà ser eficaç si va acompanyat per la distribució eficaç d'aquesta producció i si es destina primàriament a satisfer les necessitats essencials». Aquesta estratègia tindria com a conseqüència «redescobrir el valor de la família rural: aquesta no es limita a preservar la transmissió, dels pares als fills, dels sistemes de conreu, de conservació i de distribució dels aliments, sinó que és sobretot un model de vida, d'educació, de cultura i de religiositat. A més, des del punt de vista econòmic, assegura una atenció eficaç i amorosa als més febles i, en virtut del principi de subsidiarietat, pot assumir un paper directe en la cadena de distribució i de comercialització dels productes agrícoles destinats a l'alimentació, reduint-se costos d'intermediació i afavorint la pro-

ducció a petita escala».

Segons el Pontífex, «les modernes tecnologies», «les estadístiques» i «l'enviament d'ajuda en casos d'emergència» són importants però no suficients. Cal sumar-los a «una acció política que, inspirada en els principis de la llei natural que estan inscrits en el cor dels homes, protegeixi la dignitat de la persona». Com a conclusió va afirmar —al·ludint a la seva encíclica *Deus caritas est*— que «només la tutela de la persona permet combatre la causa principal de la fam, és a dir, aquest obstinament de l'ésser humà envers els seus semblants que dissol la solidaritat, justifica els models de vida consumista i disgrega el teixit social, preservant i fins i tot arribant a augmentar el solc de desequilibris injustos, deixant de banda les exigències més profundes del bé». Així mateix va oferir la col·laboració de la Santa Seu la qual, «si bé es diferencia dels Estats, s'hi uneix en els objectius més nobles per segellar un compromís que, per la seva mateixa naturalesa, involucra tota la comunitat internacional: encoratjar tot poble a compartir les necessitats de la resta de pobles, posant en comú els béns de la terra que el Creador ha destinat a tota la família humana».

Marta Nin

L'obediència en la vida religiosa

CIUTAT DEL VATICÀ.— El cardenal Franc Rodé, prefecte de la Congregació per als Instituts de Vida Consagrada, va presentar el 28 de maig la instrucció *El servei de l'autoritat i l'obediència*. El document, segons un comunicat d'aquest dicasteri vaticà, «afronta primerament la temàtica de l'obediència religiosa enquadrada com una recerca de Déu i de la voluntat pròpia del creient».

El text neix, com s'explica en la introducció, davant dels «canvis que aquests darrers anys han tingut lloc al si dels instituts i comunitats», i davant dels canvis en «la manera de percebre i de viure l'autoritat i l'obediència tant en l'Església com en la societat». Després de la introducció, el document s'articula en tres parts. En la primera es reflexiona sobre la consagració i la recerca de la voluntat de Déu, i hi posa els fonaments teològics, des de les claus de la teologia de la vida religiosa, per entendre aquest vot, fins a aturar-se en algunes prioritats del servei de l'autoritat. L'autoritat i l'obediència en la vida fraterna ocupen la segona part, en la qual es presenta l'autoritat al servei de la comunitat i amb vista al creixement de la fraternitat. En aquest apartat, la instrucció vaticana recull un element que s'ha anat subratllant en la vida consagrada en els darrers temps, com és el discerniment

comunitari. Finalment, el document conclou amb la reflexió sobre l'obediència i la missió, i s'atura en aspectes com la importància d'assumir responsabilitats per part de tothom, la col·laboració amb els laics, l'obediència i l'objecció de consciència, entre d'altres.

I afegeix que «l'obediència no es justifica a partir de l'autoritat religiosa, ja que tothom en la comunitat religiosa, en primer lloc l'autoritat, està cridat a obeir. L'autoritat es posa al servei de la comunitat per cercar i fer plegats la voluntat de Déu». «Si el document conté una exhortació a l'obediència, serena i motivada en la fe —es diu al comunicat— també ofereix un ampli i articulat conjunt d'indicacions per a l'exercici de l'autoritat», com «la invitació a l'escolta, a afavorir el diàleg, la diversitat, la corresponsabilitat, a tractar amb misericòrdia les persones confiades».

La instrucció, assenyalava el dicasteri, «atorga un relleu particular a la comunitat religiosa com un indret on, sota el guiatge del superior i la superiora, s'exerceix un «discerniment comunitari» pel que fa a les decisions a prendre». Afegeix el comunicat que «no hem d'oblidar que l'autoritat més elevada dins dels instituts religiosos rau per tradició antiga en el Capítol general (o reunions anàlogues), que és un organisme de caràcter col·legial». (Ivicon)

Ostensió del Sant Sudari per al 2010

CIUTAT DEL VATICÀ.— «Si el Senyor em dona vida i salut, espero anar-hi jo també», va dir Benet XVI en anunciar que ha acollit el desig de l'arquebisbe de Torí, el cardenal Severino Poletto, perquè la primavera del 2010 hi hagi una altra «solemne ostensió del Sant Sudari». «Serà una ocasió molt propícia per contemplar aquell misteriós Rostre, que parla silenciosament al cor dels éssers humans, convidant-los a reconèixer-hi el rostre de Déu», va indicar el Pontífex en rebre a l'aula Pau VI set mil fidels de Torí. En els darrers deu anys, va assenyalar, la comunitat diocesana ha fet «una extensa acció apostòlica i missionera, partint d'un intens moviment espiritual centrat sobretot en l'Eucaristia dominical, l'adoració eucarística setmanal i la descoberta de la importància del sagrament de la Reconciliació». A més, va continuar referint-se als fidels, «us heu preocupat d'acostar-hi els més «allunyats»». El Papa va encoratjar els pelegrins al fet que «cap dificultat, cap obstacle no freni l'amor per l'Evangeli de Crist. Si Jesús és el centre de les vostres famílies, de les vostres parròquies i de totes les comunitats, en sentireu viva la presència i creixeran la unitat i la comunió entre totes les artèries de la diòcesi». «Alimenteu, per tant, constantment la unió amb el Senyor en la pregària i amb la pràctica freqüent dels sagraments, especialment de l'eucaristia i de la confessió», va demanar el Papa, i va instar a preocupar-se per «assegurar una formació cristiana contínua dels joves i dels adults». (ACI)

LLAR D'ANCIAIS P. MIRALLES
per a grans **persones** grans

Molt agraïts per la vostra estimació i ajuda

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356
NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net

P. DANIEL CEREZO, SUPERIOR PROVINCIAL DELS COMBONIANS A ESPANYA

«El repte de l'Església xinesa és proclamar Jesucrist amb una sola veu»

El pare Daniel Cerezo té un interessant currículum missioner. Ha estat cinc anys a Uganda i des del 1991 ha treballat a Macau, Hong Kong, Taipei i la Xina, tot i que reconeix que anar a l'Àsia no entrava en els seus plans perquè la seva il·lusió era continuar a l'Àfrica. «Una

carambola de l'Esperit Sant», diu, el va portar a l'Àsia, on ha quedat corprès de la seva Església i la seva gent. Novament, l'Esperit el canvia de missió i el P. Daniel ha tornat a dir «sí» amb generositat. Durant els tres anys vinents servirà la seva congregació com a superior provincial a Espanya.

—Disset anys a la Xina donen per a molt...

—El primer que vaig pensar en arribar a Hong Kong va ser com em comunicaria, perquè jo no sabia absolutament un borrall de xinès! Allí vaig estudiar la llengua un any i quatre mesos. El primer dia de classe la professora em va dir que estudiaria la llengua més difícil que existeix i em va donar un nom xinès, perquè des d'aquell moment ja no existia amb el meu nom occidental. Això em va descol·locar totalment. Després vaig passar a Macau, on vaig estar quatre anys en una parròquia. Vaig haver de familiaritzar-me amb el vocabulari religiós i litúrgic, del qual com a missioner no puc prescindir, i això no t'ho ensenya a la universitat. Aquí vaig viure una de les experiències més dures, però més boniques. Una professora catòlica, retirada, em va ajudar moltíssim. De dilluns a dissabte, durant una hora i mitja, preparàvem plegats l'homilia dominical, de set o vuit minuts. I la professora tenia una paciència...! Arribava el diumenge i al principi la gent entenia molt poc del que jo deia. La llengua cantonesa és una llengua de tons i segons el to canvia el que dius i de vegades és tot just el contrari del que vols expressar... Tenir una presència, treballar, fer missió al món xinès és difícil. El rector em va encarregar la missa de les set del diumenge, amb cor inclòs, i em va tocar cantar en xinès! També portava el grup d'escolanets, el grup juvenil... Van ser quatre anys molt intensos, prioritzant l'estudi de la llengua. Allí vaig conèixer un capellà, ja gran, que era el director del secretariat d'afers socials de la diòcesi per a Macau. Aquesta oficina feia projectes d'ajuda humanitària a la Xina continental, treballava amb malalts físics i psíquics, amb infants... Em va atreure aquest camp i el meu desig era acostar-me a la Xina continental.

—I va fer el salt al continent?

—De Macau vaig començar a treballar al continent, en aquesta oficina. Vaig arribar al continent i no entenia res perquè parlaven en xinès mandarí! Tan bon punt vaig arribar, li vaig demanar al bisbe un any per estudiar mandarí, perquè no podia estar tot el dia amb un traductor. I durant un any vaig estudiar xinès a Taiwan. Va ser el moment en què els Combonians vam obrir una comunitat a Taipei. Després, vaig tornar a Macau, on m'hi he estat pràcticament fins al desembre passat, fent tasques per a la Xina continental. El bisbe va tancar l'oficina l'any 2000 perquè ja no es feien projectes i els Combonians, ja des de l'any 1998, havíem començat una mena d'oficina per a la Xina. Jo he estat gairebé deu anys treballant en aquesta tasca, a través del projecte Fen Xiang, que significa «Compartir». A través d'aquesta oficina hem volgut tenir un peu a la Xina continental.

—Quina feina desenvolupa Fen Xiang?

—En arribar a la Xina ens vam plantejar quina mena de presència podíem tenir els Missioners Combonians a la Xina d'avui, amb la seva realitat social i religiosa. Després d'una reflexió, vam arribar a la conclusió que la feina de «compartir» havia d'anar en dues direccions: eclesial i social. Sempre hem prioritzat l'educació i la formació, i col·laborem amb l'Església local a través de beques per a seminaristes, religioses o capellans, fem recessos i exercicis espirituals. Tenim molt present el lema del nostre fundador, Comboni: «Salvar l'Àfrica a través dels africans.» I nosaltres diem: salvar la Xina amb la Xina, amb la gent de la Xina, amb l'Església local. Volem que l'Església local creixi. Perquè creixi, el més important és la formació. A nivell social, Comboni accentuava molt el fet de donar la vida pels més pobres i abandonats.

A la Xina, un dels sectors més pobres i abandonats són els infants, i els donem suport de manera especial, sempre amb l'educació i la formació en el punt de mira. Des de Fen Xiang volem que l'Església d'Occident conegui la realitat xinesa, la realitat d'aquesta Església formada per cristians que viuen la fe amb plenitud, als quals l'experiència de Jesucrist els marca la vida. A través d'un butlletí volem donar a conèixer aquesta riquesa, la vida d'aquestes comunitats.

—Quina és la situació de l'Església?

—És complexa, difícil d'entendre. A la Xina hi ha una sola Església, no hi ha un cisma, però sí que hi ha dues comunitats. Això és una realitat i encara no hem aconseguit una plena reconciliació, per això esperem ser agents i instruments de reconciliació creant ponts en la mesura del possible. Jo crec que una de les tasques de l'Església a la Xina és aconseguir aquesta reconciliació. Hi ha testimonis molt bonics i avenços, però és una realitat que no s'ha aconseguit de forma total. Un dels reptes de l'Església és que un dia tothom pugui proclamar Jesucrist amb una sola veu.

—Com són aquestes dues comunitats?

—Per la situació política que es viu a finals dels anys setanta, amb l'adveniment de les reformes econòmiques i amb l'obertura a l'exterior, tornen bisbes, preveres i religioses ja grans de les presons, dels camps de concentració i se'ls dona la possibilitat de registrar-se dins del que el govern decideixi. El plantejament que es fa part de

l'Església és que l'Església ha de ser signe visible i que ha de reflexionar fins on pot arribar i acceptar certs condicionaments i control del govern, a través de l'Associació catòlica patriòtica xinesa. Aquesta associació és l'instrument del govern per controlar l'Església. Com a cosa positiva és que s'accepten moltes de les propietats de l'Església, s'obren seminaris i convents, tot i que sempre amb un cert control del govern,

El P. Daniel amb capellans del nord de la Xina.

però almenys són aquí i hi ha una expressió visible de l'Església. Però un altre sector de l'Església, en veure l'actuació del govern, sempre reticent a la religió, es fa un altre plantejament: no doblegar-se davant de les directrius del govern, i decideix romandre en la clandestinitat. El tipus de formació en l'Església clandestina és molt més feble ja que no tenen estructures ni mitjans, i els seus bisbes i preveres es troben a la presó o sota arrest domiciliari. D'una banda, la comunitat pública recorda a la comunitat clandestina que l'Església ha de ser un signe visible i, de l'altra, la comunitat clandestina recorda a la comunitat pública que no es pot doblegar a tots els dictàmens, actuació i control del govern.

—Què defineix l'Església xinesa?

—Jo crec que tres característiques molt clares: és una Església indígena, pobre i màrtir. Tots els bisbes, preveres, religiosos i religioses són xinesos, i els laics, des de la revolució cultural, han estat els qui han mantingut la fe del poble, especialment les àvies. Van ser elles les transmissores de la fe perquè la majoria de bisbes i preveres eren a la presó. Aquesta transmissió es feia amb gran cura perquè la revolució cultural intentava que els fills acusessin els pares i hi havia molt perill. Nosaltres insistim molt en la formació del laïcat perquè els laics siguin els primers agents de la seva evangelització. És una Església sense mitjans, tot i que la principal pobresa és que no han pogut contactar amb l'Església universal. I és una Església màrtir que dona resposta de

la seva fe en un context de persecució. Gairebé totes les famílies catòliques tenen algú que ha patit durant la revolució cultural. Recordo un bisbe que va passar 32 anys en un camp de concentració i un altre que va estar 22 anys a la presó, set d'ells incomunicat, i que mai no han tingut ni una paraula de retret o de venjança. Són testimonis impressionants de gent senzilla que viu la fe en la dificultat, sota el control...

—Quina és la incidència real de l'Església en la societat?

—És admirable com Déu va actuant, perquè són els pobres i els marginats els qui han obert les portes de la societat a l'Església, els que ens han obert les portes a gent de fora que vol tenir una presència a la Xina i col·laborar-hi. Què ha fet l'Església per tenir una presència en la societat?

La mentalitat de l'Església xinesa era protegir i preservar la fe, no irradiar-la als qui no fossin cristians. Darrerament això ha canviat. Ara l'Església el que pretén és tenir presència en la societat i irradiar la fe. L'Església s'ha qüestionat quina mena de presència vol tenir: estar al costat dels més marginats de la societat. Segons dades del 2005, l'Església compta amb 52 cases per a ancians, 157 clíniques o hospitals, 25 escoles bressol, 10 centres per a infants amb discapacitat física o psíquica, 31 centres per a leprosos, orfenats, a més de presència en el món de la sida... La societat ha començat a veure aquesta presència de l'Església en aquells indrets i amb els qui ningú no vol. Això impressiona. És una presència samaritana enmig de la societat. L'Església xinesa és com la que ens presenten els Fets del Apòstols. Això és Evangeli i demostra que la religió no és l'opi del poble. L'Església ha de ser evangèlica i sortir a l'encontre del qui pateix, del marginat.

—Com l'ha canviat a vostè la missió a la Xina?

—Una de les primeres lliçons que he après és la humilitat, i puc dir que he aprofundit molt en la meua fe. Allí no tens cap més seguretat que Déu i he canviat la perspectiva de la missió: és el testimoni de sortir a l'encontre. És a dir, jo no he construït res i he batejat molt poc. La meua postura ha estat la de sortir a l'encontre. Jesucrist és la persona que surt a l'encontre dels altres, i d'aquest encontre en surt una cosa nova. He viscut cada encontre amb una persona com un moment de gràcia. Mai no he preguntat a ningú a quina comunitat pertany, si pública o clandestina. A tot arreu on arribava, sabia que hi havia cristians, germans, i que hi col·laboraria en tot el que pogués. Els testimonis de l'Església local, veure com viuen la fe, amb força, de manera senzilla, sense aparatositat, veure com Déu actua... m'ha canviat.

Rosa María Jané Chueca

Espanya

XXIX Romeria al santuari de Torreciudad

La trobada
va
començar
amb una
processó.

«Foto
de família»
dels
pelegrins.

TORRECIUDAD.— Uns 400 veïns de Martorell, Cornellà, Ripoll i altres poblacions de la comarca del Penedès van peregrinar fins al santuari de Torreciudad, el 17 de maig, per pregar davant les imatges de les patrones que estan entronitzades en aquest centre de pelegrinatges d'Osca.

Aquesta romeria enguany complia la 29a edició i va estar presidida pel bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés, juntament amb els rectors de les poblacions participants. A més, la Banda Simfònica de Martorell i la coral de nens i nenes de l'Escolania de la parròquia de Santa Maria d'Olesa de Montserrat, van solemnitzar la concelebració eucarística amb cants litúrgics. La trobada va començar amb una processó per l'esplanada exterior, encapçalada per les imatges de la Mare de Déu de Martorell, Ripoll, Olesa i de la Font Santa. Jaume Canals, impulsor del pelegrinatge, explicava que enguany s'havia sumat per primera vegada a la romeria «l'advocació de la Mare de Déu del Bonviatge de Sant Joan Despí, amb el seu nou rector al capdavant i molts feligresos».

A l'interior de l'església els esperava el rector del santuari de Torreciudad, Javier Mora-Figueroa, que es va dirigir als pelegrins i els va donar la benvinguda amb unes paraules de

lloança a la Mare de Déu. A continuació, grups familiars i amics van anar passant pel presbiteri per presentar les ofrenes de flors i productes que el bisbe va dipositar al costat de l'altar. Al migdia, els participants van gaudir d'un esmorzar acompanyats pel folklore i les danses d'un grup de *joters* de Barbastre. Com deia Canals, «tothom ha quedat molt content pel bon ambient que hem tingut, a la gent l'entusiasme aquesta mena de trobades familiars».

La jornada va concloure a mitja tarda amb la processó del Rosari per l'esplanada i la posterior benedicció solemne amb el Santíssim dins del santuari. Jaume Canals apuntava que el viatge «no és cap excursió, sinó una romeria a aquest santuari de la Mare de Déu de Torreciudad, on venim a pregar perquè hi ha entronitzades les patrones dels nostres pobles per a veneració dels fidels».

Álvaro Vilallonga

Cap missioner sense «Catalunya Cristiana»

Benvolguts,

A la llista veureu quin missioner està subscrit i quin missioner encara no ho està.

Si us plau, apadrineu un missioner.

MISSIONERS APADRINATS:

Francesc C.V. de Cuba, Rafael S.C. de Costa d'Ivori, Ramon V.E. de Tanzània, Elena C.B. de Camerun, Àngel B.P. de Brasil, Joan R.A. de Colòmbia, Josep R.C. de Brasil, Maria Pilar B. de Bolívia, M. Teresa C.O. d'Argentina, Eduard B. de Mèxic. Anna M. A.A. de Bolívia, Raimunda A.Q. de Nicaragua, Josep M. A. S. de Mèxic, Lluís B.D. de Canadà, Teresa M. B.LI. de Bolívia, Ramon B.P. de Guatemala. M. Remei S. B. de Rwanda, Cristí S.B. de Senegal, Rosa LI. de Marroc. Josep C. M. de Rwanda, Montserrat C. de Xile. Joan C.S. de Mèxic, Josep M.C.B. de Paraguai, Júlia F.R. de Filipines, M. Francisca R. C. Japó, Francesca G.F. Mèxic, Josep LI. F. M. Mèxic, M. Francesca F. V. Veneçuela

MISSIONERS PENDENTS:

Miquel G.T. Brasil
Josep G. de M. Bolívia
M. Lluïsa M. H. Perú
M. Teresa M. C. Colòmbia
Àngel M.B. Paraguai
Gemma M.C. Rep Dem del Congo
Agustina M.C. Xile
Josep M. O. D. República Dominicana
Miquel O. R. Brasil

LLOC:

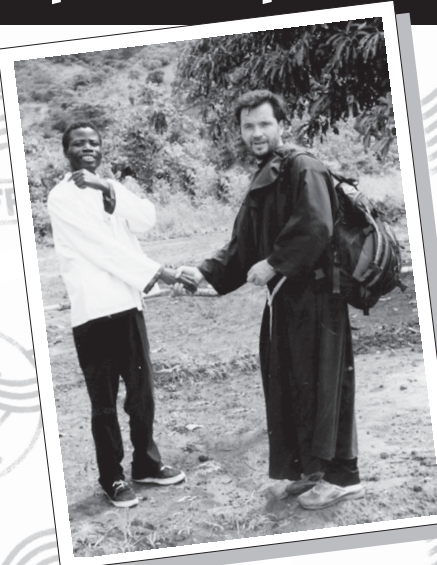
Jesús P. B. Hondures
M. Teresa P. S. Perú
Montserrat R. B. Argentina
Teresa R. Veneçuela
Joan R. C. Cuba
Isidre S.B. Equador
Mons. Lluís S. Hondures
Núria S.S. Equador
Caterina S. N. Perú
Maria T. F. Argentina

Desitjo apadrinar:

NOM DEL MISSIONER.....

PAÍS.....

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació,
ells o elles i encara
més persones llegiran
CATALUNYA CRISTIANA
cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 208,70 €** ☐
Àsia i Oceania: 279,89 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
(Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data
Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**

Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Anàlisi

A l'actual Iraq hi ha una considerable comunitat cristiana. Els caldeus en són part fonamental i una de les comunitats de cristians més desconegudes. Aquest silenci al voltant de la

seva existència n'esdevé còmplice de la desaparició. El naixent radicalisme islamista i la violència existent a l'Iraq afavoreixen l'eliminació progressiva d'una minoria incòmoda per als

musulmans. Els cristians són els veritables perdedors de la guerra. Una comunitat històrica que comprenia un 3% de la població total del país es troba, actualment, en procés de desaparició.

Qui són els cristians de l'Iraq? (I)

Segons la Tradició de l'Església caldea, sant Tomàs s'hauria adreçat primer a Selèucia-Ctesifont al segle I dC, per després prosseguir amb la seva missió evangelitzadora i arribar fins a l'Índia. Seguint la línia de fonts assiriocaldees escrites en arameu (siríac), el deixeble de sant Tomàs Adai, ajudat per Agai i Mari, va començar l'organització de la comunitat cristiana oriental. Evidentment els historiadors moderns, com que no tenen testimonis escrits dels primers dos segles, refusen donar credibilitat a aquests fets. Això no obstant, si contemplem els fets en el seu conjunt i des de la perspectiva dels autòctons comprendrem molt més bé la realitat històrica d'aquest poble i, per tant, de la seva història eclesial. Aquesta gent, malgrat haver estat dominada per diverses potències històricament conegudes, van aprendre a sobreviure i a conservar la seva identitat fins als nostres dies. Prova d'aquesta supervivència al llarg de tants segles són els seus costums en una llengua que va arribar a ser el seu mitjà d'expressió malgrat la llengua franca, l'assiriobabilònic; a saber, l'aramèu, del qual tindrem ocasió de parlar.

La conquesta de l'Iraq pels àrabs musulmans l'any 637 va moderar el moviment expansiu del cristianisme, sense suprimir-lo, mentre la gran massa del poble, que era zoroàstrica, a poc a poc es va islamitzar, especialment per evitar les taxes i les prohibicions imposades als no musulmans. Amb el pas del temps, les files dels cristians van anar minvant, de forma que al segle XIV es reduïen a un grup exigü, circumscrit a l'àrea Mossul-Urmia-llac de Van. Quan ens referim «als cristians de l'Iraq», ho fem en forma general, perquè tot i que els cristians constitueixen un seguit de comunitats diverses que habiten l'Iraq des de temps molt antic, algunes d'elles fins i tot en temps preislàmics, els seus agressors fan cas omís de les seves diferències i els engloben en el col·lectiu «cristians». A l'Iraq no únicament es troba en perill la minoria cristiana, sinó també la rica diversitat ètnica, cultural i religiosa que fa únic aquest país. Indagar sobre aquesta temàtica no ha estat fàcil, ja que no ha rebut gaire atenció per part dels mitjans de comunicació occidentals, tret de dues excepcions: la cobertura feta pels mitjans de premsa vinculats a les Esglésies presents a l'Iraq i l'aparició a Occident de les inevitables repercussions generades pels atacs perpetrats en contra d'algunes Esglésies cristianes en un país islàmic. Així mateix, els mitjans que cobreixen el conflicte iraquí han construït una imatge de l'Iraq, en la qual no té cabuda la diversitat del seu teixit ètnic, cultural i religiós, on tot queda reduït a les disputes entre àrabs musulmans xiïtes i sunnites, i a la qüestió kurda, que encara que representa una gran part de la realitat iraquiana, no la reflecteix tota. La diversitat continguda dins de

Els cristians estan desapareixent a l'Iraq.

les fronteres de l'Iraq és fruit d'una llarga història, en la qual el seu territori, situat entre les ribes dels rius Tigris i Eufrates, a la regió històrica de Mesopotàmia, ha estat bressol de diverses civilitzacions i l'assentament de nombrosos pobles, que van anar modelant el país, deixant-hi les seves empremtes.

Divisió

Els cristians són minoritaris als seus països i s'enfronten fraccionats en diferents Esglésies, dins de les quals pot haver-hi diversos ritus. Les causes de la seva divisió les trobem en el passat remot, quan les disputes dels Pares de l'Església se centraven a definir la naturalesa de Jesús. El concili d'Efes l'any 431 va rebatre la teoria diofisita, segons la qual dues natures coexistien en dues persones, al seu torn en una. D'aquesta pugna va resultar l'aparició de l'Església nestoriana, herètica, que es va expandir per l'Àsia central. Vint anys després, en el concili de Calcedònia, es responia a l'heretgia contrària, el monofisisme, que defensava l'existència d'una sola natura en una sola persona. En aquesta ocasió, les Esglésies que es van separar van ser l'armènia, copta (Egipte), etiòp i la siríaca. Aquesta separació va reeixir gràcies a l'oposició dels cristians a les directrius procedents de Bizanci. La part que va romandre fidel a l'emperador bizantí va ser l'anomenada melquita, del terme *melker*, que és emperador.

1. L'església nestoriana i caldea: de l'heretgia diofisita vindria, pel nom del seu principal defensor, Nestori, el nestorianisme. L'església nestoriana o assíria

d'Orient té el seu propi patriarca, que per les circumstàncies de la història ha hagut de viure refugiat a les muntanyes Hakari, pel costat turc, o l'iraquí actual. Però l'any 1553 Joan Sulaca va ser reconegut pel Papa com a patriarca de la nova Església caldea, que acceptava la unitat a Roma. Des d'aleshores l'Església catòlica va donar suport a la creació d'escoles, seminaris, hospitals i impremtes que contribuïssin a elevar l'ímfim nivell cultural dels caldeus. Diversos bisbes nestorians s'han anat sumant a la comunitat caldea, com va ser el cas del bisbe Yusof l'any 1672, i el patriarca Elia XII, a mitjan segle següent, reconeixia l'obediència a Roma. Per a una millor organització de l'Església caldea, des de l'any 1830, amb el patriarca Joan Hormez, es va centrar l'autoritat dels caldeus en un sol patriarca, amb el títol de patriarca de Babilònia dels Caldeus, que roman fins als nostres dies. Durant el domini de l'imperi otomà, els cristians no tenien els mateixos drets que els musulmans, eren ciutadans de segona classe, obligats a pagar impostos especials, amb restriccions civils com l'accés a les armes, i la prohibició de fer proselitisme entre els musulmans. Des d'aleshores, els nestorians o assiris van romandre en minoria al nord del país, mentre que els seus germans catòlics, més nombrosos, baixaven a la vall central, i conformaven les minories cristianes de les principals ciutats.

En la Primera Guerra Mundial, els turcs van protagonitzar el genocidi armeni, l'assassinat d'un milió i mig de persones, però s'oblida que també van posar fi a la vida d'uns 30.000 caldeus, tres bisbes i 20

preveres. Els supervivents es van refugiar al nord de l'Iraq, que quedaria sota control britànic. Però mentre els assiris, agraïts als britànics, formaven part dels seus cossos de policia colonial, els caldeus es comprometien en el naixent nacionalisme àrab, que donaria lloc al baasisme, moviment polític fundat per un cristià àrab, Michel Aflaq. A l'Iraq independent els assiris patiran especialment la repressió del nou estat sobirà, en mans de la minoria musulmana sunnita.

Mentrestant, a l'Iraq, l'any 1958 es va traslladar el patriarcat de Mossul a Bagdad. Durant el règim baasista, com a nacionalista laic, els cristians eren considerats ciutadans amb els mateixos drets que la resta, i les privacions de llibertat eren les mateixes que per a la resta dels membres d'altres confessions, tenint una forta presència en algunes professions, com l'ensenyament, on eren el 20%, però també en l'hostaleria, petit comerç, professions liberals i negocis internacionals. La resta de la comunitat continuarà vivint al camp, dedicada a tasques de conreu, entre ells, el de la vinya. La capital àrab arribarà a comptar amb 28 parròquies caldees, 50 parròquies cristianes i un seminari major. Però especialment, al barri de Dora a Bagdad, on es concentren les instal·lacions del patriarcat, se situava el Col·legi Internacional Babilònia, d'ensenyament superior universitari, que comptava abans de la darrera guerra amb 280 alumnes de diferents confessions cristianes. El detall de la «llibertat» dels cristians era la presència com a vicepresident de govern i ministre d'afers estrangers de Saddam Hussein del caldeu Tariq Aziz, que havia islamitzat el seu nom per evitar rebuïgs. El seu nom veritable era Miquel Johanna. Tot i que la seva presència al govern no era pel fet de ser cristià, sinó un antic company polític. Els mateixos cristians feien referència al fet que aconseguïen més favors per intermediació de ministres musulmans, que pel mateix Tariq Aziz.

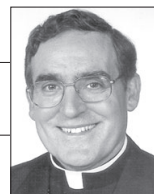
Avui dia l'Iraq té una població propera als 27 milions d'habitants, i conforma una societat multiètnica, pluricultural i multi-religiosa. El grup ètnic més important és l'àrab (74%), seguit dels kurds (20%), els turcmans (2%) i els caldeus, assiris (3%) i altres (1%). La religió predominant és l'islam (95%), xiïtes (60%) i sunnites (35%); jueus, yazidies i sabi'a (2%) i els cristians considerats en conjunt caldeus i assiris (3%), però si els considerem en forma separada, els cristians caldeus són el grup més nombros després dels islàmics, del total de la població (700.000 habitants).

Raad Salam Naaman

*Cristià caldeu iraquí
Doctor en Filologia Àrab i estudis
islàmics*

«A l'Iraq no únicament es troba en perill la minoria cristiana, sinó també la rica diversitat ètnica, cultural i religiosa»

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
 Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Per una laïcitat positiva i oberta

Sense ànim de polemitzar, desitjo aportar algunes reflexions a l'actual debat sobre la laïcitat, un debat que no es dona només a Espanya sinó també a altres països europeus.

Pel que fa al nostre país, és de màxima importància tenir en compte l'esperit i la lletra de la Constitució espanyola de 1978. Aquesta llei fonamental no volgué apostar per cap de les solucions extremes següents: ni una Espanya confessional ni tampoc una Espanya laïcista. S'optà per una postura intermèdia.

S'establí l'aconfessionalitat de l'Estat. I per tal d'evitar l'expressió que feriria per ser la de la Constitució republicana, s'eliminà la formulació negativa que, tal com era prevista a l'esborrany («L'Estat espanyol no és confessional»), podria presentar un bon agafador per a una interpretació laïcista.

Per significar aquesta voluntat dels legisladors es manté l'expressió negativa de la frase però s'elimina

l'adjectiu *confessional* i, en forma si no tècnica sí almenys asèptica, es dirà a l'article 16 de la Constitució que «cap confessió tindrà caràcter estatal». D'aquesta manera, la Constitució de 1978 penso que representa una solució innovadora. I això en tres ordres de coses.

En primer lloc, trenca la tradicional concepció de la confessionalitat o la laïcitat de l'Estat com a extrems oposats d'una mateixa línia, com a representacions pendulars —positiva o negativa— de l'actitud de l'Estat davant d'allò que és religiós.

En segon lloc, la Constitució inclou el principi de laïcitat però el concep amb un contingut i li assigna una funció informadora molt diversos respecte dels habituals en el significat decimonònic de *laïcitat de l'Estat*.

I, en tercer lloc, la nostra Constitució resol de manera més profunda i sòlida el fonament, les garanties i els límits del dret fonamental de la llibertat religiosa com a

conseqüència d'inspirar el seu reconeixement en el principi de llibertat religiosa, que ha d'informar tota l'activitat de l'Estat en matèria religiosa.

Considero, per això, que la laïcitat del sistema constitucional espanyol és una laïcitat positiva i oberta. Positiva, perquè respecte de la religió passa de la neutralitat radical negativa a la col·laboració. Oberta, perquè es descarrega del sentit hostil i exclouent de la religió i s'obre a ella sense discriminació i, fins i tot, vers la seva promoció. Perquè, si el fet religiós —personal i comunitari— és beneficiós per a la societat, és lògic que sigui afavorit per l'Estat.

Aquesta visió de la laïcitat estatal a la nostra Constitució em sembla un factor molt valuós per enfocar com cal l'actual debat sobre la laïcitat, perquè proposa uns criteris que han de ser presents com a aspiracions en aquest debat. Però sobre això caldrà tornar-ne a parlar en un altre escrit.

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
 Arquebisbe de Tarragona i Primat

Cristians dels primers segles

Al final de la seva carta als Romans, sant Pau els anuncia que pensa viatjar a Espanya amb aquestes paraules: «He tingut com a punt d'honor d'anunciar l'evangeli només allà on el nom de Crist no era conegut, per tal de no edificar sobre els fonaments posats per un altre [...]. D'altra banda, sento des de fa molts anys un fort desig de venir a trobar-vos, cosa que penso fer quan vagi cap a Hispània. Espero, doncs, que tot anant-hi us podré visitar, i que em donareu ajuda per arribar-hi» (15,20.23-24).

Per la seva importància com a capital de província de l'Imperi romà, Tarraco era la principal porta d'arribada dels vaixells procedents de Roma, de manera que en cas de fer el viatge, és molt probable que l'hagués iniciat aquí. Trobarem algun dia proves concloents del que és ja una presumpció tan acceptable?

Aquesta serà una de les qüestions apassionants que personalitats científiques de nivell internacional tracta-

ran durant el Congrés sobre «Pau i Fructuós. El cristianisme primitiu a Tarragona (segles I-VIII)», que es desenvoluparà a Tarragona els dies 19, 20 i 21 de juny, gairebé a l'equador de l'Any Jubilar de sant Fructuós i els seus diaques sant Auguri i sant Eulogi. Espero amb veritable entusiasme aquesta cita que posarà en relació Pau i Fructuós, és a dir, el gran apòstol amb el bisbe de Tarraco en el marc d'una ciutat i una comunitat cristiana, la qual tenim constància que en el segle IV era de les més nombroses de la península Ibèrica.

Providencialment, quan se celebri el Congrés només faltará una setmana perquè comenci l'Any Paulí (del 28 de juny de 2008 al 29 de juny de 2009) declarat pel papa Benet XVI per a honorar la memòria de l'Apòstol dels gentils.

Aquesta coincidència entre l'Any Jubilar a la nostra arxidiòcesi i l'Any Paulí en l'àmbit en l'Església univer-

sal, no només pot aportar dades sobre l'expansió del cristianisme primitiu, sinó també sobre la relació entre les Esglésies particulars i l'Església fundada per Crist basada en una unitat de comunió.

Ja des d'ara vull agrair el treball preparatori d'aquest Congrés portat a terme per l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós amb la col·laboració de la Facultat de Teologia de Catalunya i de la Universitat Rovira i Virgili, i estendre una invitació als ciutadans a la presència en els actes públics organitzats en aquestes dates, amb la seguretat que seran una aportació cultural de gran interès i ocasió per aprofundir en la vida espiritual, hereva del testimoniatge d'aquells apòstols i màrtirs.

El cristianisme dels primers segles, precisament per la seva proximitat amb Jesús i amb els seus deixebles, sempre serà una referència per als qui tractem de ser fidels a la doctrina de Crist.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.com

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
 AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

opinió

Punt de vista

Jaume Montaña
Prevere

Participa i col·labora

Totom hauria de tenir gravades al cor, a la ment i a la punta dels dits aquestes directrius que són expressió de la caritat de l'Església en l'àmbit institucional. Són com els camins que se'ns obren per a l'exercici de la caritat activa.

De la pobresa, d'un temps ençà, se'n parla molt a tots nivells. Darrerament, ha estat present a la Cimera de Lima on es va parlar de la lluita contra la pobresa. Sota la influència de la globalització, ningú no escapa del coneixement de la pobresa i encara menys pot fugir de les responsabilitats socials, morals, físiques i cíviques que li corresponen donar com a resposta a les necessitats que presenten els pobres i la pobresa avui.

No n'hi ha prou de donar una almoïna per poder fer una menjada o per vestir (sempre de pobre). Fer caritat, segons ho entenen els nostres avis i pares, avui no és suficient. Caritat, almoïna, tanmateix, que no podem deixar de banda perquè, malauradament, són milions els que passen fam. Al nostre país es parla de 8.000.000 de pobres i d'uns quants milers que rondan el llindar de la pobresa.

A mesura que hem crescut en sensibilitat social i ciutadana, descobrim altres tipus de pobresa tant o més greus i generalitzats que la pobresa material. És la pobresa que atempta la dignitat humana, els drets i valors humans. Per això, Càritas, alertada pels estudis, enquestes i prospeccions de tipus social, ha incorporat als seus programes accions d'ajuda al desenvolupament integral de la dignitat humana a favor d'aquells que es troben en situació de precarietat social.

Durant la solemnitat del Corpus, per a l'Església també dia de la caritat, Càritas va llançar una campanya de sensibilització a favor de la igualtat social.

Desvetllem les consciències: participem i col·laborem amb Càritas. Ella pot donar i fer de la caritat una acció social i activa.

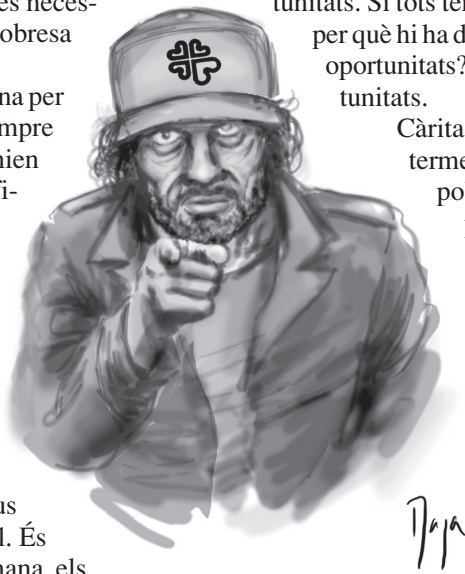
Posar la X a la casella de l'Església, i a la casella dels fins socials de la declaració de la renda és una manera de participar i col·laborar, encara que sempre el més important és la donació de nosaltres mateixos, comptant amb els diners, sempre imprescindibles.

Iguals en drets, també en oportunitats. Ha estat el repte de Corpus aquest any, per una caritat digna i integral. Creïxer en drets és fer-ho també en obligacions. Fer caritat amb Càritas, avui, no és donar una almoïna i prou. És fruit de viure, celebrar i creure en l'Eucaristia; un sortir en defensa d'una vida digna, amb igualtat d'oportunitats. Si tots tenim uns mateixos drets universals, per què hi ha d'haver diferències en l'ordre de les oportunitats? A igualtat de drets, igualtat d'oportunitats.

Càritas diocesana de Lleida, per dur a terme els seus programes d'atenció als pobres, d'eradicació de la pobresa i promocionar el sentit de la dignitat humana, ha comptat, l'any 2007, amb un pressupost de 498.203,31 euros, 478 voluntaris, 63 col·laboradors i... és sorprenent la capacitat de Càritas de fer el bé gràcies a la participació i la col·laboració de la gent del carrer i altres organitzats a través de les Càritas parroquials. Els catòlics trobem la força en l'Eucaristia, font d'igualtat

en el dia a dia dels que caminen per places i carrers, afeixugats per la càrrega d'una vida sense dignitat a l'horitzó. Pa de vida trossejat per nosaltres i en igualtat d'oportunitats.

Amb Càritas, tinguem el coratge de proclamar: creiem que la dignitat de cada persona és inalienable, que pertany a l'essència de la persona, perquè som fills i filles de Déu, creats a imatge i semblança seva. Creiem que la Caritat rau a testimoniar l'amor de Déu a les persones i que és el motor fonamental de la nostra acció i dels nostres projectes.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Reformar les paraules

En Joaquim, un educador escolar, em parla dels nens malparlats. «Cada vegada és més freqüent sentir que els nens diuen paraules malsonants i, val a dir-ho, fins i tot barbaritats com un temple. De seguida penso en els pares. Com deuen ser els pares d'aquests infants? No tot s'aprèn al carrer o a l'escola. La família encara té molt pes: o no corregeix els fills o aquests aprenen a malparlar a casa.»

El llibre de l'Eclesiàstic o del Siràcida afirma que l'home es coneix pel que diu. Fa així: «Quan se sacseja el sedàs, queda el rebuig; igualment quan algú es posa a parlar, li surten els seus defectes. Com el forn posa a prova els atuell del terrisser, la prova de l'home és quan delibera. Com el fruit demostra com han cultivat l'arbre, les paraules revelen el que pensa una persona. No facis elogis de ningú abans de sentir-lo parlar, perquè en les paraules es posen a prova les persones» (Sir 27,4-7).

El predicador del Papa ha dit aquest exemple: «Un emperador xinès, interrogat sobre què era el més urgent

per millorar el món, va respondre sense dubtar: reformar les paraules!» Volia dir: retornar a les paraules el seu vertader significat. Tenia raó. Hi ha paraules que, a poc a poc, han estat buidades completament de la seva significació original i emplenades d'una significació diametralment oposades. El seu ús només pot resultar perjudicial. És com posar en una ampolla d'arsènic una etiqueta on figuri «digestiu efervescent»: algú s'enverinarà. Els estats s'han dotat de severíssimes lleis contra els falsificadors de la moneda, però de cap manera contra la falsificació de les paraules. A cap paraula li ha passat el mateix que a la pobra paraula *amor*. Un home abusa d'una dona i es justifica dient que ho ha fet per amor. L'expressió «fer l'amor» representa freqüentment l'acte més vulgar d'egoisme, en el qual cadascú pensa en la seva satisfacció, tot ignorant l'altre i reduint-lo a un simple objecte. La reflexió sobre la paraula de Déu ens pot ajudar també a reformar i rescatar la vanitat de les paraules dels homes.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Cérvols, cérvoles, cervatons

Alguna d'aquestes paraules, 24 vegades exactament, apareix aquest mamífer en el text bíblic. Si per això creiem que es tracta d'un animal important en la societat israelita, ens equivoquem. Ni entre els jueus, ni entre nosaltres, és important. No estic segur d'haver vist cérvols al natural, només els he vist a les pel·lícules i no em fa res investigar-ho. Ningú no dubta de la gràcia de la seva forma corporal, ni de l'agilitat dels seus moviments. Atrevir-nos a considerar-ne la bellesa com a suprema crec que seria massa exagerat.

Sorpren la seva gran cornamenta i això ens pot confondre. Si bé té una testa exòtica, aquesta mida desmesurada li permet lluitar contra els congèneres per les femelles desitjades. A la Bíblia s'adverteix que és un animal pur, apte per al consum domèstic, privilegi a causa de l'estructura de la peül·la, que la té partida. Que ho sigui per al consum no significa que es tracti de cap animal que abunda a Terra Santa.

Probablement, ja ni en temps avançats de l'Antic Testament, vivia pels penyaus de l'Aràbia, on ara, a l'oasi d'Ein-Guedí, no n'he vist i sí ibys, que s'hi assemblen. He esmentat Ein-Guedí perquè és el lloc més apropiat per situar l'expressió del salm 42 «com la cérvola es deleix per les fonts d'aigua» ja que l'altre lloc adient, les fonts del Jordà, a Dan, al nord, donada la seva situació religiosa, lloc de culte cismàtic del seu santuari, difícilment seria adient recordar.

Tenir-ne al rebost és signe de la riquesa de Salomó. Els cérvols adornen els paisatges i la seva manera de caminar pot ser evocadora, sens dubte d'agilitat i estabilitat als cingles. Evocadors de rapidesa, de llibertat salvatge. En donen prova els passatges dels salms, de Job, dels Proverbis. Però també evocuen els temps messiànics futurs a Isaïes (diu que en aquells dies el coix saltarà com un cérvol) o l'absència i la gana significaran infortunis, a Jeremies. En els textos del Càntic dels Càntics, l'estimada conjura perquè no despertin l'estimat, pels cérvols del camp. O li diu que sigui com el cervatí per les muntanyes de les balsameres. El llibre dels Proverbis diu que la dona en la joventut és cérvola amable. De totes aquestes cites, en trec una conclusió: el cérvol, la cérvola i el cervatí, són manifestacions d'elegància, com un cos de ballet prestigiós ho és d'una cultura. Ara bé, elevar a valor suprem, sense pensar en les seves limitacions, seria una equivocació. Se m'acut pensar ara en aquelles institucions, d'alguna manera religioses, que col·locaven senyores atractives en llocs de recepció, pensant que podien caçar els ingenus que s'hi apropaven. Ja he dit moltes vegades que sóc vell i que, evidentment, vaig ser jove. Feta aquesta advertència, no puc negar el meu recel davant del culte actual a la joventut. Em fa pànic quan es valora algú, del clergat, per exemple, assenyalant-ne únicament la joventut. Ser jove, atractiu i simpàtic, en masculí i femení, són qualitats que es poden aprofitar, malbaratar o convertir-les en benefici o satisfacció propis. Cal viure-les responsablement, com a dons de Déu. Ja que moltes vegades la responsabilitat brilla per la seva absència, l'èxit es gaudeix vanitosament i es cau en el desànim, o s'abandona l'empresa iniciada, quan desapareix la joventut i, amb això, el subjecte deixa de ser el centre de les atencions. Suposo que és per evitar aquests perills que molts educadors d'avui sotmeten els pupils a una disciplina fèrria i regles de la beateria més rànica. Certament, a la joventut actual, de la cultura des de la qual escric, li resulta difícil escollir aquells mestres que l'ajudin. Si hi haguessin persones com Chiara Lubich, seria tota una altra cosa. Molta joventut no estaria decebuda.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.

Què fer amb el temps de lleure?

Sortir de la marginació que suposa estar ficat en el món de les addiccions i de la delinqüència és més difícil del que pot semblar a simple vista o a les persones que no han estat mai a prop d'aquests malalts.

Són molts els vessants que s'han de tenir en compte a l'hora de corregir costums adquirits en un món sense llei.

I no és la més petita la de saber què fer amb el temps de lleure.

Quan s'ha viscut sense horaris al carrer o a la presó, el comportament de la persona canvia molt. Al carrer, perquè la degradació que suposa buscar-se la vida com sigui, fa que les hores del dia i de la nit vinguin marcades pel «tripijoc» i pel sobreviure. A la presó perquè les hores i les activitats vénen marcades a cop de normes imposades.

La rehabilitació comporta moltes superacions, començant pel fet de deixar les addiccions i acabant per les qüestions més pregoneres pel que fa a la millora personal.

Arriba un moment en què potser s'han superat —amb molta dificultat, molt de temps i alguna recaiguda— una sèrie de dificultats que fan difícil la integració en l'àmbit social i laboral.

Però, una vegada resolts aquests problemes, diguem-ne elementals, encara queden alguns retalls que poden enfonsar l'edifici personal que, amb tanta lluita s'havia aconseguit bastir. Es tracta del camp de les amistats que ajuden a omplir el temps de lleure sense tornar a l'ambient dels col·legues amb els quals abans es convivía. I és aquí on les dificultats les

posem sovint els qui no hem viscut mai en la marginació.

S'ens explicava l'altre dia com s'havia trobat en una festa familiar després de rehabilitar-se i quan ja els de casa seva l'havien tornat a acceptar:

«Em vaig trobar aïllat, perquè els meus germans no em van presentar els seus amics. I vaig pensar que era normal. Després de tants anys a la marginació qui ha de voler carregar amb aquest «marró».»

El cas és que els terapeutes, els voluntaris i els educadors en el seu procés de rehabilitació els diem que han de canviar d'amistats i no tornar als llocs que freqüentaven mentre eren al món de les addiccions i el tripijoc.

Però, jo em pregunto: trobaran en la societat aquesta obertura necessària no tan sols per acollir, sinó per conviure des de l'amistat, oblidant el seu passat?

Potser alguns amics íntims de Jesús haurien tingut avui els mateixos problemes de què ens parlava S. De fet, segons ens diuen els evangelistes, que potser no li van retreure, fins i tot els seus parents, el fet d'asseure's a taula amb publicans i pecadors?

Estic parlant d'un tema que és difícil d'aplicar a la vida perquè no sempre tenim oportunitats d'integrar aquestes persones en la nostra societat, però la creativitat de l'Esperit ens farà cercar maneres de fer-ho sense ferir sensibilitats i amb aquest sentit de compartir tot allò que ens pot enriquir mútuament. Perquè en tinc experiència, i puc dir tot el que m'ha enriquit a mi mateixa la quantitat de coses d'aquests amics retornats.

Zoom

Carme Munté

Una de les iniciatives més reeixides de l'Any Jubilar que se celebra a Tarragona ha estat l'edició de l'àlbum de cromos «Ivbilaevm», que té com a objectiu explicar d'una manera ben amena la història paleocristiana de Tarragona i sobretot l'Any Jubilar de Sant Fructuós. Persones de totes les edats s'han proposat completar l'àlbum de cromos així com aconseguir un autògraf de l'autora de les il·lustracions, Pilarín Bayés, encara que per això haguessin de fer llargues cues.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

L'(in)compliment de la llei

Dos fets. Primer. El 9 d'agost del 2006 va entrar en vigor el nou Estatut d'Autonomia de Catalunya. El 9 d'agost proper finalitzaran els dos anys que la disposició final primera fixa com a data límit per a l'aplicació dels preceptes del títol VI, que tracten sobre el finançament de la Generalitat. La seva aprovació es va fer mitjançant una llei orgànica. Ens trobem, per tant, davant d'un fet jurídic rellevant. Quina és la reacció del govern davant del compliment d'aquesta llei? Pedro Solbes, vicepresident segon del Govern i ministre d'Economia i d'Hisenda, va afirmar que el 9 d'agost, tot i reconèixer que es tracta d'una data límit per acordar el finançament i que estan obligats a complir-la, no és una data sagrada. Zapatero promet que sí, la qual cosa no és cap garantia.

Segon. La Junta del F. C. Barcelona, presidida per Joan Laporta, va iniciar el seu mandat el 22 de juny del 2003, vuit dies abans de tancar l'exercici econòmic de la temporada. Segons un dictamen del Jutjat de Primera Instància n. 30 de Barcelona, es va veure obligat a convocar eleccions de manera immediata, perquè segons es va interpretar l'article 29 dels Estatuts del club, aquests vuit dies van equivaler a un any de mandat. No només això, sinó que va pesar com una llosa la possibilitat de la seva inhabilitació si prosperava, com no va ser el cas, una nova denúncia.

Es va exigir al peu de la lletra el compliment dels estatuts del Club, fins i tot contra una certa lògica de fons de reduir a vuit dies un any de mandat. La condemna va ser inapel·lable i la maquinària electoral es va posar en marxa per procedir a una nova convocatòria per a la presidència a l'entitat esportiva.

Què passarà si el 9 d'agost s'incompleix l'Estatut de Catalunya? Suposo que res. Paraules, discursos, cortines de fum. Amb la qual cosa, no només s'incomplirà l'Estatut de Catalunya sinó també la Constitució Espanyola, que proclama que tots els espanyols són iguals davant la llei. Si ets membre de la societat civil només et queda complir la llei i, en cas contrari, la condemna. Si ets polític, no passa res. S'aplaça fins a dates més adients, de vegades sotmeses a interessos electorals o de partit, i punt. Felipe González s'ha prestat vergonyosament al joc de demanar l'ajornament pel fet que ara no hi ha bonança econòmica. Postura fàcilment rebatible si la fem extensiva als ciutadans a l'hora de pagar impostos, que no se'n veuen exempts tot i patir els efectes de la crisi, anomenada eufemísticament «desacceleració econòmica». Veurem quina serà la reacció dels polítics catalans si el 9 d'agost no s'ha obtingut l'acord legislatiu. Veurem quina serà la reacció de la societat catalana.

Resulta curiós observar com la situació del F. C. Barcelona i l'actuació del seu president en cap ha estat afrontada des de la moció de censura, promoguda per l'advocat Oriol Giralt. El disgust i la desafecció han estat articulats a través de la recollida de signatures. En canvi, els problemes constants en què s'han vist immersos els catalans (infraestructures com l'aeroport i rodalies, l'apagada, la sequera amb els disbarats continus i un final penós sense visió de futur, la central d'Ascó, la mancança de subministrament elèctric...), no han trobat en el Govern ni cohesió ni lideratge. No només hem perdut la lliga sinó que caiem en picat a posicions inferiors. Catalunya abandona la zona Champions de l'economia. Com s'articula l'anomenada desafecció? Només hi va haver manifestacions a les Terres de l'Ebre amb motiu del possible transvasament, l'anomenada «captació temporal d'aigua».

Em pregunto per què reaccionem amb més contundència davant d'una situació esportiva que davant els problemes de la societat catalana, per què un incompliment de la llei per part dels polítics acaba en foc d'encenalls però si la incompleixen civils la condemna no es fa esperar. Crida l'atenció que els que aproven les lleis siguin els primers a incomplir-les amb total impunitat.

GESMOR
DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

**Tramitació
d'enterraments**

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqueu al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

CARTES DEL LECTOR

Famosos contra la pobresa

La solista colombiana Shakira ha creat la Fundació Amèrica Llatina Acció Solidària (ALAS) per protegir els més de 32 milions d'infants hispanoamericans que viuen en condicions infrahumanes. Per a això va organitzar dos macroconcerts que van tenir lloc a Buenos Aires i a Ciutat de Mèxic, amb una concepció solidària, per alleujar la misèria i la primesa d'aquesta infància innocent.

Shakira va estar acompanyada per Miguel Bosé, Los Tigres del Norte, David Bisbal, Fito Páez, Alejandro Sanz, Jorge Drexler, Mercedes Sosa, Paulina Rubio, Ana Torroja, Ricky Martin, Chayanne, Juan Luis Guerra i Diego Torres, entre d'altres. Shakira va ser la mestra de cerimònies d'aquests dos recitals, que van concentrar més de 350.000 persones compromeses contra la innocent infantesa desfavorida.

Miguel Bosé va dir que la indigència engendra situacions esgarifoses i que dol que cada hora morin dos nens amb patiments fàcilment evitables. Va puntualitzar que els famosos s'han incorporat a aquesta iniciativa sense cap anhel de protagonisme; l'única cosa que ambicionen és atenuar la dolorosa situació de penúria en què viuen aquestes criatures hispanoamericanes.

La Fundació ALAS, que es beneficia de la presidència d'honor de l'escriptor Gabriel García Márquez, contribueix a la curació de les laceracions de la infància de la terra hispanoamericana.

CLEMENTE FERRER ROSELLÓ
Madrid

Pluja i pregària

La preocupació de Catalunya i de tots els catalans durant molts mesos ha estat la sequera. Els bisbes es van unir al problema i van proposar als rectors que fessin una pregària en cada missa per demanar la pluja. He comprovat que el poder de la pregària és efectiu perquè ara no para de ploure ni per als que celebren les primeres comunions, batejos o casaments, tan propis d'aquests mesos.

CONSUELO GUIJARRO RAMONET
Barcelona

Anem bé

Tenim la sensació que cadascú està en possessió de la veritat i que pensa millor que els altres.

Televisivament, algú es va permetre censurar el rector de Tremp perquè des de la trona va posar en guàrdia els seus feligresos, alguns ben humils, pel fet que, malgrat que es tracta d'una novel·la premiada en l'àmbit literari, el contingut afectava l'honorabilitat de Bernadette Soubirous de Lourdes.

Aconsellava que no en fessin cas, encara més, recomanava no llegir-la, ja que no és la realitat històrica, sinó la base per fer apologia de la moral de *can Patacano*, per anomenar-ho d'alguna manera. Jocosament, el moderador li va donar suport, i va dir que la jugada podria tenir un efecte contraproduent, és a dir, animar la venda d'aquesta obra d'una manera massiva.

El bon reverend va actuar plenament d'acord amb els seus deures, drets i missió de conseller envers les ànimes que li han confiat. Els resultats, Déu els sabrà; nosaltres no, però hi confiem plenament. I hem de dir al rector: «Que el Senyor li ho pagui i que tingui sempre una munió d'imitadors.»

Preneu-ne nota, TV3.

GENÍS DE TERA i TEIXIDOR
Badalona

Simulacre de processó

L'entitat cultural Rives Triple ha simulat la processó de Corpus en els dies de la Fira Modernista. Si el que volen és ferir i molestar, ho han aconseguit, però és de persones molt poc nobles i de poca vàlua humana organitzar iniciatives amb la idea de faltar al respecte a coses sagrades, amb la intenció de molestar aquells que hi creuen.

Aquesta entitat, de «cultural», en té ben poca cosa. Crec que cal un relleu urgent del comitè organitzador de festes. És francament un abús que sempre facin burla de les mateixes coses. Penseu que s'hauria de convocar un concurs per veure qui és capaç de fer-ho

passar d'allò més bé molta gent sense molestar ningú.

Qui s'hi atreveix? És un gran repte! Provem-ho?

TERESA SALAS
Terrassa

Fes el que vulguis

Alguna vegada havia sentit un pensament de sant Agustí que diu: «Estima i fes el que vulguis.» Però no deia res més. M'agradaria afegir que *estimar* és complir els manaments de la Llei de Déu i després, sí, un pot fer el que vulgui. El cardenal Franz Koenig afirmava això: «Si preguntes, ets creient; si no preguntes, no ho sés.»

JAUME VALLS
Barberà del Vallès

Un avantprojecte de llei

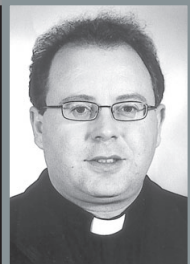
Durant la passada campanya electoral d'àmbit nacional vam sentir que els polítics prometien reformes en l'àmbit educatiu. És ben conegut que la situació per la qual passa el sistema educatiu espanyol és greu. Les dades, els informes i les queixes de les famílies en són una bona prova. Ens queixem i demanem millores, i els polítics prometen i només prometen. No obstant això, l'educació no és cap tema que no importa aquells que governen. Hi donen tanta importància que, en lloc de buscar noves fórmules per desenvolupar una millora de la qualitat educativa, s'acaba convertint en l'excusa perfecta per convertir l'educació en una arma política d'interès particular.

Malauradament, és el cas de l'avantprojecte de la Llei d'Educació catalana que va sortir a la llum fa unes setmanes; semblava que podíem avançar, feia mesos que es treballava en un Pacte per l'Educació i s'intentava trobar la qualitat i la millora del sistema, i, no obstant això, ha estat tot al contrari... apareix un avantprojecte de llei que no només no millora el sistema educatiu, sinó que a més vulnera —des de l'atac més mordaç— la llibertat d'ensenyament a la qual té dret qualsevol ciutadà espanyol.

JESÚS D. MEZ MADRID
Girona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Símbols

—Aquests dies, el Parlament d'Espanya ha rebutjat una proposició que demanava eliminar la presència de la creu i de la Bíblia en la presa de possessió dels ministres. Un company de feina em deia que si el nostre Estat és aconfessional el més lògic és que aquests signes no s'imposessin en aquests actes. La veritat és que no vaig saber què dir-li i m'agradaria conèixer la seva opinió.

—Miri, si jo visqués en un país de tradició majoritàriament islàmica no em sorprendria gens que els ministres juressin o prometessin fidelitat al càrrec davant d'un exemplar de l'Alcorà. Em semblaria d'allò més normal. Evidentment que jo no acceptaria de cap manera que a un cristià en aquest país l'obliguessin a jurar per l'Alcorà. Seria una violació greu del dret de llibertat religiosa que tenim tots i que impedeix que siguem coaccionats en les nostres conviccions de fe o d'increença.

Dit això, també em sembla molt sensat el que ha decidit el Congrés d'Espanya. Els símbols hi han de romandre i no s'obliga ningú a jurar o prometre vinculant-se a aquests signes. El nostre país, no ho oblidem, té una llarga història i arrels profundes. I en les nostres arrels la fe catòlica no és cap cosa anecdòtica. Sense referir-nos-hi la nostra identitat queda desdibuixada i la nostra cultura resulta intel·ligible. Pensem en la literatura, el folklore, la pintura, la música, l'arquitectura, les institucions... podríem entendre tot això sense les claus de comprensió que ens dona un coneixement complet de la fe cristiana? Quina llàstima que em fan alguns joves que han estat privats de la cultura religiosa! Difícilment podran entendre gran part del patrimoni cultural que ha configurat la nostra identitat.

Els signes han de romandre. El significat de fe no s'ha d'imposar a ningú, però l'oblit o el rebuig en les manifestacions públiques de la nostra societat seria un signe de malaltia greu en la nostra personalitat històrica i social. Estic convençut que aquells que plantegen proposicions tan peregrines com escombrar aquests símbols de la nostra vida social són representants d'un pensament passat de moda, molt minoritari i que no sintonitza amb el que opina la majoria de la nostra societat.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

L'atenció del malalt

Els avenços de la ciència mèdica han estat espectaculars en els darrers temps, però la vida humana té uns límits intrínsecs i, tard o d'hora, coneix el patiment i acaba amb la mort. La nostra societat pragmàtica i de marcat accent individualista exalta la salut i la idolatra de manera equivocada, alhora que amaga la malaltia. Per això avui més que mai cal recordar el món de la salut i de la malaltia.

Per això, l'Església catòlica, seguint l'exemple del bon samarità, ha mostrat sempre una sol·licitud particular pels malalts. A través de cadascun dels seus membres i de

les seves institucions, continua estant al costat dels que pateixen i dels moribunds, i tracta de preservar-ne la dignitat en aquests moments tan significatius de l'existència humana. Amb tot, al nostre Govern el molesta l'atenció als malalts; per això els vol fer fora dels hospitals públics. Llàstima!

La manera d'acompanyar, com a resposta de l'Església, és la proclamació i la vivència del missatge alegre de l'esperança, fundat en la certesa de la resurrecció de Crist i, per tant, en l'amor i la fidelitat salvadora de Déu.

ENRIC BARRULL CASALS
Girona

El repte pastoral del catecumenat

Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

El catecumenat en les nostres Esglésies

Els darrers anys han vist aparèixer en les nostres Esglésies locals la institució del catecumenat en el seu sentit més propi: l'itinerari de persones adultes per arribar a la iniciació cristiana. He dit aparèixer, encara que caldria dir recuperar. El catecumenat és una institució eclesial que pertany als mateixos orígens de l'Església, en formes diverses, i, d'altra banda, la preparació de persones adultes per al baptisme no ha deixat mai d'estar present, amb més o menys intensitat i visibilitat, en cada Església.

La «novetat» actual és, sobretot, el reconeixement institucional d'aquest itinerari i la seva visibilitat dins l'acció pastoral de l'Església. Potser, en aquest nivell pastoral, sigui aquesta una de les novetats més importants que enriqueixen la vida cristiana des del Concili Vaticà II. La preparació per a la iniciació cristiana, en efecte, no és una qüestió purament individual dels qui fan aquest procés; és una acció autènticament «maternal» de l'Església, que fa un procés d'infantament dels fills de Déu. Les cate-

quesis patrístiques de l'antiguitat destaquen aquest misteri quan parlen del baptisme i de la confirmació. Si el cardenal Etchegaray deia una vegada, amb raó, que quan uns pares demanen el baptisme per als seus fills és tota l'Església la que queda qüestionada en la resposta, això és veritat encara més en el cas del catecumenat dels adults.

La referència a la comunitat cristiana

Les experiències del catecumenat comencen ja a ésser suficients entre nosaltres per adonar-nos d'algunes qüestions que es plantegen. Una d'elles, que resulta evident, és la referència del procés catecumenal a la comunitat cristiana. Tèdicament hauria d'ésser interès de la comunitat el fet dels catecúmens. El ritual de la iniciació cristiana dels adults planteja clarament l'itinerari en aquesta perspectiva. En la pràctica, però, aquesta dimensió resta sovint absent, o gairebé insignificant. És molt difícil que els cristians que, en graus diversos, es poden considerar més actius en una comunitat cristiana —parroquial, per exemple—

assumeixin el fet del catecumenat com quelcom que els pertany.

Això té una conseqüència negativa per als neòfits, que sovint pot arribar a frustrar el desenvolupament de la seva vida cristiana: la manca d'experiència d'acolliment per part de la comunitat dels fidels i, per tant, confusió en l'experiència mateixa de vida d'Església.

Les comunitats cristianes en general, la diòcesi mateixa, haurien de prendre consciència activa que la institució del catecumenat no es redueix a una tasca més que es fa en l'Església —una nova associació pietosa, per exemple— sinó que introdueix un repte clar: Mare Església, com acullis i tractes els fills que Déu et dona?

La qualitat de la vida cristiana

Un altre element, molt important en aquest camp, és el plantejament de la qualitat de la vida cristiana. Els documents històrics sobre el catecumenat són explícits sobre les condicions d'admissió d'una persona al catecumenat. Un text clàssic en aquest sentit és l'examen que proposa la Tradició apostòlica (inici

del segle III). En l'actualitat, un dels eixos del catecumenat és l'aprenentatge de la vida cristiana, juntament amb la recepció de la doctrina de la fe, i el coneixement de les Escripures.

Objectivament, això no ha d'ésser problemàtic. El camí de la vida cristiana, l'estil de viure d'un cristià, són prou clars en l'Escriptura i en la doctrina de l'Església. Però, què pensa un catecumen quan se li diuen clarament les exigències de la vida cristiana com a condició per rebre el Baptisme, mentre observa que tants batejats no observen aquestes exigències, ni tan sols entre els qui més o menys participen en la vida de l'Església?

No és una qüestió gens banal, aquesta. I una vegada més mostra el repte que assumim quan volem que el catecumenat sigui un camí autèntic. La presència d'aquesta institució no és gens «innocent» i està cridada a esdevenir una interpel·lació a la nostra predicació, a la formació doctrinal i moral dels fidels, a la necessitat de la pregària litúrgica i la missa dominical; en definitiva, a la «veritat» de la vida cristiana en l'Església.

El sant de la setmana

- ☐ **Va néixer a Cartagena (Múrcia) en el segle VI**
- ☐ **Germana dels bisbes sant Leandre, sant Isidor i sant Fulgenci**
- ☐ **Abadessa i fundadora de nombrosos convents**
- ☐ **Va destacar per l'esperit de penitència i per l'atenció a les joves**
- ☐ **Va morir ja molt gran l'any 633**

Santa Florentina va néixer al segle VI a Cartagena en el si d'una família noble visigoda de profundes arrels cristianes. Va ser la tercera de cinc germans, quatre dels quals, ella inclosa, serien declarats més tard sants per l'Església catòlica: sant Leandre, sant Isidor, sant Fulgenci i la mateixa santa Florentina, coneguts com els quatre sants de Cartagena.

A mitjan segle VI la família de Florentina es trasllada de Cartagena a Sevilla, on Leandre i Isidor arriben a ser arquebisbes. Fulgenci, per la seva part, va exercir com a bisbe d'Écija i de Cartagena.

Instruïda pel seu germà Leandre en els estudis clàssics i sagrats, Florentina va destacar des de molt

joveneta per la seva gran intel·ligència i pel desig de consagrar-se a Déu. Aviat entraria al monestir benedictí de Santa Maria de la Vall, a Écija, on el seu germà Fulgenci era bisbe. Pocs anys després, atesos els seus dots de govern i la seva vida exemplar, va ser escollida abadessa del convent, mostrant sempre una gran atenció i sol·licitud per les joves, que en gran nombre s'unien a la comunitat monàstica. Al llarg de la seva vida Florentina fundaria més de quaranta monestirs sota la regla monàstica que va escriure-li el seu germà Leandre.

Va morir l'any 633. La seves restes mortals descansen en una urna d'argent, exposada a l'altar major de la catedral de Múrcia.

*Santa Florentina
de Cartagena*

Pintura de Ramón Alonso Luzzy

CALENDARI DE
LA SETMANALectures de la missa,
santoral i
altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 3)

JUNY

15. Diumenge

XI de durant l'any, Verd. Lectures: Èxode 19,2-6a / Salm 99 / Romans 5,6-11 / Mateu 9,36 - 10,8.

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Maria-Miquela del Ssm. Sagrament (Madrid 1809 - València 1865), vg., fund. Adoratrius a Madrid; Benilde, mr.; Germa-na Cousin, vg.; sant Bernat d'Aosta, prev. (+1081), patró dels muntanyencs i els muntanyistes.

Festa major: Llivia (Cerdanya).

16. Dilluns

Fèria, Verd. Lectures: 1 Reis 21,1-16 / Salm 5 / Mateu 5,38-42.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Quirze i la seva mare Julita, mrs. (s. IV); Sants, Ferriol, prev. i mr.; Ilpidi, mr.

Festa major: Calella (Maresme), Sant Quirze de Besora (Osona).

17. Dimarts

Fèria, Verd. Lectures: 1 Reis 21,17-29 / Salm 50 / Mateu 5,43-48.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Gregori Barbarigo, bisbe de Bèrgam i de Pàdua (s. XVII); santa Emília Vialar, vg. fund. (+1856); beat Pau Buralls, bisbe.

18. Dimecres

Fèria, Verd. Lectures: 2 Reis 2,1.6-14 / Salm 30 / Mateu 6,1-6.16-18.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Marc i Marcel·lià, germans mrs. a Roma; santa Marina, vg. i mr.; sants Ciríac i Paula, vg., germans mrs.

Festa major: la Pobla de Segur (Pallars Jussà).

19. Dijous

Fèria, Verd. Lectures: Eclesiàstic 48,1-15 / Salm 96 / Mateu 6,7-15. Si es vol: *Blanc*, St. Romuald (MLI). ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Romuald (s. X-XI), abat, nascut a Ravenna, fund. camaldulencs; Gervasi i Protasi, mrs.; Santes, Aurora, vg. i mr.; Juliana Falconieri, vg. servita (+1341).

20. Divendres

Fèria, Verd. Lectures: 2 Reis 11,1-4.9-18.20 / Salm 131 / Mateu 6,19-23.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Silveri, papa (536-537) i mr.; santa Florentina, vg., germana dels bisbes Leandre, Fulgenci i Isidor.

21. Dissabte

St. Lluís Gonçaga (MO), Blanc. Lectures: 2 Cròniques 24,17-25 / Salm 88 / Mateu 6,24-34. Lleida: *Blanc*, St. Ramon de Roda (MO).

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Lluís Gonçaga (Màntua 1568 - Roma 1591), rel. jesuïta; Ramon de Roda (+1126), bisbe de Roda d'Isàvena; Adolf, bisbe; santa Demètria, vg. i mr.

Festa major: Camprodon (Ripollès).

Lectures bíbliques

Diumenge XI de durant
l'any

Lectura primera

Ex 19,2-6a

Segona lectura

Rm 5,6-11

*Vosaltres sereu el meu reialme sacerdotal,
la meva nació sagrada**Si vam ser reconciliats amb Déu
al preu de la mort del seu Fill,
molt més serem salvats gràcies a la seva vida*

Lectura del llibre de l'Èxode

En aquells dies, els israelites arribaren al desert del Sinaí, i acamparen allà, davant la muntanya. Moisès pujà a la muntanya de Déu. El Senyor el cridà des de la muntanya i li digué: «Parla a la casa de Jacob, comunica això als israelites: “Vosaltres heu vist el que he fet als egipcis, i com us he pres sobre les ales igual que una àguila, i us he portat fins a mi. Ara, doncs, si vosaltres m'escolteu i observeu les condicions de la meva aliança, seureu la meva possessió personal, a part de tots els pobles, encara que tota la terra sigui meva. Vosaltres sereu el meu reialme sacerdotal, la meva nació sagrada”.»

Salm responsorial

99

Aclameu el Senyor arreu de la terra,
doneu culte al Senyor amb cants de festa,
entreu davant d'ell amb crits d'alegria.

R.: *Som el seu poble i el ramat que ell pastura.*

Reconeixeu que el Senyor és Déu,
que és el nostre creador i que som seus,
som el seu poble i el ramat que ell pastura. **R.**

Que n'és, de bo, el Senyor!
Perdura eternament el seu amor,
és fidel per segles i segles. **R.**

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, quan nosaltres érem encara incapaços de tot, Crist va morir pels qui érem dolents. Qui trobaríem disposat a morir per un home honrat? Potser sí que per un home bo trobaríem qui tingués la valentia de donar la vida. Doncs bé, Déu donà prova de l'amor que ens té quan Crist morí per nosaltres, que érem encara pecadors. Però després que ell ens ha fet justos per la sang de Crist, amb molta més raó, per Crist, ell ens salvarà de la pena. Perquè si vam ser reconciliats amb Déu al preu de la mort del seu Fill quan érem encara enemics, molt més ara que ja estem reconciliats serem salvats gràcies a la seva vida. Encara més: gràcies a Jesucrist, el nostre Senyor, que ara ens ha reconciliat, tenim l'honor de gloriar-nos en Déu.

Al·leluia

Mc 1,15

*El Regne de Déu és a prop.
Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova.*

Evangeli

Mt 9,36-10,8

Jesús cridà els seus dotze deixebles i els envià

Lectura de l'Evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús, en veure aquella multitud de gent, malmenada i desesperançada com les ovelles sense pastor, se n'apiadà, i digué als seus deixebles: «La collita és abundant, però hi ha pocs segadors. Demaneu a l'amo dels sembrats que hi faci anar més segadors.» Llavors cridà els seus dotze deixebles i els donà poder de treure els esperits malignes i de guarir tota malaltia. Els noms dels dotze apòstols són: primer Simó, anomenat Pere, i Andreu, el seu germà, Jaume, fill de Zebedeu, i Joan, el seu germà, Felip i Bartomeu, Tomàs i Mateu, el cobrador d'impostos, Jaume, fill d'Alfeu, i Tadeu, Simó, el zelota, i Judes, l'Iscaiot, que el va traïr. Jesús envià aquests dotze tot fent-los aquestes recomanacions: «No us encamineu a les terres dels pagans ni entreu a la província dels samaritans. Aneu més aviat a les ovelles perdudes del poble d'Israel. Pel camí prediqueu, anunciant que el Regne de Déu és a prop. Cureu malalts, ressusciteu morts, purifiqueu leprosos, traieu dimonis. No heu pagat res per rebre aquest poder; doneu-ho també sense pagar.»

Barcelona

diòcesis

S'inicia la culminació de l'interior del temple de la Sagrada Família

■ La nostra generació serà testimoni, l'any 2010, de l'obertura del temple al culte

BARCELONA.— En morir l'any 1926, Antoni Gaudí va deixar enllestida la façana del Naixement de la Sagrada Família, una forma peculiar d'iniciar una església però que denotava l'anhel de l'arquitecte perquè, a partir d'aleshores, cada generació de barcelonins es comprometés a enllestir-ne un tram. Va ser així com Antoni Gaudí va passar el relleu de l'obra al futur d'una ciutat que, d'aquí a dos anys, contemplarà la culminació de l'interior de la nau i la seva obertura al culte. «No és de doldre que jo no pugui acabar el temple», va dir Gaudí, «jo em faré vell, però d'altres vindran rere meu. El que s'ha de conservar sempre és l'esperit de l'obra, però la seva vida ha de dependre de les generacions que se la transmeten i amb les quals viu i s'encarna».

Som, per tant, la generació privilegiada de barcelonins i de catalans que serem testimonis de la solemne dedicació del temple expiatori de la Sagrada Família un cop les bastides i els operaris abandonin definitivament la nau interior. Les obres encara prosseguiran a l'exterior, però el temple ja podrà acollir amb normalitat les celebracions litúrgiques que, en les grans solemnitats, es faran a la nau central, però que, en el culte diari, es faran a les capelles absidals en un espai amb capacitat per a unes 250 persones.

«Vindrà gent d'arreu del món a veure el que fem aquí», va dir Antoni Gaudí a començaments del segle XX en una clara intuïció del que passaria un segle més tard. Efectivament, gairebé 3 milions de persones van visitar el temple de la Sagrada Família entre el mes de juny del 2007 i el mes de maig del 2008, una xifra que suposa un increment del 8,6% respecte del mateix període de l'any anterior i que dona fe de l'enorme atracció que l'obra desperta arreu del món. Contemplar en primera persona com s'edifica pedra a pedra una església d'aquestes dimensions no és gaire habitual a inicis del segle XXI, i encara menys quan al seu interior amaga la voluntat ferma de tot un poble per enllestir un temple que es va començar a construir l'any 1882.

Amb motiu de la jornada de portes obertes que se celebra cada any, i que va tenir lloc el dissabte 7 de juny, la junta constructora del temple rendeix comptes davant dels ciutadans de les obres que

Els vitralls de les capelles absidals amb les reclamacions dels veïns de fons.

Els operaris continuen treballant a la Sagrada Família.

L'arquitecte en cap, Jordi Bonet, mostra l'estat de les obres.

s'han fet i de les que s'estan fent. Va ser així com, acompanyats pel soroll dels operaris que treballen sense descans, els periodistes van poder assistir com cada any a una visita privilegiada pel conjunt en construcció i que deixa intuir la magnificència del temple, que podrà acollir fins a 10.000 persones.

Els periodistes, acompanyats pels responsables del temple, van poder comprovar *in situ* l'estat actual de les obres. «A partir d'aquest moment i durant els pròxims dos anys veurem com l'interior del temple es transforma de forma extraordinària», va dir Joan Rigol, president-delegat de la Junta Constructora de la Sagrada Família. «Fins ara hem fet molta feina que no es veia, però a partir d'ara el resultat ja es podrà veure a l'interior del temple i, de manera progressiva, a l'exterior», va afegir.

L'inici de la transformació interior ja

ha començat per l'absis i per la col·locació dels vitralls (obra de Viladrau) en tres de les set capelles absidals dedicades als set goigs i dolors de Sant Josep i a les antífones d'Advent. A tocar s'alça el presbiteri, que situat a dos metres per damunt de la nau permet que la llum entri a la cripta i que podrà acollir fins a 300 preveres en les grans concelebracions eucarístiques. Amb l'alliberament de les bastides que cobreixen l'interior de la nau veurem les autèntiques dimensions de la Sagrada Família, va dir Joan Rigol en explicar que al creuer hi cap tot Santa Maria del Mar.

A banda de l'interior, l'altra gran transformació afectarà l'*sky land* de Barcelona a mesura que vagin pujant en alçada les quatre torres dedicades als evangelistes, de 120 metres d'alçada, i que culminaran amb el cimbori central dedicat a Jesucrist. Tot el conjunt serà coronat finalment amb la creu

que, a 170 metres d'alçada, esdevindrà un mirador excepcional des d'on una quarantena de persones podran contemplar als seus peus la ciutat. Des de les torres una vuitantena de campanes acompanyaran el tràfec de la gran ciutat. A les cantories, amb una capacitat per a 1.500 cantors, les veus ressonaran a l'interior del temple.

Però perquè arribi aquest moment encara haurem d'esperar ja que, ara com ara, es treballa per aixecar les torres dels evangelistes Mateu i Joan, i per enllestir el 10% de voltes que encara queden per cobrir. Cal destacar el gran hiperboloide damunt del presbiteri que, amb 18 metres de diàmetre i 18 metres d'alçada, serà el més gran que s'hagi fet al món en volta catalana i que serà la representació metafísica del Déu creador.

Carme Munté

Fotos: Luis Fernando García

El polèmic túnel de l'AVE

Durant la roda de premsa davant dels mitjans de comunicació, el dimecres 4 de juny els responsables del temple, acompanyats de l'advocat Jordi Abel, van informar de l'estat actual de la polèmica pel pas de l'AVE a tocar de la Sagrada Família. Joan Rigol va negar que el procés estigui «dat i beneït» i que, de moment, segueix el seu camí als jutjats. Així, la Junta Constructora de la Sagrada Família continua reclamant que el Ministeri de Foment li remeti el projecte definitiu de construcció de túnel per poder-lo estudiar, tal com va resoldre l'Audiència Nacional en el seu moment. El problema, segons va dir l'advocat Jordi Abel, és que l'Administració es nega a facilitar el projecte i, per aquest motiu, ha presentat un recurs davant del Tribunal Suprem. Davant d'aquests impediments, Jordi Abel no es va estar de criticar la falta de lleialtat de l'Administració en anar dilatant el procés per tal que els seus actes no siguin qüestionats.

El cardenal de Barcelona, en qualitat de president de la Junta Constructora, també es va afegir a la petició «que s'eviti en el present i en el futur tot allò que pot posar en perill aquesta joia d'art, d'espiritualitat i de referència barcelonina». Durant un concert celebrat la tarda del mateix 4 de juny al temple, el cardenal Lluís Martínez Sistach va recordar que el temple «és una presència de la transcendència, de la religiositat d'un poble i de Déu enmig de la ciutat», cosa molt necessària avui «atès el clima d'indiferència i d'agnosticisme».

En les seves paraules, el cardenal va demanar de veure en Antoni Gaudí, «a més de l'arquitecte, el cristià que té la causa de canonització a la Congregació per a les Causes dels Sants, a Roma». I va convidar a demanar-ne la intercessió «per tal que es pugui realitzar i provar degudament un miracle que en permeti la beatificació tan aviat com sigui possible».

Barcelona

El laics celebren la «unitat en la diversitat»

■ El cardenal Martínez Sistach presideix l'Eucaristia del Dia de l'Apostolat Seglar

BARCELONA.— Amb el lema «Els laics, unitat i diversitat», el divendres 23 de maig es va celebrar al Seminari Conciliar de Barcelona el IX Dia de l'Apostolat Seglar. La trobada es va iniciar amb una pregària animada per la periodista Ester Romero i acompanyada pels cants de l'Hospitalitat de

la Mare de Déu de Lourdes. A continuació, el cardenal Lluís Martínez Sistach va presidir l'Eucaristia concelebrada pels delegats diocesans d'Apostolat Seglar, Pastoral Universitària, Pastoral Juvenil de Barcelona i altres preveres vinculats a associacions, comunitats i moviments.

Mn. Jaume Aymar, delegat d'Apostolat Seglar de l'arquebisbat de Barcelona, va destacar a l'inici del sagrament de la unitat la riquesa de «la diversitat de procedències, d'estils i de carismes» dels participants i alhora «els reptes comuns i la crida a la unitat al voltant del nostre pastor».

En l'homilia el cardenal Martínez Sistach va reiterar la importància vital de l'acció de l'Esperit Sant, «que ens empeny a la missió», per anunciar la bona nova de Jesucrist i per conservar la pau i la unitat en la societat. En referència a la primera lectura dels Fets dels Apòstols, el prelat va reflexionar sobre la valentia, coratge i il·lusió amb què els deixebles de Jesucrist van anunciar l'Evangeli. «De la mateixa manera els laics i laiques, teniu un paper molt important enmig de la societat per portar el ferment i l'humanisme cristià, és a dir, l'amor misericordiós de Jesús Salvador», va continuar dient el cardenal. Per dur a terme aquesta missió tan necessària cal, però, que tots els moviments de la realitat eclesial «enriqueixin sempre la seva vida espiritual trinitària, fonamentada en Jesucrist i sent conscients que som temple de l'Esperit Sant, el defensor». I va afegir: «Deixem-nos construir per l'Esperit Sant i serà molt més fàcil.» Mons. Martínez Sistach va finalitzar l'homilia desit-

La trobada va tenir lloc a la capella del Seminari Conciliar.

jant fortament «que els laics creixin perquè ens fan falta, uns laics que alimentin la seva vida més íntima amb la pregària i els sagraments, l'Eucaristia i la Reconciliació».

Abans de tancar la celebració, el purpurat va felicitar la Comunitat de Sant'Egidi i Justícia i Pau en el quarantè aniversari de totes dues comunitats; l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes pels cants i el 150è aniversari de les aparicions, i el Moviment de Mestres i Professors Cristians, que va llegir un manifest després de la comu-

nió amb motiu del seu trentè aniversari. També va agrair la participació del cor del Rincón del Arte de Andalucía i Catalunya de Badalona, a la cel·lista Maria Eckart, que va interpretar algunes peces, i a l'artista xilè Jorge Rojas Goldsack, que va pintar el cartell de la Jornada i va dissenyar un punt de llibre que va ser repartit a tots els assistents. La celebració va continuar amb un sopar festiu de germanor.

Mónica García

Trobada d'entitats eclesials amb el cardenal

BARCELONA.— El 29 de maig passat va tenir lloc al Seminari Conciliar de Barcelona una trobada del cardenal arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach, amb els representants d'un grup d'entitats eclesials diverses —moviments, prelatura, associacions...— per parlar de la Pastoral Vocacional. L'acte s'inclou dins de l'any de celebració de la beatificació del seminarista màrtir Josep Casas Ros. En un ambient familiar i de molta germanor, es van subratllar diversos elements de l'experiència d'aquestes entitats de cara a la potenciació de la Pastoral Vocacional: la vida cristiana i la pietat intensa, la inserció en una comunitat viva, la fidelitat a la direcció espiritual, el treball amb els més pobres, el foment de trobades significatives dels joves amb Déu, el testimoni alegre i feliç de la pròpia vocació sacerdotal. (C.C.)

Reunió del grup de lectors de la catedral

BARCELONA.— El 8 d'abril passat el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, va presidir una reunió amb els 40 lectors de la catedral de Barcelona. En aquesta reunió també hi eren presents Mn. Xavier Bastida, Mn. Josep M. Martí Bonet i Mn. Josep Vives, de la mateixa catedral.

La trobada forma part d'un cicle anual de formació que té com a objectiu la millora en la funció dels lectors i lectores tant en l'eucaristia com en la celebració de les Laudes que se celebren especialment els diumenges a la mateixa catedral, a les 10h. El cardenal va encoratjar l'activitat d'aquest grup tan nombrós i competent de col·laboradors de les activitats pastorals de la catedral. (C.C.)

Festa de Campanya de la JOC

EL PRAT DE LLOBREGAT.— Prop de 200 joves cristians d'arreu de Catalunya i les Illes Balears es van aplegar el 18 de maig passat al Prat de Llobregat per celebrar la Festa de Campanya de la JOC sota el lema «Contra la precarietat, anem per feina!». Aquest any la finalitat de la Festa era denunciar les precarietats laborals.

La Festa de Campanya és l'acte on la JOC celebra i comparteix amb altres joves les descobertes i accions que fa. Vol ser un punt de posada en comú del treball fet a les diferents federacions que formem el Moviment, i alhora, un punt de partida a l'acció col·lectiva, a la posada en marxa de propostes i iniciatives que donin resposta a allò que es vol reivindicar.

La Jornada va començar compartint les accions que s'han fet durant aquest curs a les federacions. Seguidament, es va celebrar l'Eucaristia, per passar posteriorment al dinar, que va ser facilitat per l'ACO. A la tarda, es van continuar posant en comú diversos aspectes sobre la precarietat laboral, juntament amb les aportacions de persones d'altres col·lectius que també treballen aquest tema, amb uns tallers sobre diferents aspectes relacionats: Pla de Bolonya, deslocalitzacions d'empreses, compromís polític i sindical dels i les joves. A continuació, com a testimoni de l'acció que realitza la JOC, hi va haver un acte reivindicatiu per alguns carrers del Prat i un concert com a cloenda de la festa. (C.C.)

Institució d'acòlits

BARCELONA.— El divendres 30 de maig, solemnitat del Sagrat Cor de Jesús i festa del beat Pere Tarrés, van ser instituïts com a acòlits a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià cinc seminaristes del Seminari Conciliar de Barcelona: Luis Fernando Acosta, José Fernando Campoverde, José Antonio Rosa i Ignasi Torrent, de l'arquebisbat de Barcelona, i Francisco García Baca, del bisbat de Sant Feliu de Llobregat.

Aquesta celebració, que va ser presidida per Mons. Agustí Cortés, bisbe de Sant Feliu de Llobregat, va tenir lloc en el marc espiritual de la solemnitat del Sagrat Cor, data reservada per l'Església per pregar

especialment per la santedat dels preveres. Va coincidir també amb la festa del beat Pere Tarrés, que cada any se celebra a Sant Vicenç de

Sarrià i que aplega els qui el van conèixer i els que el tenen per model i demanen per la seva canonització. (C.C.)

El bisbe Agustí Cortés amb els nous acòlits.

Vic

Professió solemne a les Carmelites Descalces

■ La hermana Maria Cristina Gimeno hace los votos perpetuos en el monasterio de Santa Teresa de Vic

VIC.— A la Ciutat dels Sants, el matí del 31 de maig tota l'avinguda del Portalet feia olor d'encens. Les muralles de Pere III, que es remunten al segle XIII, i les argolles on es ferma el bestiar del Mercat del Ram restaven astorades com a testimonis silenciosos d'un esdeveniment que transcendeix el temps i l'espai: una noia jove es disposava a fer la seva professió solemne al monestir de les Carmelites Descalces de Vic.

La missa començava, puntualment, a les 11 del matí. Pocs minuts abans, la processó d'entrada, amb més de 30 sacerdots encapçalats per Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic, i l'església de Santa Teresa, plena de gom a gom, ja entonaven el cant d'entrada: *Veni Creator Spiritus*. Amb la invocació de l'Esperit Sant s'iniciava una sòbria cerimònia en el decurs de la qual la jove religiosa Maria Cristina de Sant Josep s'esposaria amb el seu Bon Jesús consagrant-se per sempre a Déu amb la professió solemne dels vots evangèlics.

El quadre estètic, litúrgic i espiritual del monestir de Santa Teresa és dels que no deixa indiferent ningú. El gran retaule barroc, amb els seus daurats imponents, la gran pintura de Josep Maria Sert, que presideix l'esquerra del creuer, i més enllà, també a l'esquerra de l'altar, la reixa que identifica el monestir de les Carmelites. Rere d'elles, se senten les veus orants de la comunitat religiosa del convent que Santa Teresa té a la Ciutat dels Sants.

S'esqueien el 31 de maig passat dues festes marianes importants. Primer, la Visitació de la Mare de Déu a la seva cosina Elisabet. Així ens ho recordaven les lectures. I d'altra banda, com que era l'endemà del divendres del Sagrat Cor de Jesús, també es commemorava la festa de l'Immaculat Cor de Maria. Per això el bisbe Romà Casanova va voler remarcar que la vocació i l'esdeveniment que unia, en aquell temple, el cel i la terra, tenia com a protagonista la Mare de Déu: «En aquesta celebració s'uneixen la paternitat de Déu i la maternitat de l'Església, la vida contemplativa i la vida carmelitana. Així com Maria se n'anà decididament a la muntanya, també l'Església corre decidida cap a la humanitat per a anunciar-li l'Evangeli.» I afegia: «És la fe la que fa gran l'Església, tal com recordem abans de rebre la comunió —no mireu els nostres pecats, sinó la fe de l'Església—, i és en virtut d'aquesta fe que l'Església no es cansa, com Maria, de cantar la glòria i la grandesa de Déu.»

Una monja per al segle XXI

El bisbe de Vic no va voler deixar passar l'ocasió per recordar la necessitat avui de la vocació a la vida contemplativa, que alimenta i anima l'Església: «No es pot entendre l'Església sense les comunitats de vida contemplativa, i no es pot entendre la vida contemplativa sense l'Església, perquè és la fe i la pregària les que

fan fructificar la seva missió.» Per això les monges pregunten tant pels fidels com pels sacerdots, els bisbes i el Sant Pare. «Vint aquí —va dir Mons. Casanova adreçant-se a la germana Maria Cristina— augmentes la santedat de l'Església.» Així mateix, va afegir, «qui fa la pregunta de per a què serveix la vida contemplativa és que no ha entès què és l'Església». «L'Església —va recordar el prelat— no és tan sols una agrupació de fidels o una colla d'amics que es troben per dur a terme una tasca, per molt encomiable que aquesta sigui, sinó que és la que continua l'obra de Déu en el món, la que ofereix eternament el sacrifici de reconciliació amb Déu, en l'eucaristia i la que distribueix els dons de la gràcia als fidels perquè creixin en la santedat i el seguiment de Jesucrist.»

Per al bé de l'Església

«Qui dona el seu cor a un altre no és pas poc el que dona —va continuar afirmant el

en la forta i severa sobrietat de santa Teresa, va posar de manifest el compromís profund de la jove Maria Cristina, que amb l'ajut de la gràcia de Déu, i al servei de l'Església, feia els vots d'obediència, castedat i pobresa al monestir de Santa Teresa de Vic per a tota la seva vida.

Els vots, escrits de pròpia mà per la germana Maria Cristina, van ser pronunciats davant del bisbe titular de la diòcesi i de la germana priora, i tot seguit van ser col·locats com una ofrena més damunt de l'altar eucarístic. Igualment, es va procedir a la imposició del vel per part de les germanes de la seva comunitat, així com també la col·locació de la corona de roses damunt del cap de la nova professa.

En el moment de la seva professió solemne es va sentir un gran silenci: «Jo, la germana Maria Cristina de Sant Josep, faig la meua professió solemne, i prometo obediència, castedat i pobresa a Déu nostre Senyor, a la Benaurada Verge Maria del Mont Carmel i a vós, Mare Priora, i a les vostres successores, segons la Regla Primitiva de l'Orde de Carmelites Descalços i les nostres Cons-

La religiosa va fer els vots perpetus davant del bisbe de Vic i de la priora del monestir.

Una família molt fructífera

La germana Maria Cristina Gimeno és la petita d'una família de nou germans. Els pares es diuen Martí i Maria Cristina. Ell és nét del conegut pintor català Francesc Gimeno i la mare és una exiliada cubana que va arribar a Santander l'any 1961, en l'últim vaixell fletat pel Marquès de Comillas després de la revolució castrista. En els seus ulls i les seves paraules es percep el record dels sofriments passats en aquells anys. Això no obstant, com ella mateixa reconeix en un castellà de marcat accent cubà, «el sofriment pot acostar-te o pot allunyar-te de Déu. A mi, m'hi va acostar i aquí estem». No eren paraules vanes. Dels nou fills del matrimoni, hi ha quatre carmelites descalces, una de les quals a Barcelona, al monestir de la Immaculada, i dues més a Igualada, així com la Maria Cristina, a Vic. També hi ha un germà cistercenc, al monestir de Sant Isidre de Dueñas, a Palència, a més d'un capellà diocesà, que és actualment vicari a la parròquia de Sant Pius X, a Barcelona, al barri del Congrés Eucarístic.

Davant tan prolífic planter vocacional, la pregunta sobre el secret d'haver tingut una collita tan abundosa és gairebé obligada. La resposta de la mare és ben senzilla: «Només s'han de demanar i aquesta és la resposta. El secret és la pregària quotidiana a casa i el rés del Rosari, que sosté tant les famílies, en especial les mares, que patim tant pels fills.» I afegia: «Nosaltres a casa som especialment devots de santa Teresa de l'Infant Jesús, promotora de les vocacions a la santedat. I és que santa Teresa és una més de la família. Les seves paraules i els seus escrits són els que ambienten i donen sentit a la vida de casa nostra. Oi que sí?», li etzibava a un dels seus fills, que l'escoltava atentament, així com el seu marit que corroborava el que la seva esposa deia amb gran passió. Va ser la mare de la nova professa l'última persona que va abandonar l'església de Santa Teresa. No podia deixar de donar gràcies a Déu per aquell esdeveniment que acabava de succeir i que unia el cel i la terra en un gran bes.

Jordi Castellet

La germana Maria Cristina, amb els seus pares i germans.

bisbe Casanova—, perquè sense amor no valdrien per a res qualsevol acció, per molt bona i exuberant que aquesta fos.» D'aquesta manera, va indicar que la germana Maria Cristina no pronunciava els vots per a ella sola sinó per al bé de tota l'Església, donant vigoria, força i energia a la seva acció apostòlica, tal com recorden amb el seu testimoni i la seva vida els sants de l'orde carmelita: Teresa de Jesús, Joan de la Creu, Teresa de l'Infant Jesús, Teresa Beneta de la Creu, Meravelles de Jesús...

El bonic ritu de la professió, celebrat

titucions, fins a la mort.» Aleshores hi va haver el bes i l'abraçada de pau dels seus pares i germans.

En els parlaments finals, enmig de la joia pel do de la professió solemne, el bisbe Romà Casanova va recordar, amb un cert humor, que al convent de Santa Teresa només hi ha vint-i-una places, i que la germana Maria Cristina ocupa la tretzena. «Per això —va exclamar adreçant-se a les noies més joves— convé que s'apressin aquelles que vulguin entrar al monestir perquè hi ha *numerus clausus*.»

Mare de Déu dels Àngels, una parròquia oberta a la missió

Mn. Rafael Méndez impulsa el Grup d'Acció Missionera Perú

La cèntrica parròquia barcelonina de la Mare de Déu dels Àngels se sent cridada a la missió. Des de fa uns quants anys col·labora activament amb les iniciatives solidàries i evangelitzadores que les Missioneres de Jesús Verb i Víctima duen a terme al Perú, sobretot entre les comunitats indígenes. La immersió de la parròquia en la realitat peru-

ana ha estat tan profunda que s'acaba de crear el Grup d'Acció Missionera Perú (GAM Perú), amb Mn. Rafael Méndez al capdavant. El rector dels Àngels, catedràtic d'Economia a l'IQS, viu amb entusiasme la possibilitat de poder aplicar al país andí propostes microeconòmiques que ajudin la població a assolir una vida digna.

Aquest estiu, un any més, Mn. Rafael Méndez aprofitarà algunes setmanes del mes d'agost per viatjar al Perú i continuar col·laborant en els projectes missioners que des de fa un temps impulsa des de la parròquia barcelonina de Nostra Senyora dels Àngels. El somni de Méndez i dels voluntaris que li donen suport amb molt d'entusiasme és poder aplicar al país andí les teories microeconòmiques que durant tants anys ell mateix ha ensenyat a l'IQS. El gran repte del Grup d'Acció Missionera Perú és formar líders joves que siguin capaços d'iniciar petites

empreses o projectes comercials que els permetin millorar el nivell de vida de les comunitats indígenes pobres. El vincle amb aquestes realitats s'estableix a través de les Missioneres de Jesús Verb i Víctima, a les quals també s'ajuda en la seva tasca evangelitzadora i en la seva formació.

Les iniciatives que la parròquia dels Àngels impulsa des de fa quatre anys al Perú formen part de la seva dimensió missionera cada vegada més present, consolidada els darrers anys arran de l'arribada d'immigrants a Catalunya i de la seva implicació en l'àmbit eclesial. «Ha arribat

el moment —sosté Mn. Rafael Méndez— d'ajudar no només els immigrants que arriben a casa nostra, sinó també d'ajudar-los directament en els països d'origen. És una inquietud que teníem i que en contacte amb els nostres germans sud-americans ha anat creixent cada cop més.» No obstant això, l'ajuda que s'ofereix des del GAM no vol ser simplement assistencial, sinó que vol anar més enllà. El gran objectiu és donar eines perquè les comunitats indígenes emprenguin els seus propis projectes econòmics en l'àmbit de l'alimentació o del tèxtil, i puguin millorar el seu nivell de vida. Juntament amb la formació de líders, que és la base dels seus projectes, el GAM també col·labora en projectes de promoció de la dona i de les zones rurals, així com en la construcció d'infraestructures i en tasques evangelitzadores.

Els orígens del grup missioner

Els orígens del Grup d'Acció Missionera Perú es remunten a fa quatre anys, quan es va iniciar una relació d'amistat i ajuda amb les Missioneres de Jesús Verb i Víctima, una congregació religiosa jove la missió de la qual és atendre pastoralment les comunitats, generalment indígenes, situades a l'altiplà o als suburbis de les grans ciutats, a les quals no poden arribar els sacerdots.

En una visita a Barcelona per recaptar fons i establir contactes, diferents germanes es van desplaçar fins a la parròquia de Nostra Senyora dels Àngels i van conèixer Mn. Méndez, el qual les va rebre fraternalment i els va oferir tot el seu ajut. Una cosa va portar a l'altra i després d'iniciar-se una relació d'amistat el rector dels Àngels els va plantejar, en una conversa informal, la possibilitat d'aplicar al Perú la teoria microeconòmica, amb l'objectiu d'ajudar les comunitats que atendien. Les religioses van convidar Mn. Méndez a viatjar fins allà pensant que això mai no es produiria. No només no va ser així, sinó que des de llavors el rector dels Àngels, juntament amb altres col·laboradors, ja ha estat en quatre ocasions al Perú. I no precisament de vacances...

Aquest estiu el rector dels Àngels tornarà a viatjar fins al país andí per continuar formant joves en l'àmbit econòmic i supervisar els diferents projectes ja iniciats en estreta relació amb les germanes. També té previst mantenir contactes amb algunes universitats peruanes perquè col·laborin en la comercialització dels productes. El repte final és crear petites cooperatives i que «el

més aviat possible, els joves emprenedors comencin a tocar diners...».

Els primers projectes comercials que comencen a impulsar-se entre les comunitats indígenes tenen a veure amb l'àmbit de l'alimentació i del tèxtil. Productes com la melmelada, jerseis o catifes, de qualitat òptima, són susceptibles d'entrar al mercat i obrir a aquestes comunitats un camí d'esperança fins llavors inexplorat. «Estic convençut —assegura Méndez— que la comercialització al Perú d'aquests productes pot permetre'ls guanyar-se més bé la vida.» Més a llarg termini també se'n podria obrir una franquícia a Barcelona, «tot i que això avui dia encara no és factible».

Juntament amb la formació i l'acompanyament d'aquestes petites iniciatives comercials, des del GAM també estan disposats a finançar econòmicament l'inici d'aquests projectes. La concessió de microcrèdits, a l'estil del que passa en altres llocs, és important per aconseguir que aquestes persones entrin en la mentalitat comercial, i guanyin a poc a poc en autoestima i seguretat en elles mateixes.

Supervisió sobre el terreny

Per a la tasca de control i supervisió d'aquestes humils iniciatives comercials, Mn. Rafael Méndez compta amb les Missioneres de Jesús Verb i Víctima. Elles, que amb gran valor són presents en més de 30 llocs al Perú, tenen un paper importantíssim en aquesta aventura, sobretot en temes logístics, tot i que sense deixar de dedicar-se fonamentalment a la seva missió evangelitzadora. Les religioses coneixen les comunitats indígenes i poden dur a terme més bé que ningú la selecció dels líders per rebre la formació econòmica. A Huancayo, a Chongos Altos, a Cañaris o Piura... les missioneres actuen com a enllaç perquè l'ajuda sigui més eficaç i pugui tenir un efecte multiplicador.

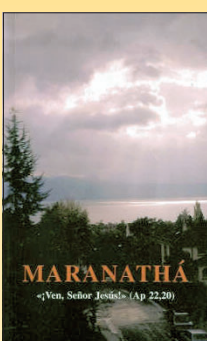
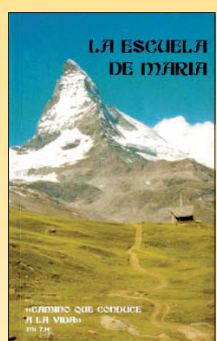
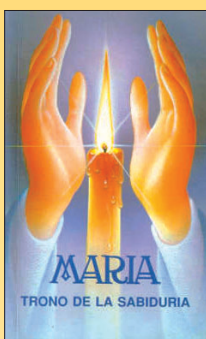
Alhora, el GAM no deixa d'ajudar-les també a elles, tant en la construcció d'infraestructures —esglésies, locals parro-

Escoles de Maria

Et convidem a conèixer l'espiritualitat de les Escoles de Maria.

Llibres en castellà

Els llibres de les Escoles de Maria, publicats en castellà, els podeu demanar en aquests correus electrònics:
librost@escuelasdemaria.org
librosb@escuelasdemaria.org
 O a la nostra adreça postal:
 Rambla Badal, 166, 5è 1a -
 08028 Barcelona

També els podeu trobar a Happy Books La Formiga d'Or (Portal de l'Àngel, 5 - Barcelona) i en altres llibreries especialitzades.

Escoles de Maria
 Visiteu la nostra web:
www.escuelasdemaria.org

GRUP D'ACCIÓ MISSIONERA PERÚ

Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels
 C/ Balmes, 78 - 08007 Barcelona
 Tel. 932 152 730

Les Missioneres de Jesús Verb i Víctima treballen des de fa anys amb les comunitats indígenes.

La formació de líders i l'impuls de petites iniciatives comercials són els grans reptes de GAM.

Mn. RAFAEL MÉNDEZ, RECTOR DE LA MARE DE DÉU DELS ÀNGELS

«Les experiències viscudes al Perú m'han enriquit el sacerdoci»

—Què l'ha empès a implicar-se tant en favor de les comunitats indígenes del Perú?

—Som parròquia de pas, en la qual tothom té cabuda. Això és una cosa que forma part de la nostra identitat. Des que exerceixo com a rector hem aconseguit feina a més d'una desena d'immigrants i la reagrupació de les seves famílies. Però no només ens sentim cridats a ajudar els d'aquí, sinó que ens sentim en l'obligació de participar activament en l'anomenada missió *ad gentes* de l'Església. Ens sentim parròquia missionera, i hem descobert que això ens enriqueix molt. Crec que això ens fa millor parròquia, més fidel a l'Evangeli, alhora que responem als nous signes dels temps.

—Catedràtic de l'IQS, rector d'una activa parròquia barcelonina i missioner en el seu temps lliure... d'on treu les forces?

—Evidentment del Senyor. No obstant això, he de

confessar també que sóc actiu per naturalesa. M'agrada treballar, fer coses i, sobretot, ser eficient. Tot això, però, no tindria cap valor si no aconseguís transcendir tot el faig. És Déu qui em crida i qui dóna sentit a tota la meua acció. La missió m'enriqueix, m'ofereix un altre punt de vista, i m'ajuda a interpretar més bé el món.

—Val, doncs, la pena l'esforç?

—Sense dubte. Les experiències viscudes m'han enriquit molt com a persona i com a sacerdot. M'interpel·len i qüestionen constantment. Abans de ser sacerdot havia viatjat molt, també com a voluntari, però no havia viscut tan intensament la missió. Tant és així que puc dir que al Perú he celebrat algunes de les eucaristies més boniques i emotives del meu ministeri sacerdotal.

quals, dispensaris...— com en la donació de fons per a manutenció, transport i formació. A mitjà i llarg termini, des de la parròquia dels Àngels de Barcelona també es té previst treballar en la formació de les noves vocacions per a l'evangelització, a través de la creació de seminaris acadèmics i llocs de culte.

L'aventura missionera del GAM Perú no ha fet més que començar. En quatre anys, però, ja s'han fet moltes coses. Els reptes de futur dependran, en gran mesura, de l'obtenció de nous fons tant de les administracions com de les empreses privades. I és que al Perú continua havent-hi molta feina per fer, tasca social i tasca evangelitzadora, les dues cares d'una mateixa moneda la finalitat de la qual no és cap altra que el benestar integral de les persones.

Samuel Gutiérrez

Mn. Méndez ha celebrat al Perú eucaristies molt emotives.

Aliment Natural per
a les teves Plantes
nous adobs
ecològics 100%

Consultori
de PLANTES

! GRATUÏT !

Només has d'entrar en la nostra web
www.asocoa.com
en l'apartat Hospital de Plantes i enviar-nos la teva consulta juntament amb les fotos de la teva planta malalta.

Et donarem la solució ràpidament !!!

ASOcoa.COM
Solucions per a les seves plantes on-line

Maghisa
SUMINISTROS JARDINERIA GARDEN SUPPLIES

Tel.: 93 458 99 44
Fax: 93 458 99 45
info@asocoa.com

Solsona

Primera consagració d'una verge a la catedral

■ **Mons. Jaume Traserra: «Aquesta vida té un objectiu admirable: estar totalment donada a Crist estimat per damunt de tot»**

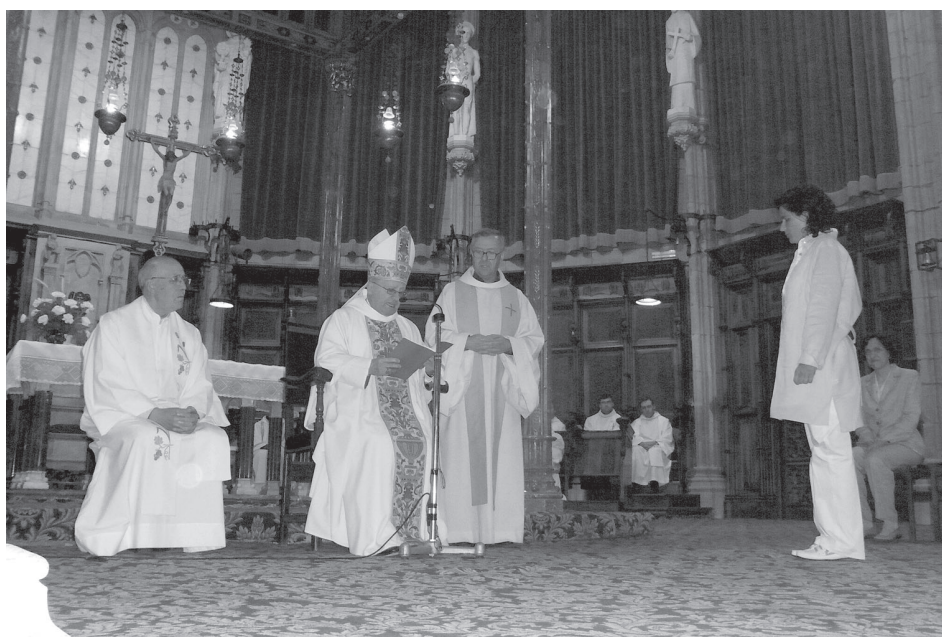
SOLSONA.—A la catedral basilica de Solsona una serventa de Déu, Teresa Gené i Camps, de 47 anys, ha estat admesa a l'Orde de les Verges Consagrades de mans de Mons. Jaume Traserra, bisbe de Solsona. La consagració va tenir lloc el diumenge 1 de juny a les vuit del vespre.

Molts fidels, familiars i companys de feina de Teresa Gené es van aplegar a la catedral per ser testimonis d'un esdeveniment singular: la primera consagració d'una verge a la diòcesi de Solsona. Va ser, sens dubte, una celebració extraordinària, amb la catedral plena de gom a gom participant en la joia i l'emoció, acompanyant la decisió compromesa de Teresa Gené i Camps, de 47 anys, de Mollerussa, llicenciada en Psicologia i que es dedica a la docència, i que des de l'any 2002 és delegada de Joventut de la diòcesi de Solsona.

La celebració va començar amb la processó d'entrada, en la qual va participar ja la verge que havia de ser consagrada, juntament amb les seves acompanyants, dues verges ja consagrades. L'eucaristia va ser concelebrada per una trentena de preveres, entre els quals hi havia companys de les delegacions de Joventut.

Durant l'homilia, el prelat solsoní va recordar que «són diverses les vocacions que l'Esperit Sant suscita en els fidels cristians» i que «cal reconèixer, però, que des dels primers temps de l'Església l'Esperit Sant ha suscitat i continua suscitant en alguns fidels el desig de viure, amb un amor apassionat, la forma de vida de Crist, de la Verge Maria, dels apòstols».

Mons. Jaume Traserra va remarcar que «aquesta vida té un objectiu admirable: estar totalment donada a Crist estimat per damunt de tot, viure confiadament en bra-

Teresa Gené es va presentar davant del bisbe de Solsona.

ços del Pare i ser la seva possessió, perquè Ell ho és tot. És una vida consagrada a Ell».

En aquest sentit, el bisbe de Solsona va descriure que «la vida consagrada ha tingut moltes formes i una rica varietat. Es pot comparar amb un arbre frondós amb moltes branques. Alguns l'han viscuda en una vida solitària (els ermitans), d'altres en monestirs (els monjos i les monges), d'altres en els convents edificats enmig de les ciutats i pobles (els fills i filles de sant Pere Nolasc, de sant Francesc i de sant Domènec). Més tard, en les congregacions i ordes religiosos que coneixem per la seva presència entre nosaltres». Referint-se a aquesta celebració,

va subratllar que «des dels temps apostòlics hi ha hagut verges cridades a viure en estat de virginitat amb el sant propòsit de seguir Crist més de prop i de dedicar-se al servei de l'Església. Aquestes verges viuen la seva consagració en el món sense ser religioses ni monges, conservant la seva condició laical, però donant sempre el valuós testimoni de la seva consagració».

Per acabar, Mons. Traserra va lloar la decisió de la nova consagrada de manifestar obertament el seu compromís públicament: «Teresa Gené ha demanat formar part de l'Orde de les Verges i demana que la seva consagració a Jesucrist sigui acollida i reconeguda pel bisbe davant de

l'Església aquí reunida. Aquesta és en veritat una petició extraordinària que únicament s'explica per l'acció de l'Esperit Sant en el cor de la nostra germana que l'ha il·luminat i l'ha mogut a emprendre el seguiment de Jesús, renunciant a formar una família i a donar-se totalment a Ell en un amor cast, pobre i obedient. Aquesta és una decisió joiosa, plena de pau i de serenitat, que marca la pròpia vida per sempre més amb un noble distintiu: «Pertanyo al Senyor Jesús, a Ell confio tot el meu viure.»»

En començar el ritu de la consagració, la candidata va proclamar les seves promeses davant del bisbe i de tot el poble fidel i, abans de procedir a l'oració consagrativa i al lliurament dels símbols, un Nou Testament i l'anell, signe de les esposalles amb Crist, l'assemblea va invocar Santa Maria i els sants, amb l'elegida prostrada davant de l'altar. Seguidament, Teresa Gené es va agenollar davant del bisbe que, reprenent el gest dels apòstols, li va imposar les mans, per tot seguit lliurar-li els símbols.

Un cop acabada la cerimònia, Teresa Gené va dedicar unes paraules d'agraïment a tots els que li han fet costat i l'han acompanyada, en especial, la família i el bisbe de Solsona: «Avui he fet un pas important, he manifestat públicament el meu desig de servir l'Església, de seguir amb més profunditat el Crist i d'implicar-me en l'ajuda al germà necessitat. Desitjo fer-ho amb tot el cor, posant-hi el millor de mi mateixa. Em sento dèbil i petita però estic plenament convençuda que el Senyor m'hi ajudarà. La meua petició és doncs ara que m'encomaneu en la vostra pregària perquè sigui aquella deixeble de Crist que el Senyor m'ha cridat a ser. De nou a tots vosaltres, moltes gràcies.»

La festa va acabar als claustres de la catedral, on la gent va poder felicitar la nova consagrada, amb un refrigeri, i el passí d'un audiovisual amb imatges de la Teresa.

Text i fotos: **Ramon Estany**

TERESA GENÉ I CAMPS, VERGE CONSAGRADA

«Em sento feliç d'haver fet allò que el cor em demanava de fer!»

—**Com has viscut tu i el teu entorn aquesta consagració?**

—Els preparatius entorn de la consagració han estat marcats per la il·lusió. Malgrat haver-ho fet públic en un temps molt breu, feia temps que sabia que hi hauria la meua consagració al Senyor i, per tant, feia temps que interiorment ja m'hi preparava de manera especial.

—**Què sents en aquests moments?**

—La veritat és que són moments dolços que estic vivint amb molta alegria. Em sento feliç d'haver fet allò que el cor em demanava de fer!

—**Com t'has preparat fins a arribar a aquest moment?**

—El viure de cada dia obliga a anar prenent decisions constantment. Sóc de les persones que creuen que la vida o «es viu» o «te la viuen». M'agrada viure amb coherència respecte allò que crec i penso. Si el Senyor ocupa un lloc «importantíssim» en la meua vida, per què no he d'optar per una vida de més intimitat amb Ell? Durant molt de temps he anat preparant el cor, l'he anat estovant... volia que estigués molt a punt per al dia de la meua consagració. He pregat amb intensitat, he meditat la Paraula de Déu i l'he aprofundida, he par-

ticipat en els sagraments, especialment en el de l'Eucaristia, i m'he esforçat per enfortir el meu compromís envers els altres, especialment els més dèbils i necessitats.

—**Com explicaries què és una verge consagrada a tots els que no entenen aquest compromís?**

—Una verge consagrada és una persona seglar que demana de viure amb virginitat perpètua i rebre la consagració que l'Església li atorga per mitjà del bisbe. És una persona enamorada del Crist que desitja servir-lo plenament i que per fer-ho es posa al servei de l'Església. No perd la condició de laica i continua exercint el treball professional en el món oferint-se a treballar apostòlicament al servei de la diòcesi.

VOLEU DONAR SENTIT A LA VOSTRA VIDA?

Us hi ajudaria una trobada amb Déu.

EXERCICIS ESPIRITUALS

Dirigits per un sacerdot de la Unió Sacerdotal Lumen Dei. Inspirats en sant Ignasi, en règim d'internat i silenci.

21 - 22 DE JUNY

(Entrant el dia 20 a la nit)

Tel. 933 013 194

c/ Xuclà, 19 - 08001 Barcelona

Recessos externs els 2ns diumenges de cada mes

Girona

El Servei d'Intervenció Educativa de Càritas celebra deu anys

■ En aquest període ha atès prop de 4.000 infants i joves gratuïtament

GIRONA.— La darrera setmana de maig va finalitzar les seves activitats el Servei d'Intervenció Educativa (SIE) de Càritas diocesana, que ofereix servei a centenars d'infants i joves amb problemàtiques socioeducatives, arreu de la diòcesi, bàsicament procedents de famílies immigrades i també amb problemes estructurals. Aquest final de curs va tenir una significació especial ja que era és el desè d'aquest servei de Càritas.

A l llarg d'aquest temps, el SIE, que s'ofereix en 22 punts del bisbat, ha servit prop de 4.000 alumnes gràcies a les aportacions dels voluntaris, molts d'ells professionals de l'ensenyament que, una vegada finalitzada la seva activitat laboral reglada, s'ofereixen per ajudar aquests alumnes amb problemes específics.

En un 80% es tracta d'alumnes de primària procedents de centres públics. Dominen lleugerament els alumnes no nascuts a Catalunya (52%) i, pel que fa a la procedència, més d'una tercera part són de nacionalitat espanyola; un 29%, marroquins; un 12%, de Gàmbia; un 5%, bolivians; un 4%, hindús, i un 13%, d'altres orígens. De tota manera, cal observar, segons les mateixes anàlisis de Càritas, que una part important dels alumnes nascuts a l'Estat són de pares estrangers.

El SIE analitza curosament les realitats dels alumnes que atén per tal d'adaptar les seves activitats a les demandes socials. Així, més de la meitat d'aquests alumnes tenen necessitats educatives especials, malgrat que menys d'un 20% disposa d'adaptacions curriculars individualitzades. Càritas considera que aquests percentatges són molt alts i amb una tendència sostinguda a augmentar.

En fer balanç de la seva activitat, el SIE assenyala que «davant de la diversitat de nivells cada cop més gran existent a les nostres aules, es recomanen unes polítiques que afrontin de manera decidida aquesta realitat. Calen recursos d'atenció a la diversitat que permetin una lluita real contra el fracàs escolar, l'exclusió escolar i, en conseqüència, un alt risc posterior d'exclusió social. Aquesta manca de recursos d'atenció a la diversitat pot repercutir, directament, en detriment dels alumnes amb ritmes d'aprenentatge i nivells normalitzats. Si els centres educatius adapten els recursos ordinaris per combatre aquesta realitat, la resta d'alumnes disposen de menys atenció i recursos que els donin suport en el seu procés».

Els factors que porten tants alumnes a aquest

El servei es pot fer gràcies als voluntaris.

risc d'exclusió són diversos. El SIE n'assenyala els següents: minoria cultural, analfabetització funcional, poc estímul i suport familiar, marginalitat, problemes d'habitatge, disfuncions familiars, etc.

El centenar de voluntaris que participen en aquest servei són en la seva gran majoria persones en edat activa. També dominen els voluntaris degudament formats: més de la meitat tenen estudis secundaris; el 43%, superiors, i un 6% només tenen estudis primaris.

La seva feina la porten a terme en coordinació directa amb els centres educatius

dels alumnes del SIE, a base de reunions periòdiques, amb els serveis socials respectius, ja sigui en l'àmbit municipal o dels mateixos centres. Hi ha uns 40 convenis de col·laboració i de coordinació vigents i la relació amb els centres és molt bona en tots els casos. Pel que fa al Departament d'Ensenyament, s'actua coordinadament en l'àmbit dels Plans Educatius d'Entorn (PEE), que articulen l'oferta formativa més enllà dels horaris escolars.

El Servei d'Intervenció Educativa de Càritas considera que els resultats assolits són prou bons, especialment pel que fa a hàbits de treball, conducta i higiene, en l'aprenentatge i comprensió dels continguts de les matèries educatives i en el procés d'integració i de socialització.

Cal tenir present que la majoria dels alumnes atesos tenen poca autonomia a l'hora de treballar (portar una agenda, disposar del material necessari, etc.), limitada comprensió lectora, d'escriptura i de matemàtiques, tot plegat en una mitjana que els situaria dos cursos per sota del nivell que els pertocaria. Malgrat això, un 40% dels alumnes atesos milloren en el conjunt del seu rendiment.

Per tot plegat s'han volgut celebrar aquests deu anys de presència del SIE a la diòcesi amb una trobada de voluntaris i responsables per agrair-los públicament la seva generosa participació.

Víctor Gay

TORTOSA

Trobada intercultural «Molts pobles, una sola fe»

TORTOSA.— Sota el lema «Molts pobles, una sola fe» va tenir lloc a Tortosa, el 17 de maig, la segona trobada intercultural organitzada per la Delegació diocesana de Pastoral d'Immigració. Després de la bona experiència de l'any passat, la Delegació que dirigeix Mn. Emilio Vives ha volgut tornar a convocar aquesta trobada intercultural per mantenir i avivar els llaços de germanat i solidaritat que naixen de la mateixa fe que tots professem en Jesús dins del si de l'Església.

Més de cinquanta persones de diferents nacionalitats i cultures, acompanyades per famílies de la ciutat de Tortosa i altres amics que van acudir a compartir la fe, van celebrar juntes l'Eucaristia a la parròquia de la Mare de Déu dels Dolors de Tortosa.

La missa va ser presidida pel vicari general de la diòcesi, Mn. Josep Lluís Arín, que basant-se en el lema de la convocatòria, «Molts pobles, una sola fe», i en les lectures de la Paraula de Déu d'aquell diumenge va anar recordant la missió de tot creient de conrear la seva fe, fer-la créixer i compartir-la amb els altres, tot deixant aflorar d'ella la solidaritat i la fraternitat pròpies del seguidor de Crist que ha de manifestar-les als germans amb qui conviu.

Després de la missa es va passar al saló parroquial, on es van compartir dolços i beguda a més de la conversa alegre i de vegades preocupada per les dificultats pròpies de la vida dels immigrants. Una situació que demana respostes i ajuda no només per part de les institucions i organismes oficials sinó també per part dels qui viuen aquestes situacions.

El grup d'emigrants reunits a la parròquia dels Dolors no va voler acabar la trobada sense agrair al bisbe diocesà, Mons. Xavier Salinas, la seva atenció i la ràpida acollida que sempre ha tingut per a tothom. També van agrair a la parròquia, al rector i als feligresos que els obrissin les portes per celebrar la trobada i que els ajudessin a preparar-la i realitzar-la amb èxit.

El comiat va ser «fins la propera trobada», ja que l'alegria de saber-se creients i estimats per Déu i acollits en la seva Església sempre és un estímul i impuls per continuar lluitant i estimant. (V.M.C.)

Excursió d'escolans a Port Aventura

TORTOSA.— La Delegació diocesana de Pastoral Vocacional de Tortosa ha organitzat durant aquest curs diferents trobades d'escolans per animar i agrair als nens que fan aquest servei l'ajuda que presten a cada parròquia. En la darrera, que va tenir lloc al Seminari diocesà, es va invitar els escolans a una trobada festiva i de final de curs al parc d'atraccions Port Aventura, que va tenir lloc amb notable èxit. (V.M.C.)

«**F**ills estimats! En aquest temps de gràcia, en què Déu m'ha permès estar amb vosaltres, una altra vegada us convido, fills, a la conversió. Trebal·leu d'una manera especial per la salvació del món mentre sóc amb vosaltres. Déu és misericordiós i concedeix gràcies especials i, per això, demaneu-les mitjançant la pregària. Jo sóc amb vosaltres i no us deixo sols. Gràcies per haver respost a la meua crida!

Missatge de la Reina de la Pau, 25 de maig del 2008

Subscripció bimestral gratuïta *Eco Mª Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje»

C/ Sant Ignasi, 26 - 1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)

Pelegrinatges Medjugorje: Sandra Barisic Tel. i Fax 936 650 653

www.medjugorje.es

www.mensajerosdelareinadelapaz.org

Lleida

Les Josefines tanquen la comunitat de Lleida

■ Les religioses se'n van a Manresa després de 113 anys de permanència ininterrompuda

El bisbe Xavier Salinas va presidir la missa de comiat.

LLEIDA.— El dissabte 31 de maig, a tres quarts de quatre de la tarda, un autocar va anar a recollir les 22 religioses Filles de Sant Josep, conegudes pels lleidatans com a Josefines, a la que fins ara ha estat casa seva al carrer de l'Acadèmia 18 de Lleida. La comunitat tancava així ni més ni menys que 113 anys de permanència i servei a la ciutat i diòcesi de Lleida, per traslladar-se a la casa que la congregació té a Manresa.

Davant de la fins ara residència de les religioses es va aplegar un grup de lleidatans, en la seva majoria dones, que han rebut de les religioses ajut i també formació, i que van voler manifestar-los el seu agraïment i acomiadar-les fins i tot amb el cant d'*Adiós con el corazón*. En l'improvisat i espontani comiat també van ser-hi presents el delegat de Càritas, el marista Gmà. Benet Arbués, i altres membres d'aquesta entitat solidària de l'Església amb la qual les Josefines han col·laborat estretament.

Si bé va ser aquest el darrer dia de se la seva presència a Lleida, va ser el 21 d'abril quan les Josefines van fer públic que traslladaven la comunitat a la seva casa de Manresa: «Marxem perquè les germanes són ja molt grans, la casa no reuneix les condicions per poder atendre-les com es mereixen i no ens podem permetre una remodelació. Aquest trasllat respon també a una reestructuració de la congregació per la manca de vocacions. Aquesta realitat ens obliga a reagrupar comunitats i unir esforços», ha explicat la fins ara superiora de la comunitat de Lleida, la germana Carme Rossell.

Tot i que durant les darreres setmanes les religioses havien anat acomiadant-se de Lleida i dels lleidatans, l'acte oficial de comiat va tenir lloc el matí de l'1 de maig, que va coincidir amb la festa de Sant Josep Obrer. Es va fer amb una missa a la capella de la casa que va comptar amb l'assistència de nombrosos fidels, així com de religioses i religiosos de les diverses congregacions i instituts presents a la diòcesi que van voler acompanyar les Josefines en aquesta celebració. La missa va ser presidida pel bisbe Xavier Salinas i concelebrada pel vicari general, Mn. Joan R. Ezquerri; el capellà de la casa, Mn. Antoni Agelet; el delegat per a la Vida Consagrada, Mn. Vicenç Ros; el director de la veïna Acadèmia Mariana, Mn. Salvador Gené, i altres preveres diocesans i religiosos.

En l'homilia, l'administrador apostòlic va agrair en nom de la diòcesi el servei discret i silenciós de les Josefines a exemple del seu patró sant Josep, que han exercit el seu carisma en moltes accions i obres, i han arribat a moltes persones. «Sentim que marxeu, i us trobarem a faltar, però ho comprenem», va dir Mons. Salinas. En la celebració es va tenir un especial record per la religiosa Maria Nieves Ibero, que havia mort pocs dies abans a l'edat de 78 anys.

Comiat d'institucions d'Església i de la ciutat

A més d'aquesta missa de comiat, altres institucions d'Església i de la ciutat de Lleida van voler donar el seu afectuós adéu a les religioses i mostrar-los alhora el seu agraïment per tot el que han fet per Lleida i els lleidatans.

L'Acadèmia Mariana, institució que es troba situada

Les religioses van marxar de Lleida en autocar la tarda del dissabte 31 de maig.

davant mateix de la casa de les Josefines, va voler acomiadar-se de les seves «veïnes de sempre» en una Eucaristia celebrada el 10 de maig, a la capella de la patrona de Lleida, presidida pel director, Mn. Salvador Gené. Aquest, en la seva homilia, va destacar la llarga trajectòria de servei a Lleida de les religioses, principalment en el camp de la docència i de l'atenció als malalts.

Les Josefines van voler deixar un record a l'Acadèmia consistent en dues antigues àmfores de plata de la seva capella per col·locar-hi flors a la Verge Blanca. Així mateix, la Junta de l'Acadèmia les va obsequiar amb una imatge de la patrona a la qual durant tants anys han estat vinculades i que les religioses van rebre emocionades.

El 14 de maig el comiat va ser protagonitzat per la Delegació de Vida Consagrada. Uns quaranta religiosos i religioses de totes les congregacions i instituts de la diòcesi es van fer presents en la casa de les Josefines per tal de compartir la pregària i també un berenar de comiat.

Va ser aquesta una trobada potser més íntima, però molt plena de sentiments i d'emocions. La delegació va lliurar com a record a les germanes una reproducció de la Seu Vella de Lleida, amb una placa commemorativa.

El 24 de maig ho va fer la comunitat parroquial de Santa Maria de Gardeny, a la qual pertany la casa de les Josefines. Les religioses es van fer presents a la missa vespertina, que va coincidir alhora amb la vigília de la festa de la seva titular, santa Maria de Gardeny. El rector, Mn. Gerard Soler, i els feligresos van testimoniar-los el seu afecte i agraïment tot donant gràcies a Déu «pel bé que ens han fet aquestes monges!».

En aquests darrers dies abans de deixar Lleida, la comunitat va rebre també la visita de l'alcalde, Àngel Ros, que va voler agrair personalment i en nom de tots els lleidatans el seu servei a la ciutat durant més de cent anys. L'alcalde els va lliurar com a record i reconeixement un quadre, amb la reproducció del retaule de la Verge dels Paers que es conserva al Palau de la Paeria. A l'alcalde les religioses li van dir que de Lleida s'emporten l'amistat i l'afecte dels lleidatans.

Les 22 religioses van arribar a Manresa a mitja tarda del 31 de maig, on van ser rebudes per la comunitat que les acull i la provincial. Les dues comunitats, la de Lleida i la de Manresa, van resar plegades les vespres. «En les nostres pregàries ens recordarem sempre de Lleida i pregarem pels lleidatans», ha dit la ja exsuperiora de Lleida, amb llàgrimes als ulls.

Jordi Curcó

Les religioses van arribar el 19 d'abril del 1895

Va ser el 19 d'abril del 1895 quan les Filles de Sant Josep van arribar a Lleida per fundar una casa al carrer de Sant Antoni, des d'on es van traslladar posteriorment al carrer de l'Acadèmia, n.18, on han estat fins a la seva partença. Durant més d'un segle les Josefines han ofert varietat i multiplicitat de serveis caritatius a la ciutat, com el col·legi internat per a nenes òrfenes o el tribunal tutelar de menors. Més tard es va ampliar el col·legi amb el batxillerat, amb alumnes externes. Les necessitats de la ciutat i la creativitat de les religioses van donar pas a projectes diversos, però amb un tret definidor del seu carisma: l'atenció a la dona treballadora i amb pocs recursos. «Les Josefines estem cridades a viure la llum del taller de Natzaret i a seguir Jesús obrer, som religioses obreres. I pretenem aconseguir la perfecció agermanant la pregària amb el treball», explica la germana Carme Rosell.

Atentes a les necessitats, les Josefines han anat afrontant diverses presències a Lleida: atenció a joves en risc, promoció de tallers de costura i de catequesi, residència d'ancianes, residència per a joves treballadores o estudiants amb pocs recursos, assistència de malalts a domicili i a la Clínica Montserrat. Darrerament treballaven amb Càritas diocesana en un programa d'habitatge solidari per a dones emigrants.

L'Institut de Filles de Sant Josep va ser fundat pel jesuïta P. Francisco Butiñá i per un grup de joves treballadores, entre les quals hi havia Maria Gori, Maria Comas i Isabel Maranges, que en va ser la primera superiora. Avui la congregació, a més d'Espanya, es troba en diversos països d'Amèrica Llatina i de l'Àfrica.

Tarragona

El seminarista Enric Mateu rep el ministeri d'acòlit

TARRAGONA.— El dia 21 de maig, a les vuit del vespre, el seminarista de la parròquia de Sant Joan Baptista de Tarragona, Enric Mateu Usach, va rebre de mans de l'arquebisbe Jaume Pujol el ministeri d'acòlit a la capella del Seminari Major Interdiocesà, a Barcelona.

Enric va estar acompanyat de la seva família, de Mn. Raimon, diaca, i dels seus companys seminaristes del Seminari Major Interdiocesà i de la Facultat de Teologia de Catalunya. La celebració va ser concelebrada pels mossens que fins ara han estat en relació directa amb Enric i pel rector i vicerector del Seminari Major Interdiocesà, Mn. Norbert Miracle, de Tarragona, i Mn. Pere Oliva, de Vic, respectivament.

El ministeri d'acòlit completa els ministeris laïcals que es confereixen, principalment, a les persones que es preparen per rebre el sagrament de l'orde. En aquest cas, Enric va rebre el dia 1 de desembre del 2007 a la capella del Seminari de Tarragona el lectorat. Així com en el ritual de la institució del lectorat li

és lliurat el llibre de la Paraula de Déu, que haurà de llegir al poble, en el cas de l'acòlit li és lliurada la patena amb el pa, que posarà damunt la taula per a la celebració de l'Eucaristia i que, una vegada consagrat per la pregària i l'acció de l'Esperit Sant, distribuirà a l'assemblea reunida, o portarà als malalts al seu domicili. Els ministeris en l'Església formen part de la seva mateixa essència. El Concili Vaticà II va remarcar que l'Església és una comunitat activa en la qual tots som responsables i estem cridats a participar, pel Baptisme i la Confirmació, en la missió i la tasca d'edificació de l'Església, segons la capacitat, la disposició i el carisma de cadascun de nosaltres.

Després del Vaticà II, el *motu proprio Ministeria quaedam* reconeixia oficial-

Enric Mateu va rebre l'acòlitat de mans de l'arquebisbe Jaume Pujol.

ment com a ministeris laïcals instituïts el lectorat i l'acòlitat. Pau VI, en l'exhortació apostòlica *Evangelii nuntiandi*, deia expressament que «els seglars també poden sentir-se cridats a col·laborar amb els seus pastors en el servei de la comunitat eclesial, per al creixement i la vida d'aquesta, exercint ministeris molt diversos, segons la gràcia i el carisma que el Senyor els vulgui concedir». (C.C.)

Cursos Bíblics d'Estiu, del 7 a l'11 de juliol

TARRAGONA.— Les persones interessades a participar en els Cursos Bíblics d'Estiu que se celebraran a Tarragona del 7 a l'11 de juliol es poden inscriure abans del 20 de juny a través de la pàgina web www.abcat.org

Aquests cursos bíblics, organitzats per l'Associació Bíblica de Catalunya, formen part d'un cicle de tres cursos amb els quals hom adquireix una visió global dels escrits de la Bíblia, amb el benentès que no cal seguir, per ordre, tots tres cursos.

Aquest estiu s'ofereix la segona part del tercer curs: un bloc de l'Antic Testament als matins i un bloc del Nou Testament a les tardes. Sense ignorar les discussions i la problemàtica, els cursos donaran preferència a la presentació positiva de les dades bíbliques i, també, a l'estudi directe i actiu dels textos bíblics.

Les sessions del matí, dedicades a l'Antic Testament, seran dirigides pel professor Joan Ferrer, mentre que les de la tarda, que tractaran del Nou Testament, les conduirà el professor Josep Lluís Arín. El preu de la matrícula del curs és de 50 euros (els dos blocs) i de 30 euros (1 bloc), mentre que la pensió completa té un cost de 145 euros. Les sessions es faran al Seminari de Tarragona, de 9.30 a 13 h i de 16 a 19.30 h. (J.B.)

Montserrat

TROBADES D'ANIMADORS DE CANT PER A LA LITÚRGIA MONTSERRAT

ESTIU DE 2008

Els propers mesos de juliol i agost del 2008 tindrà lloc a Montserrat una nova edició de les Trobades d'Animadors de Cant per a la Litúrgia. Aquestes trobades es realitzen ininterrompudament des del 1970 i l'impulsor principal n'és el P. Gregori Estrada. Tenen una durada d'una setmana i aquest any se'n faran tres durant els mesos d'estiu.

Les Trobades d'Animadors de Cant per a la Litúrgia van començar amb motiu de la introducció de les llengües vernacles a la Litúrgia pel Concili Vaticà II: es feia necessari un repertori i uns animadors per ensenyar i dirigir el cant en català per a la participació litúrgica de l'assemblea.

En les tres trobades anuals, de caire popular no acadèmic, s'hi treballen cants en català per a la Litúrgia i s'hi donen ponències de tema litúrgic. Per estimular-ne l'estudi, se n'han fet enregistraments sense pretensió professional, però sí amb l'intent de divulgar-los.

Direcció musical

- I Trobada del 28 de juliol al 2 d'agost
LLORENÇ CASTELLÓ
- II Trobada del 4 al 9 d'agost
TERESA GIMÉNEZ
- III Trobada del 18 al 23 d'agost
MONTSERRAT LLUVERAS

PONÈNCIA

«L'any litúrgic: com el celebrem?»
per Natàlia Aldana

Trobada general a la parròquia de Sant Francesc d'Assís
Jesús (Baix Ebre), 25 i 26 d'octubre del 2008

Matrícula: 275 euros.

Termini d'inscripció: 5 de juliol del 2008

Informació: Secretaria d'Animadors de Cant per a la Litúrgia.

08199 Montserrat (Barcelona) —El Bages—.

Tel. 938 777 766 (de 17.00 a 18.00). / Fax 938 777 762.

a/e: trobadescant@abadiamontserrat.net

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, terapeuta ocupacional i animació, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places concertades amb la Generalitat de Catalunya.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA

Carretera de Vallvidrera a Tibidabo, 102-104

08035 Barcelona

Tel. 934 343 630 - 609 101 344

Fax 934 343 650

e-mail: fundfatima@terra.es

web: www.fundacionntrasrafatima.org

Missions

SOLSONA

Sembrar la llavor al Camerun

En aquesta pàgina podem llegir el testimoni de la fantàstica tasca que porta a terme la germana Pilar Casadevall. Donem gràcies a Déu per ella i per tots els missioners i missioneres que esmercen la vida per l'anunci de l'Evangeli en favor dels més necessitats. Recordem els 47 missioners del nostre bisbat i els que ens han deixat durant aquest curs (Gna. Dolors Guixaró i Servalls, filla de Cervera; Gna. Teresa Santamaria i Cortés, i el P. Josep M. Timoneda i Perarnau, fill de Bellpuig), preguem per ells i que el seu pas per aquesta vida com a missioners, doni nous fruits per tal de poder escampar la llavor del Regne arreu.

Fa quasi 10 anys que sóc al Camerun, enviada per la meua congregació de L'Anunciata. El que em demaneu no és gens fàcil d'explicar però intentaré donar una idea el més clara possible, perquè la meua estimada diòcesi de Solsona s'ho mereix tot. D'ella rebo les cartes pastorals del Sr. Bisbe, el Full, el *Solc* i uns torrons per Nadal. A més, aquest any passat, gràcies a l'equip de Mans Unides de Solsona, vam poder rehabilitar i equipar el taller de costura, tall i confecció per a les dones nordistes amb 9 màquines de cosir, 30 cadires, 10 taules, la construcció d'un magatzem, la rehabilitació de la teulada i els lavabos. La nostramissió té moltes activitats i les fem, en equip, les 15 germanes que formem la comunitat. Les necessitats que hi ha al Camerun són moltes i molt grans. Una persona sola poca cosa pot fer però juntes... la unió fa la força. Observant la societat i escoltant la gent hom se sent molt petit davant els grans problemes que arriben a produir vertigen i et fan sentir impotent, gairebé inútil.

Hi ha moments molt durs i de molt sofriment, però també n'hi ha de veritable goig. Sempre consola pensar que el Senyor és al costat nostre i que farà germinar la petita llavor que intentem sembrar on Ell ens ha col·locat. Amb el temps, veiem amb admiració que allò que se sembla amb amor i esforç comença a donar fruit. Penso que deu ser gràcies als bons cristians i a les comunitats que ens acompanyeu amb la pregària i ens ajudeu amb els vostres béns. Déu us escolta i amb el seu Esperit dona Vida i fa créixer la nostra sembra humil. Tots hem de ser missioners, els que sou allà i els que som aquí. Cada cristià compromès és un missioner de l'Església cridat a treballar pel Regne de Déu.

La principal missió que ens ha encarregat el Sr. arquebisbe de Yaoundé es la formació en diferents camps i nivells.

La meua comunitat és una llar de formació encomanada i sostinguda per la nostra congregació, L'Anunciata. Intentem preparar les joves africanes amb una base humana i religiosa sòlida, amb una bona formació teològica, pastoral i acadèmica perquè arribin a ser missioneres en els seus propis països, animades per l'esperit dominicà heretat del nostre fundador,

el beat pare Coll, i que col·laborin en el desenvolupament i promoció dels seus pobles. No sols se'ls ofereix una formació teòrica, sinó que fan una bona pràctica segons la seva preparació i capacitat. En la comunitat convivim i compartim el que som i el que tenim. Actualment som dues espanyoles, una guatemalenca, dues de Costa d'Ivori, una congolese, tres cameruneses i sis rwandeses. Cada curs hi ha algun canvi; marxen les que han acabat i arriben les noves. A la diòcesi treballem l'animació i formació d'aspirants; formació de joves del moviment Cop Monde interparroquial; les *matinées vocacionelles* de joves; la *Missió Dominicana* en acció conjunta amb les sis congregacions de Dominiques que residim a la diòcesi; sessions de formació sobre Justícia i Pau; mentalització i formació, a nivell parro-

Les dones són un dels col·lectius més necessitats.

quial, animant la gent a practicar la justícia i promoure la pau; formació de laics dominics; acció sanitària al Centre Dominicà Sant Martí de Porres, format per un hospital i un dispensari, on els més pobres troben bona acollida i la solució possible a les seves malalties i on ningú és exclòs per manca de mitjans.

A la parròquia Crist Rei de Tsinga estem implicades en l'animació i acompanyament de la comunitat nordista. L'animació nordista és la nostra missió predilecta, dedicada a promoure el desenvolupament cultural, econòmic, social i religiós dels nordistes desplaçats. Són persones que vénen del nord del Camerun per buscar una vida millor i diners per mantenir la família que deixen al nord en un context de gran pobresa a causa del terreny semidesèrtic que amb prou feines els dona per sobreviure. Els nordistes de Yaoundé pertanyen a vuit grups ètnics i són de

El compromís cristià és missioner

Crist va ressuscitar, aquest fet és el que fonamenta i sosté la nostra fe. Ell es va fer present a Maria, als deixebles... i els envià el seu Esperit el dia de Pentecosta, Esperit ple de força que encara avui ens envia a tots nosaltres. Els deixebles després de rebre l'Esperit van sentir-se empesos a prendre el compromís d'anunciar aquesta esperança en la resurrecció a tothom. Per tant, podem dir que el compromís cristià és missioner. Si ens hi fixem, aquest compromís acostuma a passar sense fer gaire soroll, perquè en un món com el nostre on la tècnica, el benestar, el materialisme, el consumisme, la publicitat... s'hi van fent un lloc important, parlar de compromís, de missió, d'evangeli, de renúncia, d'estimar, de Déu... és molt difícil. Tots, però, som fills de Déu i estem cridats a tornar cap a Ell. Cal, doncs, que aquest fet d'esperança l'anunciem arreu on ens trobem. Aquesta missió no s'adreça tan sols a unes persones concretes, mossens, religiosos, religioses... sinó que és per a tothom. Tu pots, siguis qui siguis, anunciar aquesta bona notícia, en el lloc on et trobis. Qualsevol moment és bo per a la missió, no el deixis escapar, aprofita'l, surt a fora, camina, contagia l'amor de Déu al món i dirigeix els teus passos cap a la fraternitat per tal d'ajudar a la construcció del Regne. Els camins de la missió són els teus camins perquè tu ets missioner.

Imma Farré

Delegació de Missions de Solsona

quatre religions: catòlica, protestant, animista i musulmana. Entre els grups hi ha grans diferències de llengua i costums. Molts són analfabets, amb prou feines coneixen el francès i els falta preparació en tot sentit. Tot això comporta que els sigui molt difícil trobar feina i, quan en troben, els paguen molt poc. Amb uns 35 euros viuen els pares i 4 o 5 fills. Sofreixen a causa de la marginació i la injustícia. A alguns la misèria els porta al robatori.

D'altra banda, són nobles i solidaris i els que es converteixen són molt coherents. Les dones són les més afectades i pateixen la por que comporten les seves creences negatives i els lligams d'origen musulmà. Moltes també sofreixen la violència dels seus marits, dels quals depenen totalment.

La nostra dedicació a ells és diària i les activitats són: responsabilitat i coordinació de la missió; acollir i col·locar als que arriben de nou amb l'ajuda dels seus germans de poble; formació sobre drets i deures, educació dels fills... per als responsables de cada ètnia i per als de les diferents activitats; formació de joves amb què intentem despertar iniciatives i donar mitjans per al microcomerç; promoure la solidaritat i el servei entre ells i a favor dels leprosos i presos; alfabetització i aprenentatge elemental del francès per a adults i per a nens que no poden ser admesos a l'escola; visita a famílies necessitades; formació i acompanyament de parelles; catecumenat per adults, nens no batejats i formació per als seus pares; catequesi de nens, joves i adults; preparació prematrimonial per a les parelles que volen casar-se per l'Església; estudi de l'Evangeli amb els responsables; comentari de la Paraula de cada diumenge; ajudar a estalviar diners mitjançant el servei de caixa d'estalvis, on poden demanar, guardar i enviar diners a les seves famílies. La germana

que fa aquest servei està en contacte amb missioners del nord que recullen els diners enviats i els distribueixen a les famílies; animació i promoció de la dona nordista. Aquesta és la meua missió predilecta. Els ensenyem a cosir a mà i a brodar, tall i confecció, mitja i ganxet. A elles i a la meua comunitat dedico tot el meu temps. Cada any vénen unes 150 nordistes i d'ara en endavant, amb el nou taller, en vindran moltes més. M'ajuden quatre monitores nordistes, antigues alumnes. Les sessions són gratuïtes i els donem el material per aprendre. Quan ja en saben i cusen per a altres o per vendre, elles mateixes hi posen el material.

Pel que fa a la catequesi, coordinem i fem la programació del curs; fem sessions de formació a 50 catequistes, animem els seus recessos mensuals, compartim amb ells l'Evangeli del diumenge i preparam per grups les sessions dels nens; preparam la litúrgia de les festes; catequesi de Primera Comunió i de Confirmació. També preparació per als pares; catequesi per als pares que volen batejar els seus infants i formació de catecúmens, joves i adults. Els «Perseverants», quan acaben la catequesi continuen formant-se per ser enviats a la missió de la parròquia. Cal destacar la Joventut Dominicana; el grup Cop Monde per a nens, amb la formació dels monitors o acompanyants; el Grup de pastoral vocacional i l'ajuda personal a diferents activitats de la parròquia.

A la parròquia de Nlongkak ens encarreguem de la catequesi de Confirmació; la catequesi als joves catecúmens que es preparen pel baptisme; l'animació i formació vocacional; fem formació per als nens de Cop Monde i ajudem la parròquia en diferents activitats.

També portem i distribuïm les ajudes dels projectes: Abba (italià) per a l'educació de nens pobres; Fundació Santa Maria (Navarres) per a estudis de joves; L'Arc de la Solidaritat, per als joves nordistes desplaçats; apadrinaments de nens sense mitjans per anar a l'escola, apadrinats per famílies de Berga i altres pobles de Catalunya, i Cordaid (Holanda) per finançar les despeses de la missió per als nordistes.

ràdio estel

la ràdio amable

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Vic 91.3

- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

Fundació Ateneu Sant Roc, un instrument de cohesió social

■ L'entitat manté un estret contacte amb la població d'ètnia gitana del barri de Sant Roc

La Fundació Ateneu Sant Roc és una entitat d'iniciativa social formada per un grup de persones convençudes que la transformació social és possible. Aquest convenciment es fa realitat al barri de Sant Roc de Badalona. La riquesa de l'Ateneu és el gruix de persones —treballadors, voluntaris, usuaris, col-

laboradors...— que fan possible que cadascú, des de la seva posició, treballi i es comprometi a promoure diversos projectes socioeducatius al barri de Sant Roc, adreçats als infants, joves, adults i incidint de forma molt especial en els col·lectius en situació d'alt risc social.

La Fundació Ateneu Sant Roc, l'ànima de la qual són els voluntaris, aposta pel treball al carrer.

Sant Roc va ser un dels barris que, a meitat del segle passat, es va construir amb iniciativa pública per tal d'eliminar les zones de barraquisme de Barcelona i Badalona, acollir els damnificats de les riuades de l'any 1962 i ubicar els immigrants d'altres províncies que arribaven a Catalunya per treballar. Inicialment les vivendes de Sant Roc eren de molt baixa qualitat i estaven sobreocupades. La falta d'equipaments mínims (llum, pavimentació...) i serveis (escoles, centres de salut...) va motivar l'aparició de les reivindicacions veïnals. Així, l'any 1969 es va crear el Centre Social Cultural Sant Roc, a iniciativa de la parròquia. «En els darrers anys, una allau de nouvinguts de diferents procedències s'ha incorporat en aquest context: homes, dones i infants del Marroc, del Pakistan, de Romania, de la Xina, de Llatinoamèrica... tots amb una història, unes creences, unes maneres de fer», explica Salvador Figuerola, director de la

Fundació Ateneu Sant Roc. Tot i els canvis evidents que s'han produït des dels anys seixanta del segle passat, Salvador assenyala que sempre s'ha «treballat per la millora de la vida dels veïns i veïnes, primer com a Centre Social, després com a Ateneu Popular i ara com a Fundació».

La Fundació opera a través de diferents projectes adreçats a totes les edats. Amb els infants i joves es du a terme un treball compensatori i preventiu que eviti, en la mesura del possible, el deteriorament de les situacions de risc. Amb les famílies i resta d'adults es promou la creació d'espais de trobada per tal d'augmentar la formació i la participació social. Un dels projectes que desenvolupa la Fundació és el de la Comissió Socioeducativa del PLADECOC (Pla de Desenvolupament Comunitari de Sant Roc), impulsat per vuit entitats i serveis del barri. El PLADECOC és un nou plantejament de la formació global i permanent d'adults, des

d'un treball comunitari on els protagonistes són el mateix col·lectiu. S'adreça a dones, la majoria d'ètnia gitana, d'entre 16 i 55 anys, totes amb responsabilitats familiars, situació econòmica molt precària, nivell cultural baix i poc temps per dedicar-se a la formació acadèmica o professional. Les activitats que es porten a terme són mòduls formatius, alfabetització, tallers d'informàtica, costura, cuina i també sortides a la muntanya, teatre, etc.

Educació i prevenció, un treball a llarg termini

En el camp dels joves, la Fundació Ateneu Sant Roc acull joves d'edats compreses entre 12 i 18 anys, que formen part d'un ambient familiar multiproblemàtic i amb situació sociocultural i econòmica desfavorable. Són joves amb mancances afectives i relacionals, escolarització deficient (fracàs escolar, absentisme, baix ni-

vell i manca de motivació). Sovint, aquestes circumstàncies es tradueixen en dificultats o manca d'accés al circuit laboral i a la formació ocupacional. Diàriament, de 17 a 21 h, l'Ateneu Sant Roc ofereix una aula d'estudi, tarda de jocs —ping-pong, futbolí, etc.—, taller d'animació de carrer, taller de fang, esports, cinema, piscina...

«El treball educatiu i de prevenció s'ha de fer amb objectius a llarg termini», afirma Salvador. Tanmateix, es lamenta que «aquesta manera d'entendre el treball, moltes vegades no és entesa per les administracions, fundacions, empreses... i trobem dificultats a l'hora de fer sostenibles econòmicament els projectes».

Malgrat les barreres, continuar ben vius gairebé 40 anys després és un gran èxit i els reptes es plantegen contínuament, obrint-se al barri, estant atents als canvis que es produeixen i intentant donar resposta a les noves realitats «tot essent fidels a les finalitats de la Fundació», apunta Figuerola. Educadors, monitors, col·laboradors i voluntaris són la veritable ànima de l'entitat. És gràcies a ells que la Fundació pot dur a terme la tasca social, cultural i educativa. Per la seva dedicació constant, invertint part del seu temps i de les seves capacitats, amb il·lusió, gratuïtat i creient en allò que fan.

Per a l'Ateneu, ser voluntari o voluntària comporta un compromís seriós, fer la feina ben feta. «És anar fent camí on un aprèn dels altres, s'enriqueix i comparteix solidàriament allò que no té preu... que no es pot comprar ni vendre. Qualsevol persona que entengui així el voluntariat hi té cabuda», convida Salvador Figuerola. Les tasques poden ser ben variades: fer activitats amb els infants, classificar roba o joguines, tenir cura del jardí, endreçar la biblioteca, donar classes de català... Les possibilitats són moltes. «I la millor manera és, senzillament, venir i veure-ho. Tots podem aportar alguna cosa a aquesta petita roda que es mou a Sant Roc!»

Mónica García

**FUNDACIÓ ATENEU
SANT ROC**

C/ CÀCERES, 34-36

08918 BADALONA

TEL. 933 993 951

www.fundacioateneusantroc.org
ateneu@fundacioateneusantroc.org

xarxanet.org
XARXA ASSOCIATIVA I DE VOLUNTARIAT DE CATALUNYA

Es posa en marxa el bus turístic dels Portals de Montserrat

■ Recorrerà els municipis de Collbató, el Bruc, Marganell i Monistrol de Montserrat

MONTSERRAT.—Cada dissabte, del 30 d'agost al 25 d'octubre, el visitant de Montserrat tindrà al seu abast la possibilitat de conèixer el massís i els municipis que formen els Portals d'Entrada a Montserrat. Un bus turístic —que l'any passat es va posar en funcionament en període de proves— recorrerà els quatre pobles on hi ha ubicat el Parc Natural de la Muntanya de Montserrat: Collbató, el Bruc, Marganell i Monistrol de Montserrat, a més del santuari de Montserrat.

La durada de l'itinerari sencer és d'aproximadament dues hores, que s'inicia i s'acaba al santuari de Montserrat. Això no obstant, el recorregut permet baixar i pujar de l'autobús en la parada que l'usuari vulgui i fer una visita a cadascun dels quatre municipis. Circularà el 30 d'agost, el 6, 13, 20 i 27 de setembre, i el 4, 11, 18 i 25 d'octubre, des de les 9.00 fins a les 19.00. Cal dir que enguany ja ha funcionat, però només durant tres dies: el 24 i el 31 de maig, i el 7 de juny.

El servei el cobriran dos autobusos, que faran el recorregut circular amb una hora de diferència. D'aquesta manera, es redueix el temps d'espera dels usuaris que baixen en alguna de les parades i agafen el bus següent. Els tiquets es poden adquirir a l'Oficina d'Informació de Montserrat o

L'itinerari sencer del bus és de dues hores.

al guia que hi ha a l'autobús, en qualsevol de les parades.

L'objectiu del bus turístic dels Portals de Montserrat és donar a conèixer els entorns de Montserrat i els municipis que l'envolten per tal de consolidar una oferta que complementi la que ofereix la muntanya i el santuari. Així, es preveu incrementar el temps d'estada dels visitants al parc natural i al recinte del santuari, a més d'implicar l'empresa privada i la població dels municipis en aquesta iniciativa per desenvolupar i promoure turísticament cada localitat, que és precisament l'objectiu del projecte anomenat Portals d'Entrada al Parc Natural de la Muntanya de

Montserrat, creat el 2002. Els serveis que s'inclouen en el bus turístic dels Portals de Montserrat són: un guia que durant el trajecte va fent explicacions sobre la tradició, la història, la terra i els oficis de cadascun dels municipis; un llibret-guia, senzill i pràctic, que inclou un plànol de cada municipi, les seves característiques principals i la informació destacada de cada poble i, finalment, descomptes en establiments privats de cada municipi. Els autobusos tenen una capacitat de 25 places. L'explotació del projecte va a càrrec de Central de Reserves de Montserrat, SAU, que compta amb la col·laboració del Patronat de la Muntanya de Montserrat. (C.C.)

Nova ubicació per a «La Missa» de TVE-2

SANT CUGAT DEL VALLÈS.—*La Missa* de TVE-2, que s'emet en català cada diumenge i dia festiu religiós a les 10.30 h, té una nova ubicació, de manera provisional, des del diumenge 1 de juny. La celebració es fa des del monestir de Nostra Senyora dels Àngels (monges dominiques) de Sant Cugat del Vallès. La nova ubicació és una capella situada molt a prop del Centre de Producció de Televisió Espanyola a Catalunya. Es tracta d'una experiència pilot durant els mesos de juny i juliol amb el propòsit de millorar alguns aspectes formals d'un programa que ha estat sempre —des dels seus inicis, l'any 1982— entre els més vistos per TVE-2 en català. L'horari d'emissió i el celebrant habitual, Mn. Manuel Valls i Serra, es mantenen com fins ara. (C.C.)

I Certamen Periodístic sobre Llibertat Religiosa al Món

MADRID.— Ajuda a l'Església Necessitada (AEN) ha convocat el I Certamen Periodístic sobre Llibertat Religiosa al Món, adreçat a estudiants de Periodisme i Comunicació d'universitats catòliques espanyoles. El termini per presentar els treballs, que han de tractar sobre la vulneració de la llibertat religiosa, acaba el proper 15 de juliol. Més informació: AEN, tel. 917 259 212, www.ain-es.org (C.C.)

Sopar solidari de Club Lions en benefici de la Fundació Bonanit

TARRAGONA.— El divendres 16 de maig el Club Lions va organitzar un sopar solidari en benefici de la Fundació Bonanit, entitat que té com a objectiu ajudar les persones sense sostre de la ciutat de Tarragona. Uns 350 comensals van acudir al sopar, que es va celebrar a l'Hotel Imperial Tarraco, els quals van fer una aportació de 50 euros; alhora es van rebre aportacions de gent que, sense poder assistir-hi, també van voler col·laborar en la iniciativa de Lions.

Mons. Jaume Pujol va ser un dels assistents.

Hi va assistir l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol; l'alcalde de la ciutat, Josep Fèlix Ballesteros; el governador nacional del Club Lions, José Luis Marian; el president de l'entitat a Tarragona, Rafael Matamoros, i el soci fundador de la Fundació Bonanit, el periodista Antoni Coll, a més de diverses personalitats de la vida política, les administracions, empresaris i professionals.

La recaptació obtinguda s'ha destinat a la Fundació Bonanit de Tarragona, que en el període comprès entre l'1 de novembre passat i l'últim mes d'abril va donar acollida a un total de 135 persones, a través dels quinze llits de què disposa, evitant que aquestes haguessin de fer nit al carrer. Així mateix, la gent acollida va rebre aliments, amb la possibilitat de dutxar-se i rentar-se la roba. Aquesta tasca humanitària de la Fundació Bonanit es fa en combinació amb Càritas diocesana a fi de determinar quina és l'atenció que necessita cada cas que es planteja. Aquesta experiència probablement es repetirà el proper hivern, segons es va desprendre de l'ambient que es va respirar en el decurs del sopar solidari. (J.B.)

Josep Carles Rius, convidat a «Amb llum pròpia»

BARCELONA.— Josep Carles Rius, degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya, va protagonitzar el programa *Amb llum pròpia*, que presenta i dirigeix el periodista Joan Armengol a Ràdio Estel tots els divendres a les 23.00 h.

L'entrevistat va fer un balanç de les activitats que du a terme el Col·legi, va analitzar la situació actual del periodisme al nostre país i va comentar els diferents aspectes que afecten la professió. També va parlar de l'interès de les noves generacions en la seva formació universitària i la creació de beques que portaran el nom del gran periodista Josep Maria Huertas Claveria. Hi van intervenir els periodistes Montserrat Minobis, Rafael Jorba i Joaquim Roglan, així com també l'esposa de Rius, Maria Josep Filgueiras. (C.C.)

Joan Armengol i Josep Carles Rius.

Coses de la vida

Jesús, el millor amic

Hola, amics! Quan passeu per davant d'una església de ben segur que sentiu moltes ganes d'entrar-hi. És com una veueta que us crida o com una llumeta que amb el seu moviment ens avisa que en aquella «caixeta daurada» ens espera el nostre millor amic amb paciència infinita, sense presses... És Jesús i ens recorda que ens espera a tots i cadascun de nosaltres. Feu-li cas i acosteu-vos-hi. Parleu-li de les vostres penes i alegries, de la vostra lluita per la vida, de les vostres il·lusions; demaneu-li que us atorgui allò que necessiteu per a la vostra espiritualitat. Tingueu fe i espereu, ja que si és un desig bo segur que el rebeu. Si, al contrari, no el rebeu, penseu que Jesús és el nostre Pare i com a tal només vol el nostre bé. Potser el que li demanem no ho necessitem, no és bo per a la nostra felicitat o encara no ha arribat el moment oportú. Déu sap molt bé el que es fa.

Cecília Aranés Mallol

Coses de la vida

cultura

Ponència de l'abat de Montserrat al Fòrum Social Pere Tarrés

■ El P. Josep M. Soler va parlar sobre els reptes d'una ètica compartida

BARCELONA.— El P. Josep M. Soler, abat de Montserrat, va participar el 23 de maig a Barcelona, dins del marc del Fòrum Social Pere Tarrés, en una conferència-col·loqui sota el tema *Envers una ètica compartida*. El ponent va tractar temes tan actuals com ara la globalització, l'ecologia, la diversitat o les lleis econòmiques del mercat.

Des de la humilitat de qui es defineix «senzillament com una persona que mira d'entendre cap a on va la humanitat en aquest inici del segle XXI», però també des de la talaia que atorga estar al capdavant d'una comunitat monàstica com Montserrat que «vol estar atenta als homes i dones i del nostre temps», el P. Josep M. Soler va reflexionar sobre qüestions d'actualitat en un moment en què «augmenta cada vegada més el nombre de persones que voldrien arribar a algunes respostes davant dels interrogants d'un món sotmès a profundes transformacions».

El P. Josep M. Soler, durant la seva intervenció.

L'abat de Montserrat va afirmar que «per primera vegada en la història de la humanitat està emergint una consciència planetària» que té com a pilars bàsics l'economia, l'ecologia i també la informació. El P. Soler va qüestionar el corrent polític que assegura que «les lleis de mercat són les millors regulacions ètiques de les relacions socials i internacionals», atès que «aquesta és una visió molt estreta de l'ésser humà» que interpreta el benestar només en termes econòmics.

En aquesta línia, l'abat va demanar un desenvolupament sostenible i solidari per evitar que el manteniment de l'*status quo* no deixi en la misèria més absoluta milers de persones d'altres zones del planeta. Tot seguit, es va preguntar el següent: «És generalitzable a tot el planeta la forma de vida de les societats més riques? Les poblacions excloses del desenvolupament ho acceptaran sense reaccionar violentament, sobretot quan no tenen res o molt poc a perdre?»

La proposta del P. Josep M. Soler s'inscriu en la idea de trobar uns «valors ètics universals que explicitin la dignitat de la persona humana, més enllà de la diversitat cultural i dels models socials existents, i que ajudin a preservar el nostre planeta». Uns valors que fins ara es transmetien a través de la família i l'escola, dues institucions «que han perdut el monopoli educatiu que tenien en el passat». Segons l'abat de Montserrat, «no costa gaire constatar l'esgotament del model clàssic de transmissió de valors».

I quins són aquests valors universals que conformarien una ètica cívica? El P. Soler va donar-hi resposta: «La visió integral de tot ésser humà i de la seva dignitat; les relacions interpersonals basades en el respecte, la confiança, el diàleg i la solidaritat; l'equilibri entre individu i societat; la superació de la societat de la desvinculació; la distribució equitativa possible de béns i de recursos naturals per eradicar la pobresa; els compromisos eficients per preservar el medi ambient i la reflexió sobre la qualificació ètica de la violència i de la guerra.» (C.C.)

Lliurament dels premis del VIII Concurs d'assaig sobre cultura bíblica

BARCELONA.— El 24 de maig va tenir lloc al paranímf de la Universitat de Barcelona el lliurament dels premis del VIII Concurs d'assaig sobre cultura bíblica, convocat per la Delegació de Pastoral Universitària i *La Vanguardia* i organitzat per la Federació de Cristians de Catalunya. L'acte va comptar amb la presència del cardenal Lluís Martínez Sistach i nombroses personalitats del món acadèmic i cultural de Barcelona. L'acte s'emmarcava dins de la clausura de l'XI Cicle de Concerts i Orquestres Universitàries, després d'haver celebrat prop d'una vintena de concerts corals al llarg del curs 2007-2008.

Aquest concurs proposa un estudi en profunditat dels grans temes bíblics llegits amb rigor històric i interpretats des de les cultures contemporànies. El tema d'aquesta edició va ser el de *Novetats de la Bíblia*, és a dir, totes aquelles intuïcions expressades en les Sagrades Escripures que van representar una autèntica novetat filosòfica, social, cultural i existencial i que avui encara són vigents.

Des de fa cinc anys el concurs es divideix en dues parts: una edició digital i una d'assaig. La digital con-

sisteix a respondre correctament el màxim de preguntes que Francesc Grané, professor de Comunicació a la Universitat Ramon Llull, va formular a les pàgines de *La Vanguardia* el mes de desembre passat. Les preguntes relacionaven intuïcions bíbliques amb aspectes de la cultura actual i els lectors les podien respondre a través de missatges de telèfon mòbil o per internet. Aquesta part del concurs va rebre més de 15.000 res-

d'aprofundir en alguna novetat bíblica. Els assajos, que es podien fer tant en grup com individualment, van ser d'una gran qualitat. S'hi van presentar 59 treballs, sis dels quals estaven fets en grup.

El guanyador del VIII Concurs d'assaig sobre cultura bíblica va ser Josep Otón, doctor en Història, que va rebre un premi de 3.000 euros. El seu assaig, *Nebó, final de trajecte*, és una brillant reflexió del perquè Moisés va morir a la muntanya de Nebó sense entrar a la Terra Promesa.

El segon premi, de 700 euros, va recaure en un estudiant de Teologia, Joan Morera Perich. Amb el seu treball, *Tu i jo en la diferència*, analitza, de manera molt didàctica, els nombrosos fragments dels Evangelis que proposen el diàleg com a únic camí d'enteniment entre diferents postures.

El tercer premiat, Antoni Torrelles, doctor en Teologia i professor de l'ISCREB, va rebre un xec de 300 euros. El seu treball, *L'entusiasme s'escriu i fa escriure*, és un recull de fragments bíblics que analitzen l'entusiasme humà com a font de virtut. (C.C.)

Mons. Lluís Martínez Sistach va lliurar els premis.

postes. Entre els qui van encertar més de dinou preguntes es va sortejar un viatge d'una setmana a Roma per a dues persones. La guanyadora va ser Margarida Roca Herrera, professora de literatura de l'Institut Pere Vives. A la segona part del concurs, la d'assaig, calia presentar un treball de més de vint planes on s'havia

Missa de fi de curs de la Pastoral Universitària de l'arxidiòcesi de Barcelona

El cardenal va presidir l'eucaristia.

BARCELONA.— El 28 de maig, el cardenal Lluís Martínez Sistach va presidir, a la capella de la Universitat de Barcelona, l'eucaristia de fi de curs que organitza cada any la Delegació de Pastoral Universitària de l'arxidiòcesi de Barcelona. A la celebració hi van assistir més d'un centenar de persones entre alumnes i professors. El cardenal va concelebrar la missa amb tretze preveres vinculats a la Pastoral Universitària i a la universitat. Entre altres, hi havia Mn. Joaquim Vidal, delegat de Pastoral Universitària; el Dr. Jordi Yglesias, consiliari del Centre Cristià dels Universitaris; Mn. Josep M. Turull, rector del Seminari Conciliar, i Mn. Andreu Oller, formador del Seminari. A l'homilia el cardenal va agrair la participació dels presents en les tasques de la presència cristiana en el món universitari. Va dir que els assistents a aquest acte representaven tots els professors i alumnes dels centres universitaris que són cristians i va remarcar que la presència cristiana a la universitat és un dels objectius de l'arxidiòcesi de Barcelona. (C.C.)

Els Focolars aposten per educar en la convivència

■ L'organització Humanitat Nova celebra del 2 al 4 de juliol el seminari «Aprendre a Convivre»

CASTELL D'ARO.— Amb l'objectiu de reflexionar i oferir nous recursos per afrontar de manera reeixida la convivència en l'àmbit de l'educació, l'associació Humanitat Nova, del Moviment dels Focolars, celebrarà aquest estiu el seu primer seminari de formació a Catalunya. Amb el títol *Aprendre a conviure*, la nova proposta dels focolars vol incidir sobretot en les relacions interpersonals, que segons expliquen els organitzadors, «són la base per a una bona convivència». El Seminari tindrà lloc del 2 al 4 de juliol al Centre Mariàpolis Loreto, a Castell d'Aro (Girona).

Adreçat als docents i a altres professionals de l'àmbit de l'educació, com ara psicòlegs, monitors de menjador o pedagogs, el seminari *Aprendre a Convivre* abordarà aquest estiu un tema cabdal per aconseguir una bona convivència a l'escola: les relacions interpersonals. L'objectiu no és només oferir un conjunt de tècniques o estratègies per fer possible una bona convivència a l'entorn escolar, sinó sobretot obrir un espai de reflexió al voltant del tema de les relacions interpersonals. «Volem oferir un espai —afirma Elisenda Manuel, una de les organitzadores del seminari— on poder escoltar-nos i compartir allò que a altres persones els ha funcionat i analitzar per què.» L'organització del Seminari neix com a resposta a les inquietuds compartides per un grup de pares, alumnes i professors dins de l'associació laical Humanitat Nova, que pertany al Moviment dels Focolars.

Els organitzadors de la trobada, que vol ser una mena d'escola d'estiu per a gent vinculada al món de l'ensenyament, entenen l'entorn escolar com un espai privilegiat per a l'aprenentatge mutu de pares, fills i professorat. Davant dels conflictes que sovint es generen en aquest àmbit, el seminari vol avançar en «la construcció d'una escola que afavoreixi les relacions interpersonals com a part fonamental de la formació integral de les persones», molt especialment dels infants i joves. Segons explica Elisenda Manuel, «tots hem fet l'experiència de veure com millora el ritme d'aprenentatge d'un alumne quan hem aconseguit establir una bona relació amb ell o com hem vist augmentar l'eficàcia de l'equip docent quan existeix un bon clima entre els membres». «La base d'una bona convivència —continua dient Manuel— rau primerament en el respecte de l'altre com a persona i una escolta real d'allò que l'altre ens ha de dir, sigui alumne, pare o professor.»

Des del Moviment dels Focolars s'aposta, a més, per una clara transmissió dels valors cristians a l'hora de treballar les

La convivència és avui dia un dels grans reptes del món educatiu.

relacions interpersonals en l'àmbit educatiu. «Creiem que l'amor, i nosaltres ens referim a l'amor cristià, ha de ser a la base de tota convivència —expressa Elisenda Manuel—. Per tant, valors com l'ajuda, el compartir, la solidaritat, l'acolliment de l'altre o el saber perdonar... són imprescindibles per construir una relació veritable amb l'altre.» Fidels al seu carisma de la unitat, el moviment fundat per Chiara Lubich està també convençut que aquests valors són també compartits per persones d'altres religions o fins i tot per aquells que no tenen un referent religiós. «Som cridats, doncs —acaba dient Manuel— a construir plegats una societat més humana, perquè no hem d'oblidar que estem educant els protagonistes de la societat del demà.»

Vetllades culturals

El seminari *Aprendre a Convivre*, pensat per a una quarantena de persones, comptarà amb la participació de diversos especialistes en l'àmbit educatiu, com ara Joan M. Bovet, psicòleg especialista en psicologia clínica i familiar; Jesús García, professor formador de pares i mestres, o Mayka Cirera, membre del Laboratori d'Investigació Prosocial Aplicada de la UAB. Al llarg dels tres dies de trobada parlaran respectivament sobre *La relació amb els altres com a font de creixement*, *Viure l'altre. Habilitats i estratègies per a la relació alumne/professor*, i *Comunicació de qualitat prosocial. Com millorar el nostre estil comunicatiu*.

A banda de l'aspecte estrictament formatiu, també s'ha volgut posar una atenció especial en l'aspecte relacional entre els assistents al seminari. Per això hi haurà espais on es potenciarà aquesta dimensió, com és el cas d'una passejada pels voltants del Centre Mariàpolis i dues vetllades culturals, al voltant de la música i del cinema, a través de les quals els participants podran continuar aprofundint en el tema apassionant de les relacions per-

sonals. El termini d'inscripció per al Seminari es tanca la tercera setmana de juny. Per a més informació: M. Carmen Uriol, tel. 933 320 640.

Samuel Gutiérrez

Humanitat Nova

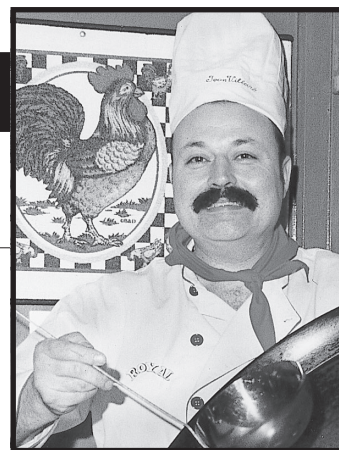

Humanitat Nova és una organització laical i sense ànim de lucre formada per homes i dones que volen viure en la societat segons l'esperit d'unitat que inspira el Moviment

dels Focolars. Els seus àmbits de reflexió i treball són molt diversos: sanitat, economia, política, educació... Enmig del món, en l'entorn més proper, en el dia a dia... és on els membres d'Humanitat Nova consideren que s'han de viure els ideals de fraternitat i unitat. Precisament el que caracteritza aquesta entitat és la recerca del compromís dels seus membres per aconseguir la unitat en tots els àmbits possibles de la societat i la cultura: entre els homes, entre els pobles i cultures, entre els diversos sectors de la vida social, entre les diverses generacions... «Cada persona i cada realitat —asseguren— ens implica i interpel·la en el camí cap a la unitat.» Humanitat Nova va ser creada oficialment l'any 1968 a Itàlia per Chiara Lubich, fundadora del Moviment dels Focolars, i actualment ja és present a més de 180 països d'arreu del món. Des del 1987 l'entitat ha estat reconeguda com a ONG de les Nacions Unides i forma part, com a tal, del Consell Econòmic i Social de l'ONU (ECOSOC).

LES RECEPTES DE

JOAN VILLARÓ

Un merescut descans setmanal

Ja finalitzat l'hivern i amb l'olfacte lleugerament impregnat pel fum de la llenya d'alzina de la xemeneia, gaudíem del nostre merescut descans setmanal. En David, en Lucas i jo vivíem com reis a la petita casa annexa situada en plena natura i que l'amo del restaurant ens deixava com a allotjament. Moltes vegades hi convidàvem a dinar l'Anna, la Maria i la Sònia que eren bones amigues i companyes de treball. Aquest dia, hi havia carn a la brasa. Perquè la carn sigui bona, cal treure-la de la nevera i deixar-la reposar uns deu minuts a temperatura ambient abans de fer-la.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

Reflexió sobre la bellesa en la ciència

■ Conferència del físic David Jou a la Facultat de Teologia de Catalunya

BARCELONA.— Una de les aules de la Facultat de Teologia de Catalunya va ser l'escenari que va acollir el 7 de maig passat la conferència *La bellesa al dedins de la matèria*, impartida per David Jou, catedràtic de Física de la Matèria Condensada a la Universitat Autònoma de Barcelona. Jou va fer una reflexió sobre la bellesa en el cor de la ciència. L'acte va ser organitzat conjuntament per la Facultat de Teologia de Catalunya i la Família Franciscana de Catalunya.

Mn. Manuel Claret, David Jou i P. Josep Manuel Vallejo.

David Jou (Sitges, 1953) és físic i poeta. «Ha conreat la ciència més avançada amb la poesia de temàtica ben variada: religiosa, científica, cinematogràfica...», va explicar Mn. Manuel Claret, professor de la Facultat de Teologia de Catalunya. Mn. Claret va intervenir en representació de Mn. Armand Puig, degà president de l'esmentat centre docent, el qual no va poder assistir a l'acte. La conferència impartida per Jou s'emmarcava dins del context de les Jornades d'Estudis Franciscans del 2007, tal com va recordar el P. Josep Manuel Vallejo, *o.f.m.*

Jou va començar la seva xerrada lle-

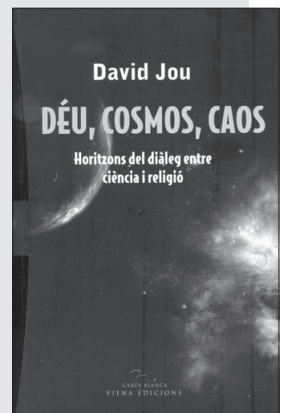
gint un fragment del *Càntic de les criatures*, de sant Francesc d'Assís. Sobre el «germà Sol», el ponent va explicar que «la seva bellesa no és plàcida ni tranquil·la. L'astrofísica ens ensenya avui dia que la lluminositat del sol és deguda a grans reaccions nuclears que s'esdevenen dins de la seva superfície. D'una banda, el Sol és un element violent; d'altra banda, però, és harmònic, ja que està constituït per un gran sistema d'equilibris que necessita energia contínuament».

Pel que fa a la «germana Lluna», el

físic va revelar que «si la Lluna no existís, no hi hauria vida a la terra», atès que «aporta estabilitat tèrmica al nostre planeta». I va confirmar «la relació tan estreta que s'estableix entre la terra i la Lluna». Així mateix, va assegurar que els estudis cosmològics actuals confirmen la tesi que «l'existència de l'ésser humà tan sols es pot produir si som dins d'un cosmos immens». I va afegir: «Aquesta grandiositat no ens nega com a individus, sinó que és necessària per a la nostra vida.»

Quant a la «germana terra», David Jou va subratllar la seva «bellesa no estàtica; es tracta d'un sistema geològicament viu, en moviment». «Els continents —va afirmar— no són actualment com eren fa milions d'anys. Són com petites barques que naveguen, no per l'aigua, sinó pel magma interior terrestre.» El conferenciant també va parlar d'agents meteorològics com ara

Recentment, David Jou ha presentat el seu nou llibre: *Déu, cosmos, caos. Horitzons del diàleg entre ciència i religió*, publicat per Viena Edicions. El diàleg entre ciència i religió és una frontera del coneixement especialment activa en l'actualitat. Aquest volum estudia aquesta temàtica des de l'experiència d'un investigador científic que també és creient i que en la seva activitat diària no deixa de preguntar-se com afecten la ciència i la tecnologia d'avui la vivència religiosa, què queda de sagrat en les coses i en la vida un cop exposades a les llums i les ombres de la ciència, i quin lloc hi ha, finalment, per a l'acció de Déu en el món.

el vent o l'aigua. Segons Jou, «la ciència encara no coneix el 95% del contingut del univers. Es tracta d'un univers que atreu per la seva grandiositat, la seva espectacularitat i per un tipus de bellesa caracteritzada per factors diversos: la ingravidesa, la lleugeresa, l'harmonia, el misteri...»

Miquel Àngel Codina

Presentat un llibre sobre una antiga institució andorrana

ORDINO.— El bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, Mons. Joan Enric Vives, va presidir l'acte de presentació del *Llibre de les Hordinacions del Quart d'Ordino (1633-1882)*, que va tenir lloc el 8 de maig al Centre de Congressos d'Ordino. També hi van assistir el cònsol major de la parròquia, Ventura Espot; la llevadora del quart d'Ordino, Marina Benazet, i el president del consell d'administració de Crèdit Andorrà, Antoni Pintat.

Durant la seva intervenció, Mons. Vives va dir que «la publicació d'aquest llibre a la manera de facsímil, tresor del

quart d'Ordino, permet posar a la consideració de tothom un vestigi de la identitat andorrana, clau d'interpretació de la convivència social i de l'ordenació jurídica que és a la base, encara avui, de l'estructura territorial d'Andorra». També va comentar que «la Constitució del Principat, que ha volgut fer una síntesi entre tradició i modernitat, ha tingut especial cura a conservar aquelles institucions que, vinculades a una llarga tradició andorrana, són compatibles perfectament amb l'Estat de dret, com és el cas dels quarts amb els seus usos i costums». (D.C.)

La URL, integrada en l'Espai Europeu d'Educació Superior

BARCELONA.— La Universitat Ramon Llull (URL) oferirà el curs vinent 2008-2009 vuit titulacions de grau totalment adaptades a l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES). D'aquesta manera, la URL es constitueix en la universitat capdavantera de Catalunya en la implantació dels estudis de grau en format europeu.

La URL ja fa uns quants anys que va iniciar el procés d'adaptació seguint les directrius de la Declaració de Bolonya. Així, des del curs 2005-2006 totes les assignatures ja s'impartien amb crèdits europeus i amb la metodologia derivada de l'esmentada Declaració de Bolonya, metodologia que promou una formació universitària centrada en l'aprenentatge de l'estudiant i que està en la línia del que ja és tradició als centres de la URL. L'adaptació a l'EEES conclourà el curs 2010-2011 amb la posada en marxa de la totalitat de les titulacions adaptades a aquest nou marc. (C.C.)

Oli perfumat per a barbacoes

INGREDIENTS:

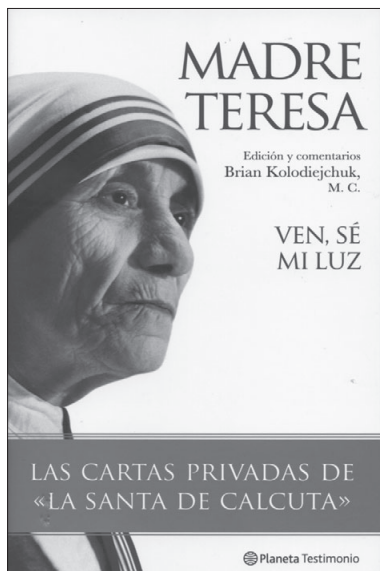
1/4 de litre d'oli d'oliva
3 grans d'all
pebrot vermell
farigola
avellanes
julivert
mostassa

PREPARACIÓ:

Poseu un quart de litre d'oli cru en el got de la batedora, juntament amb tres grans d'all fregits, una miqueta de pebrot vermell, una culleradeta de farigola seca mòlta, dues cullerades d'avellanes, un polsim de julivert picat i unes gotetes de mostassa, tritureu-ho tot i escampeu la salsa per sobre de la carn feta.

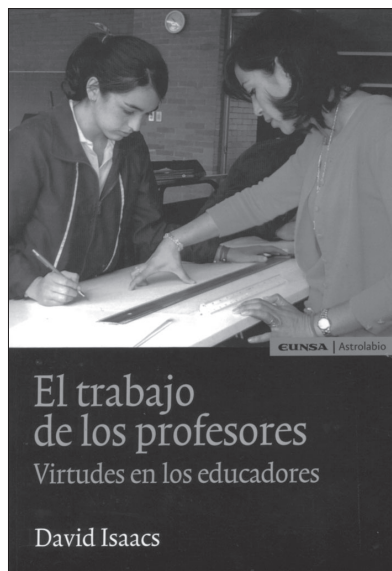
Llibres

La santa de Calcuta

La mare Teresa ha esdevingut una icona de la caritat i la compassió per a persones de totes les religions. Aquí es recullen les cartes —la majoria inèdites— que va escriure als seus confidents més propers durant seixanta anys, on el lector pot conèixer les seves reflexions sobre la seva missió a la vida. Un retrat personal i sincer de «la santa de Calcuta» a través d'aquest recull fet pel P. Brian Kolodiejchuk, postulator per a la causa de la seva canonització. (C.C.)

Mare Teresa, Ven, sé mi luz. Las cartas privadas de «la santa de Calcuta». Editorial Planeta, Col·lecció Planeta Testimonio, Barcelona 2008, 487 pàg.

L'autèntic educador

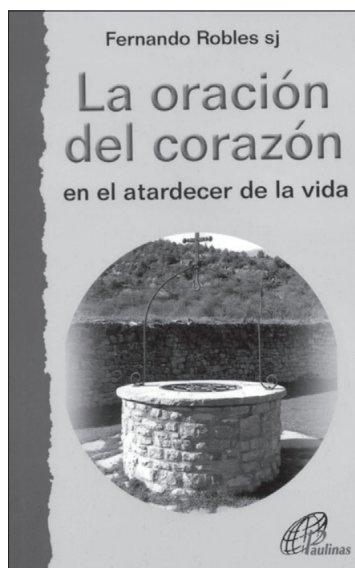
Hi ha un gran nombre de llibres relacionats amb la feina del professor, però aquest té un enfocament ben diferent, perquè es refereix principalment a les virtuts en els mestres. L'autor, David Isaacs, considera que hi ha tres virtuts d'especial rellevància perquè el professor sigui un autèntic educador: la justícia, la comprensió i l'optimisme. Isaacs és professor ordinari d'Educació a la Universitat de Navarra i ha escrit extensament sobre temes d'educació. (C.C.)

David Isaacs, El trabajo de los profesores. Virtudes en los educadores. Ediciones Universidad de Navarra (EUNSA), Col·lecció Astrolabio, Barañáin 2008, 112 pàg.

Testimonis de Déu

La gent gran pot donar un sentit profund a aquesta etapa de la seva vida, per viure-la amb plenitud, amb goig, amb serenitat i harmonia. «La persona madura, amb aquesta pregària del cor, contemplativa, es trobarà cada vegada més amb Déu, amb ella mateixa i amb els altres, en comptes d'aïllar-se en soledat», escriu el P. Fernando Robles, autor del llibre, en la introducció. La gent gran és avui dia, amb la seva vida i la seva fe, el millor testimoni de Déu i de la resurrecció. (C.C.)

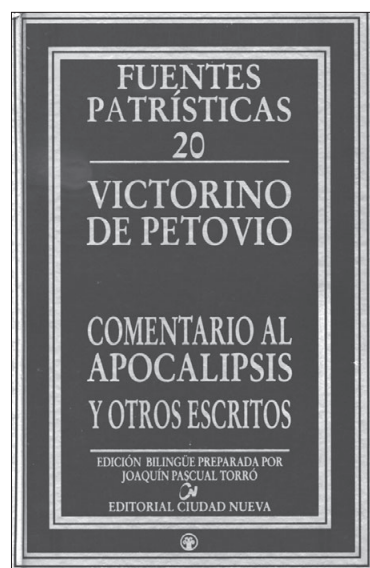
Fernando Robles, s.j., La oración del corazón en el atardecer de la vida. Editorial Paulinas, Col·lecció Caminos Nuevos, Madrid 2008, 238 pàg.

Un bé comú

Dues terceres parts del cos humà, i també del nostre planeta, són aigua. L'aigua permet la vida i determina collites, inundacions, fam i moltes altres qüestions. Aquest llibre intenta oferir una mirada crítica a la situació actual de l'aigua en el món. De la mà d'escriptors i experts en el tema, s'hi presenten una sèrie de pinzellades que, des d'enfocaments molt variats, ajudaran a comprendre més bé la complexitat de l'aigua i què hi ha a l'altra banda de l'aixeta. (C.C.)

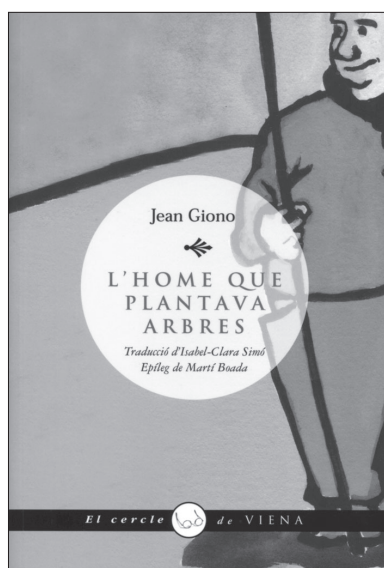
AA.DD., El libro del agua. Editorial Debate, Col·lecció Medio Ambiente, Barcelona 2008, 252 pàg.

Un estudi valuós

Aquest escrit de Victorino, bisbe de Petovio a la segona meitat del segle III, és el comentari més antic a l'Apocalipsi que ha arribat fins a nosaltres, per la qual cosa, al seu valor exegetí i teològic excepcional, cal afegir-ne un altre de caràcter històric. En aquest estudi trobem els grans temes teològics, sobretot cristològics i escatològics, que es desprenen del llibre de l'Apocalipsi. Victorino, que va ser el primer exegeta en llengua llatina, va morir màrtir. (C.C.)

Victorino de Petovio, Comentario al Apocalipsis y otros escritos. Editorial Ciudad Nueva, Col·lecció Fuentes Patrísticas, Madrid 2008, 277 pàg.

Desig de transformació

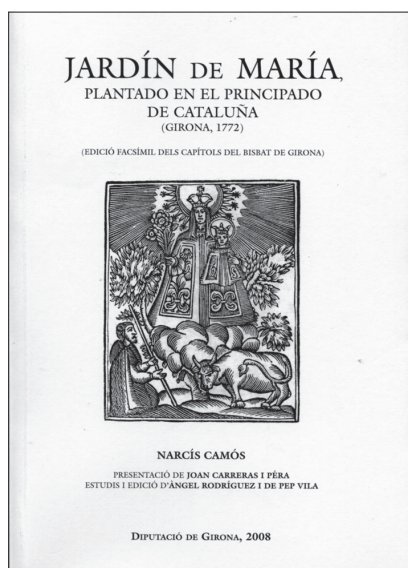
En una comarca erma i deshabitada de la Provença francesa, un pastor solitari es dedica a plantar arbres, milers d'arbres. Aquesta és la història d'Elzéard Bouffier, un home de muntanya que decideix transformar el paisatge que l'envolta. Mentre el seu país es debat en la Primera Guerra Mundial, i després a la Segona, ell continua plantant arbres incansablement. Giono retrata, amb senzillesa extraordinària, el perfil d'un personatge que desitja canviar la vida dels habitants de la regió. (C.C.)

Jean Giono, L'home que plantava arbres. Viena Edicions, Col·lecció El Cercle de Viena, Barcelona 2008, 73 pàg.

Devoció mariana

El religiós dominic Narcís Camós (1621-1664) va escriure, entre d'altres, aquesta obra, que va ser publicada per primer cop el 1657 a Barcelona. A les seves pàgines hi ha la història de totes les ermites i santuaris marians d'aquella època que pertanyien a les comarques gironines. Aquesta és la quarta edició del volum, preparada pel filòleg Pepe Vila i el periodista Àngel Rodríguez, que inclou l'edició facsímil dels capítols corresponents al bisbat de Girona. (C.C.)

Narcís Camós, Jardín de María, plantado en el principado de Cataluña (Girona, 1772). Diputació de Girona, Girona 2008, 157 pàg.

Clàssic contemporani

Amb motiu del centenari del naixement de la cèlebre escriptora Mercè Rodoreda (Barcelona, 1908 - Girona, 1983), la Diputació de Barcelona ha reeditat *La plaça del Diamant*, un clàssic de la literatura catalana contemporània. El llibre, del qual s'ha fet un tiratge de 9.500 exemplars, es presenta en una edició especial que inclou vint dibuixos en color del pintor Albert Ràfols-Casamada i un pròleg de la mateixa Rodoreda redactat el 1982. (C.C.)

Mercè Rodoreda, La plaça del Diamant. Diputació de Barcelona, Barcelona 2008, 238 pàg.

Llibres per als més joves

La força de l'amistat

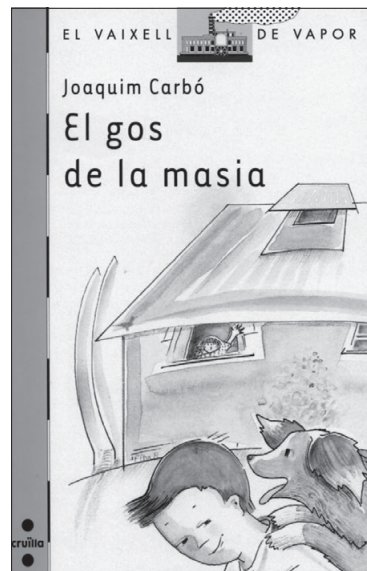
En Jaume és un noi que té discapacitat física i que per desplaçar-se ha de fer servir una cadira de rodes. Ell i la seva millor amiga imaginem sovint que són pirates dalt d'una fragata, grans escaladors, astronautes que viatgen al planeta Mart, aventurers a la recerca de dinosaures o campions olímpics. Però fins i tot quan no juguen, passen molta estona junts. Tots dos sempre fan activitats quotidianes com ara passejar o fer natació perquè són grans amics. Els millors amics del món. (C.C.)

Albert Jané (text adaptat) i Mark Chambers (il·lustracions), *Els millors amics*. Combel Editorial, Barcelona 2008, 14 pàg.

El sagrament més important

El misteri de l'Eucaristia és tan gran i meravellós que cal comprendre'l bé. El P. Roberto Coggi exposa a la primera part d'aquest quadern la doctrina sobre l'Eucaristia d'una manera molt senzilla i pedagògica, adaptada per als més petits. Unes pàgines amarades de fe i amor. A la segona part, explica alguns miracles eucarístics. Els llibres i manuals de la col·lecció Paso a Paso tenen com a objectiu que els infants aprenguin a resar i a tractar Jesús d'una manera adient a cada edat. (C.C.)

Roberto Coggi (text) i Maribel Lechuga (il·lustracions), *Pequeño catecismo eucarístico*. Ediciones Palabra, Colección Paso a Paso, Madrid 2008, 48 pàg.

Amics dels animals

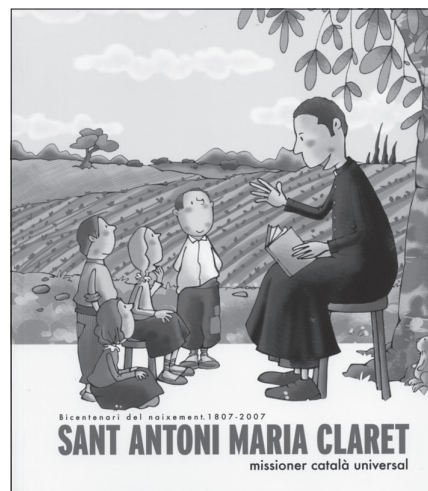
La Meritxell i en Marc són dos germans, grans amics dels animals i bons observadors de la natura, que han estat protagonistes de moltes aventures, com la que van viure a *El gos del metro*. En aquesta nova obra es retroben en un mas amb el gos que es va perdre precisament pels túnels del metro i que ells van ajudar a salvar. L'autor és novament el veterà escriptor Joaquim Carbó (Caldes de Malavella, 1932), col·laborador de la revista *Cavall Fort* des dels seus inicis. (C.C.)

Joaquim Carbó (text) i Fina Rifà (il·lustracions), *El gos de la masia*. Editorial Cruïlla, Col·lecció El Vaixell de Vapor, Barcelona 2008, 95 pàg.

Un català il·lustre

Amb motiu de la commemoració del bicentenari del naixement de sant Antoni Maria Claret (1807-1870), s'ha editat aquest llibre amb l'objectiu d'ajudar a conèixer-lo millor a les noves generacions: des de la seva infantesa a Sallent fins a la seva mort a l'exili, passant per la fundació de la seva congregació a Vic, on reposen les seves despulles. Va ser un gran català, que va estimar el país i va fer tot el que va poder per mantenir-hi la fe i la pietat heretada dels seus pares. (C.C.)

Antoni Pladevall (text) i Lluís Filella (il·lustracions), *Sant Antoni Maria Claret. Missioner català universal*. Editorial Galerada, Cabrera de Mar 2008, 31 pàg.

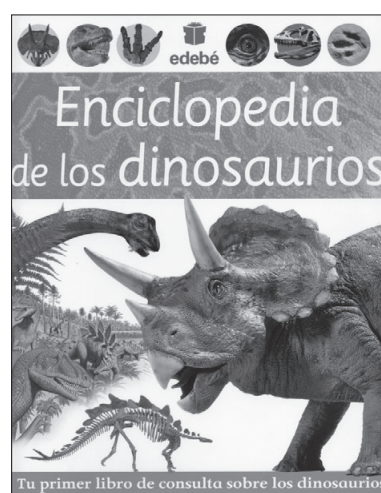
Interacció emocional

Aquest llibre il·lustrat examina la delicada qüestió de l'assetjament escolar en uns termes simples i tranquil·litzadors. Les pors, les preocupacions i els interrogants que planteja aquest tema es posen a l'abast dels nens més petits d'una manera accessible. Escrita per la psicoterapeuta Pat Thomas, la col·lecció Parlem de... fomenta la interacció entre els infants, les famílies i els mestres sobre qüestions personals, socials i emocionals, com ara el racisme, l'honradesa o la bona educació. (C.C.)

Pat Thomas (text) i Lesley Harker (il·lustracions), *No et fiquis amb mi*. Editorial Joventut, Col·lecció Parlem de..., Barcelona 2008, 29 pàg.

Bèsties prehistòriques

Mentre que els éssers humans som al món des de fa tan sols uns 200.000 anys, els dinosaures van viure al nostre planeta, a l'anomenada era mesozoica, durant 160 milions d'anys. En aquesta didàctica i completa enciclopèdia sobre els dinosaures, els infants podran descobrir una sèrie de dades sobre aquests animals: com vivien, què menjaven, per què van desaparèixer de la terra... N'hi havia que tenien més de mil dents; d'altres eren molt alts, com el *Sauroposeidon*, que feia 18 metres. (C.C.)

Caroline Bingham (text) i AA.DD. (il·lustracions), *Enciclopedia de los dinosaurios*. Editorial Edebé, Barcelona 2008, 128 pàg.

Històries divertides

En una estranya illa amb forma de rodanxa de formatge, situada a l'ocèa Ràtic Meridional, viuen feliços els seus habitants. Es tracta de l'Illa dels Ratolins, on sempre tenen lloc històries d'allò més divertides. En aquesta ocasió tot comença amb un batut de formatge amb bombolles. Trampita, que juga a la *Lotorratón*, de cop i volta es converteix en un ratolí molt ric: es compra un cotxe, un castell, un helicòpter... Esdevé un rosegador de negocis, però no sap el que l'espera! (C.C.)

Geronimo Stilton (text) i Sara Copercini i Christian Aliprandi (il·lustracions), *¡Por mil quesos de bola... he ganado la Lotorratón!*. Editorial Destino, Colección Humor y Misterio, Barcelona 2008, 128 pàg.

Amics de l'hort

En aquest llibre es parla d'una manera enginyosa de la vida d'uns quants animals que resideixen en un microcosmos molt concret: l'hort. Així, els petits lectors poden conèixer els pensaments i les opinions del Tano, un gat; la Tecla, una gallina; la Tomasa, una truja; la Tarima, una cabra; el Tro, un cavall... Una nova manera d'acostar-se als animals. Les narracions i els dibuixos d'aquest volum van guanyar el Concurs de Contes i d'Il·lustracions Lola Anglada-Vila de Tiana. (C.C.)

Xavier Blanch (text) i Marc Vicens (il·lustracions), *Bèsties de l'hort*. Editorial Meteora, Barcelona 2008, 68 pàg.

La crítica literària d'aquesta setmana

Lourdes

Si mai el lector de la novel·la de Pep Coll sobre la vida de Bernadette Soubirous ha estat a Lourdes, sentirà la necessitat de replantejar-se l'experiència personal, davant del que ell mateix va viure a la riba del Gave.

Dic replantejar-se en el sentit de reviu-re una altra vegada, amb pau i serenitat les impressions que va sentir aleshores, per contrastar-les amb la crònica escrita per Coll, en el seu llibre recent, premi Sant Jordi 2007.

Hi ha moltes maneres de transformar en crònica novel·lada la vida de qualsevol persona, encara que sigui senzilla. Però si resulta que el possible protagonista pot donar peu a consideracions complexes o a vols arriscats de la imaginació, l'audàcia —o la insensatesa del novel·lista— no té límits.

Bernadette donava molt de si, tant per ella mateixa, com per les circumstàncies, gràcies a les quals va adquirir el paper de primera figura en aquesta història; per cert, a desgrat seu.

No recordaré en línies generals, perquè són prou conegudes, les circumstàncies que la van envoltar des del moment en què va veure la «dona vestida de blanc» a la gruta del seu poble. Una noia ignorant, senzilla i anònima, que explica a casa, a

gent ignorant, senzilla i anònima, el que veu, el que sent, els missatges que rep i comunica i tot en una època, i en uns ambients en els quals tot el que fa referència al que és màgic i misteriós es rep amb estranyesa i prevenció i, per què negar-ho, amb indiferència o avidesa. La batalla de Bernadette amb la realitat que l'envolta no és sagnant, però deixa exhausta la pobra noia ignorant, que a poc a poc adquireix aquest tarannà indefinible de qui està més enllà de tota consideració humana, perquè ha entrat, senzillament, en l'òrbita de Déu.

I aquí rau precisament el problema que planteja la novel·la *Les senyoretes de Lourdes*, de Pep Coll: la dificultat de comprendre, amb mirada humana, el misteri del més enllà quan s'encarna en una història personal, o en una vida aparentment mesurable, però que escapa, de sobte, de qualsevol sistema de pesos i mesures. La història de Bernadette és tan senzilla com això, precisament perquè és d'una

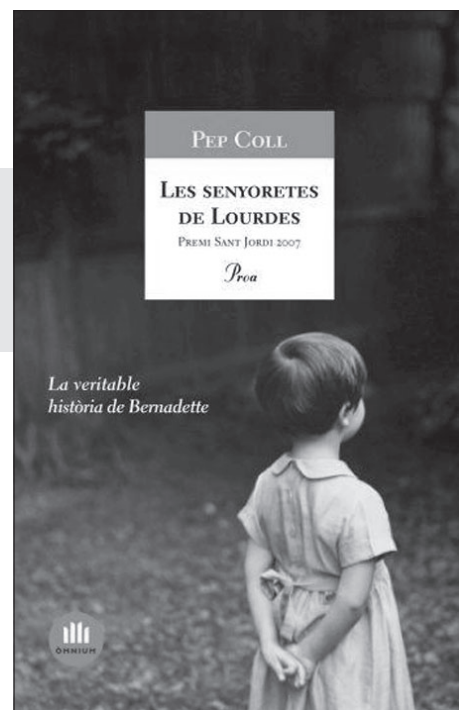
complexitat que no pot ser col·locada íntegrament en cap escala de la vida quotidiana.

Pep Coll escriu i descriu bé, tot i que té tendència al «miserabilisme». Se sent a gust quan penetra a la llar pobra dels Soubirous, o quan veu la petita Bernadette que menja herba, o que es rebolca en el fang, a la riba del Gave, però no sabia dir per què es perd quan toca una realitat que està més enllà del sentit. I la vida de Bernadette, des d'un principi, està assenyada per aquell «no sé què que balucegen», més enllà del sentit, com diria Joan de la Creu.

En la succinta bibliografia que l'autor esmenta al final de l'obra, hi manca un llibre que potser l'hauria il·lustrat, i salvat, de l'escepticisme larvat que bateja en totes les pàgines: *Viaje a Lourdes*,

d'Alexis Carrel, premi Nobel de Medicina del 1912, li hauria servit per aproximar-se al secret intangible de Lourdes, i li hauria pogut donar la clau del que va passar el 1858 a la gruta de Massabielle a Bernadette, i per què hi continua anant tanta gent des d'aleshores.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Federació Sardanista de Catalunya
web: <http://fed.sardanista.com>

Nou CD mixt de sardanes a Palamós

El setè àlbum discogràfic editat per l'Agrupació Sardanista Costa Brava ja està a l'abast de tothom. Es va presentar al Teatre La Gorga de Palamós, el mes d'abril passat, durant el concert de la Diada Sardanista de Primavera, amb el mateix intèrpret que n'ha fet l'enregistrament: la cobla Els Montgrins.

Seguint el model instaurat l'any 2007, aquest àlbum conté dos CD editats a partir de dos criteris ben diferents: un amb sardanes de concert, seguint el repertori de peces dedicades a Palamós, tant les més noves com aquelles que s'han pogut recuperar de vells arxius; i l'altre, amb sardanes enregistrades per ballar, amb set tirades, i amb el corresponent repicó. El primer CD forma part de la sèrie *Sardanes a Palamós* i n'és el setè volum; i el segon s'afegeix a la sèrie *Ballant sardanes a Palamós*, i n'és el segon volum. L'enregistrament d'aquest doble CD ha comptat amb Jordi Molina com a director musical.

Aquest setè CD de *Sardanes a Palamós* inclou: *Benvinguda*, de Josep Casanovas i Gafarot (Paixero), *Palamós, vila bonica*, de Josep Viader, *Rosa estimada*, d'Antoni Mas Bou, *La veu d'en Joan* (obligada de fiscorn), de Joan Jordi Beumala, *Palamós Gent Gran*, de Jaume Cristau, *De Ripoll a Palamós*, de Maria Teresa

Monclús, i *Josep i Carles, endavant!*, de Miquel Tudela, *De Susqueda a Palamós*, de Salvador Coll, *Remors de Palamós*, de René Picamal, *Palamós, una tenora i el mar* (obligada de tenora), de Sigfrid Galvany i *Esperit de colla*, d'Agustí Serratacó. El contingut d'aquest CD es completa amb *Mediterráneo*, amb els arranjaments fets per Jordi Molina sobre temes musicals de Joan Manuel Serrat.

D'altra banda, en el segon volum de la sèrie *Ballant sardanes a Palamós*, hi ha una ballada completa de sardanes, enregistrades de set tirades, amb el tiratge i el salt, per tal de facilitar la feina als monitors i a les colles sardanistes. El programa s'obre amb la sardana *Un passeig per Palamós*, de Jordi Paulí, continua amb *Costa Brava*, de Bartomeu Vallmajó, *Cala s'Alguer*, de Ricard Viladesau, *Del Vallès a l'Empordà*, de Carles Rovira, *Palamós encisador*, de Josep Solà, *En Manalet*, de Josep Saderra, *Nits d'estiu a Palamós*, de Pere Fontàs i *Palamós a l'avi Mateu*, de Francesc Mas Ros. La ballada es clou amb una sardana que està present a molts programes tot i que fa una mica més d'un any que es va estrenar *El canó de Palamós*, de Joan Làzaro. El repicó —un curt i un llarg— d'aquesta mateixa sardana, tanca l'enregistrament. (C.C.)

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 105,99€ l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐
Nom Cognoms
Adreça Població
D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 105,99€ per any ☐ Amb dos pagaments semestral de 53€
☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació) ☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data
Entitat Oficina DC Compte

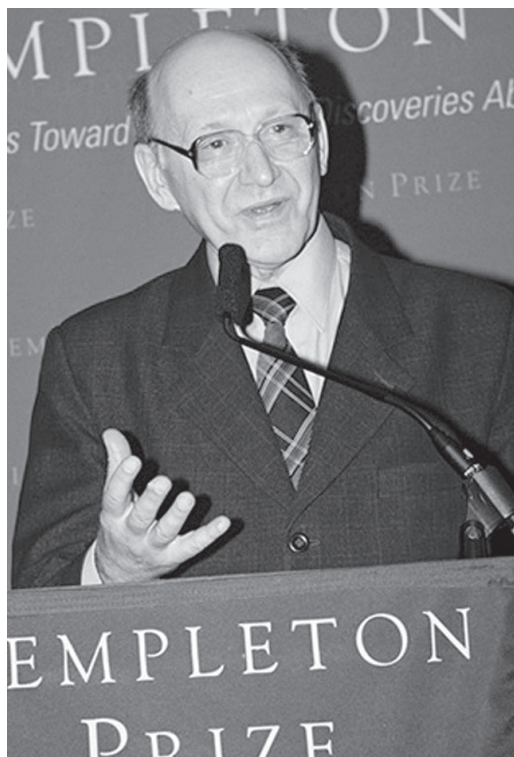
Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

El premi Templeton 2008 per a un sacerdot cosmòleg

Per què quan un científic es mostra teista creient no troba eco, o ben poc, en els mitjans de comunicació? El *Templeton Prize 2008* ha estat concedit a un cosmòleg polonès, Michael Heller, que, a més de físic, matemàtic, filòsof i teòleg, és sacerdot catòlic. Oi que no n'heu sentit parlar? Doncs crec que val la pena que us en digui alguna cosa. Aquest premi, dotat amb 1,6 milions de dòlars, és concedit cada any per la *John Templeton Foundation* i enguany s'ha volgut premiar la labor de més de quaranta anys que aquest prevere ha realitzat en l'àmbit de la ciència cosmològica amb la contribució d'un nou model, que respon també a la idea d'un Déu transcendent, fonament de l'ésser, que ha creat l'espai-temps que coneixem.

Heller és sacerdot des del 1959, i doctor en Filosofia amb una tesi sobre cosmologia relativista. El 1969 rebé l'habilitació per a l'ensenyament amb una altra tesi sobre el principi de Mach. Després d'altres activitats, des del 1985, ha estat professor a l'Acadèmia Pontifícia de Teologia de Cracòvia i ha col·laborat amb l'Observatori Vaticà de Castelgandolfo. Porta escrits una trentena de llibres i més de 400 articles. Molts són de divulgació i la resta d'investigació. Com a obres més importants

Michael Heller.

podem citar: *Theoretical Foundation of Cosmology* (1992), que explica els models matemàtics de la cosmologia, i *Some Mathematical Physics for Philosophers* (2005), visió estructuralista de la relativitat i mecànica quàntica. La *Templeton Foundation Press* li publicà també *Creative Tension: Essays on Science and Religion* (2003), que exposa la componibilitat entre cosmologia actual i Déu creador, com ens diu la fe cristiana.

Segons Heller, la física es desenvolupa construint models matemàtics que s'han de confrontar amb els resultats empírics, per això es pot dir que la física no és una ciència de la matèria sinó més aviat de les estructures. I ell també elabora una estructura per al començ de l'univers, en l'anomenada «era de Planck», recorrent no a les supercordes, com molts fan avui dia, sinó a un model matemàtic de «geometria no commutativa» que és com un nivell d'abstracció superior que englobaria relativitat i mecànica quàntica.

Per a nosaltres és molt important que les idees d'un cosmòleg sacerdot que no s'està de dir que veu l'empremta de Déu en el cosmos hagin estat premiades per una institució de gran prestigi internacional. Donem-ne gràcies a Déu.

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Cosmologies actuals i fe cristiana

Cosmogonia etimològicament significa «origen del cosmos», i es designa avui dia amb aquest terme qualsevol doctrina, mítica o científica, sobre l'origen i formació de l'univers. En el sentit científic és una part important de la ciència cosmològica actual. Per als antics l'univers era només el sistema solar dins la gran volta de les estrelles fixes, a partir de Newton i Halley la visió del cosmos s'anà ampliant i per als astrònoms del temps de Herschel coincidí pràcticament amb la Galàxia. No serà fins ben entrat el segle XX que es parlarà de l'univers de les galàxies. Així i tot, el sentit donat antigament al mot «cosmogonia» encara s'aplica per molts autors a l'origen del sistema solar fins als inicis del segle XIX. I hi hagué moltes teories «cosmogòniques» en aquest sentit, de les quals n'hem de dir alguna cosa.

«Cosmogonia» de Kant-Laplace

Deixant a part el simple suggeriment que féu Descartes el 1644 sobre l'origen planetari (d'una nebulosa de gas i pols, deia, que va formar un disc aplanat, van sorgir els planetes en arremolinar-se i concentrar-se la matèria) i el de Buffon del 1745 (un cometa que s'acostà al Sol li arrencà material que després formà els planetes), la primera exposició raonada sobre l'origen de tot el sistema solar es deu al filòsof Immanuel Kant (1724-1804) que, interessat per temes científics a la seva joventut, el 1745 publicà *Allgemeine Naturgeschichte und Theorie des Himmels*. Hi exposava ja amb detall com d'una massa de pols còsmica que s'anà condensant, bo i girant sobre si mateixa, es formaren el Sol i els planetes gràcies a la força de gravetat que en provocà la condensació.

Hi diu així: «Si suposem que en un principi la matèria del Sol i els planetes

11 «Cosmogonies» del sistema planetari

estava dispersa per l'espai i que en algun punt, allà on es formà el Sol, hi havia una petita preponderància de densitat i, per tant, d'atracció, immediatament es manifestà una tendència a la condensació en aquest lloc, els materials hi aflluïren a poc a poc i la primera massa s'engrandí. En els moviments que havien de resultar de la caiguda desigual dels cossos, les resistències entre partícules no podien ser iguals per totes bandes, cosa que provocà forçosament una circulació comuna, en el mateix sentit i en el mateix pla... Així el sistema es transformaria, per les lleis combinades d'atracció i resistència, en un altre sistema, en el qual tot l'espai comprès entre dos plans paral·lels bastant pròxims, a una banda i l'altra del centre del Sol, fos recorregut per partícules que es movien en cercles amb la velocitat que els corresponia per la seva distància al centre...»

No es pot negar que ja hi trobem en germen l'explicació científica actual, però hi falten encara respostes a certs interrogants: d'on venia el moviment de rotació de la massa primitiva? Per què el Sol gira sobre si mateix tan lentament, fent només una volta cada vint-i-sis dies?

Pierre Simon, marquès de Laplace (1749-1827), el cèlebre autor dels cinc volums de la *Mécanique Celeste* (1799-1825), publicà també el 1796 *Exposition du système du Monde* amb una exposició de l'origen del sistema planetari, que era substancialment la mateixa de Kant, però molt més raonada. El que pressuposa és una nebulosa incandescent amb una condensació central i rodejada d'una atmos-

fera extensa i tènue, dotada ja d'un moviment de rotació. I fa un raonament de com havia d'evolucionar una tal nebulosa tenint en compte les lleis físiques, posant-hi detalls de càlcul: el núvol inicialment calent s'havia de contraure per la gravetat i, en conseqüència, havia de créixer la velocitat de rotació (com sabem per física elemental, per la llei de la conservació de la quantitat de moviment); la rotació cada cop més ràpida faria desprendre porcions de matèria per la força centrífuga que formarien com uns anells inestables que acabarien trencant-se i condensant-se i s'esdevindrien els planetes.

Aquesta teoria laplaciana va ser comentada i retocada aviat per altres autors: Roche, Faye, Georges Darwin, Pickering, Stratton... No cal que ho detallem. Només direm que amb alguns retocs més importants, fets sobretot per Carl F. Weizsäcker (1912-) continua sent substancialment la tinguda per més segura per la comunitat científica, com veurem més endavant.

Altres «cosmogonies» proposades

Ja han estat abandonades, però fem-ne un resum en honor de la història de la ciència cosmològica:

Hipòtesi «planetesimal»: Thomas C. Chamberlin (1843-1928) amb Forest R. Moulton (1872-1952) elaborà aquesta teoria el 1906, per solucionar el problema de la lenta rotació del Sol: els planetes procedeixen del mateix Sol, quan ja estava format, per la força gravitatòria d'una estrella que hi passà gairebé fregant i li

arrencà matèria que, condensada després, formà els planetes. Aquesta teoria fou admesa i popularitzada el 1917 per James H. Jeans (1877-1946), i divulgada també el 1929 per Harold Jeffreys (1891-1989). - Va ser la més admesa pels astrònoms durant la primera meitat del segle XX, però la constatació que la matèria dels planetes no és estel·lar ha acabat fent-la insostenible.

La «Capture Theory»: Proposada per Thomas J. J. See (1866-1962) el 1910, aquesta teoria diu que el Sol, ben sol, en la seva marxa per l'univers galàctic es trobà amb un núvol de petits cossos o no tan petits que ajuntant-se al seu voltant haurien originat els planetes i els altres objectes del sistema solar. Va tenir seguidors entre els astrònoms, com el noruec C. Birkeland i el suec Hannes O. G. Alfvén (1908-1995), que hi afegiren la força electromagnètica. Alfvén el 1942 explicava que el camp magnètic del Sol hauria fet ions dels àtoms neutres del núvol còsmic i haurien col·lisionat, moguts en espiral pel mateix camp magnètic que els hauria empès cap al pla equatorial, el pla de l'eclíptica. - Això faria els planetes més joves que el Sol, cosa que no lliga amb les dades d'observació i en conseqüència s'ha deixat de banda aquesta teoria.

Teoria d'un sistema binari descompost: Suggestida el 1930 per l'americà Henry N. Russell (1885-1972), exposada amb detall el 1940 per l'anglès R. A. Lyttleton i acceptada per Fred Hoyle el 1944. El Sol, diu, podria haver tingut una companya (sistema binari vol dir de dues estrelles unides gravitatòriament), la qual, per girar massa de pressa o pel que fos, s'hauria tornat inestable i trencat; els seus fragments serien els cossos del sistema solar. - Ha estat rebutjada aquesta teoria per la mateixa raó que la planetesimal: els planetes no provenen de matèria estel·lar.

RÀDIO

GRAELLA DE PROGRAMES

De dilluns a divendres

06.50-08.00 *El tren de les set* (reflexió)
Espurna d'alba
Evangeli
Sant Rosari
Laudes des de Montserrat Santoral
 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia)
 09.00-18.00 *Radiofórmula*
 22.00-23.00 *Finestra oberta* (l'actualitat de l'Església)

Dilluns

19.00-20.00 *Vida sana*
 20.00-21.00 *El tercer temps*
 21.00-22.00 *Coneixes Jesús?*
 23.00-00.00 *Planeta Blau* (medi ambient)
 00.00-01.00 *Completes-Radiofórmula*
 01.00-02.00 *Ressons* (música en català)
 02.00-02.30 *Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba*
 02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Dimarts

19.00-20.00 *Parlem d'empresa*
 20.00-21.00 *Parlem de salut*
 21.00-22.00 *Buscant la llum*
 23.00-00.00 *Paraules d'amor*
 00.00-01.00 *Completes-Radiofórmula*
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba*
 02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Dimecres

18.00-19.00 *Amb els ulls de Maria*
 19.00-20.00 *De cap i de nou*
 20.00-21.00 *A peu de carrer*

21.00-22.00 *Temps d'escolta*
 23.00-00.00 *Projectes*
 00.00-01.00 *Completes-Radiofórmula*
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba*
 02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Dijous

19.00-20.00 *Redescobrir Amèrica*
 23.00-00.00 *Mirades*
 00.00-01.00 *Completes-Radiofórmula*
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba*
 02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Divendres

18.00-19.00 *Amb els ulls de Maria*
 19.00-20.00 *Catalunya sense barreres*
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia*
 00.00-01.00 *Pregària de Completes*
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba*
 02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Dissabte

06.50-08.00 *El tren de les set* (reflexió)
Espurna d'alba
Evangeli
Sant Rosari
Laudes des de Montserrat Santoral
 08.00-10.00 *Radiofórmula*
 10.00-11.00 *A tota costa* (submarinisme)
Aires hípics

11.00-12.30 *Trotamundos*
 13.00-14.00 *Vida sana*
 14.00-19.00 *Radiofórmula*
 19.00-20.00 *Parlem d'empresa*
 20.00-00.00 *Radiofórmula*
 00.00-01.00 *Pregària de Completes*
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba*
 02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Diumenge

06.50-08.00 *El tren de les set*
Espurna d'alba
Evangeli
Sant Rosari
Laudes des de Montserrat Santoral
 08.00-09.00 *Radiofórmula*
 09.00-10.00 *Tot sardana*
 11.00-12.30 *Missa de Montserrat*
 12.30-14.30 *Rutes per Catalunya*
 18.00-18.30 *La taula de l'Evangeli* (comentari de les lectures dominicals)
 18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
 20.00-20.30 *Església Viva*
 20.30-23.00 *Melodies de fe*
 23.00-23.45 *La cantata*
 23.45-00.00 *Moments a mitjanit*
 00.00-00.30 *Pregària de Completes*
 00.30-01.00 *Jazz*
 01.00-02.00 *Ressons*
 02.00-02.30 *Dietaris, Evangeli, Espurna d'Alba*
 02.30-06.50 *Música instrumental-Radiofórmula*

Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

09.00 *Informatiu matí + el temps + agenda*
 10.30 *Agenda*
 12.00 *Butlletí informatiu*
 14.00 *Informatiu migdia + el temps + agenda*
 16.00 i 18.00 *Butlletí informatiu*
 18.30 *Agenda*
 20.00 *Informatiu vespre + el temps + agenda*
 20.30 *Música Principat* (Dl., Dm., Dc.)
La Taula de l'Evangeli (Dj.)
Església d'Urgell (Dv.)

Dissabte

08.00 *Agenda*
 14.00 *Agenda*
 16.00 *Agenda*
 17.30 *Agenda*

Diumenge

08.00 *Agenda*
 14.00 *Agenda*
 16.00 *Agenda*
 17.30 *Agenda*

RÀDIO BARCELONA

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.00 a 23.00h,
Objectiu, l'home
 Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominicana» de l'arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach. (Edita i presenta: J.M. Alimbau.)

TELEVISIÓ

Diumenge 15

08.45 *Islam hoy*
 Programa de la comunitat islàmica.
 Director: Mohamed Chakor.
 09.00 *Buenas noticias TV*
 Programa de la comunitat evangèlica.
 Director: José Pablo Sánchez Núñez.
 09.15 *Shalom*
 Programa de la comunitat jueva.
 Director: Benito Garzón.
 10.00 *Últimas preguntas*
 Programa religiós catòlic per a gent que té dubtes.
 Directora: M. Ángeles Fernández.
 10.25 *Testimonio*
 Reportatges el denominador comú dels quals és ser el relat de vides «viscudes en cristià» explicades en primera persona.
 Director: Isidro Catela.
 10.30 *Santa Missa*
 Amb la participació de l'agrupació coral Flors d'Urgell de Castellserà, sota la direcció d'Inés Juanpere.
 Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra. Coordinador: Ignasi Miranda.
 11.20 *Els camins de la calma*
 Programa documental que proposa itineraris per llocs de Catalunya amb les esglésies com a eix central.
 Director: Ferran González.
 11.30 *Pueblo de Dios*
 «Diario de misión.»
 Rafael Armada és un jove missioner espanyol que va arribar fa vuit anys a Sud-àfrica. Viu a prop de la frontera amb Moçambic. La seva missió té 22 pobles habitats per quatre grups ètnics en un territori extens on els catòlics són una minoria. Rafael ajuda els nens orfes a causa de la sida. A Agincourt, per

exemple, el 40% de les dones embarassades són portadores del virus.
 Director: Julián del Olmo.

Diumenge 15

10.30 *Signes dels Temps*
 Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc.
 Director: Francesc Rosaura.

Cada divendres

20.00 *Creure avui*

Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana ofereix també l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i l'espai *Temps de reflexió*. El programa es repeteix el dissabte a les 12.30 h.

Canal Català Televisió Tarragona

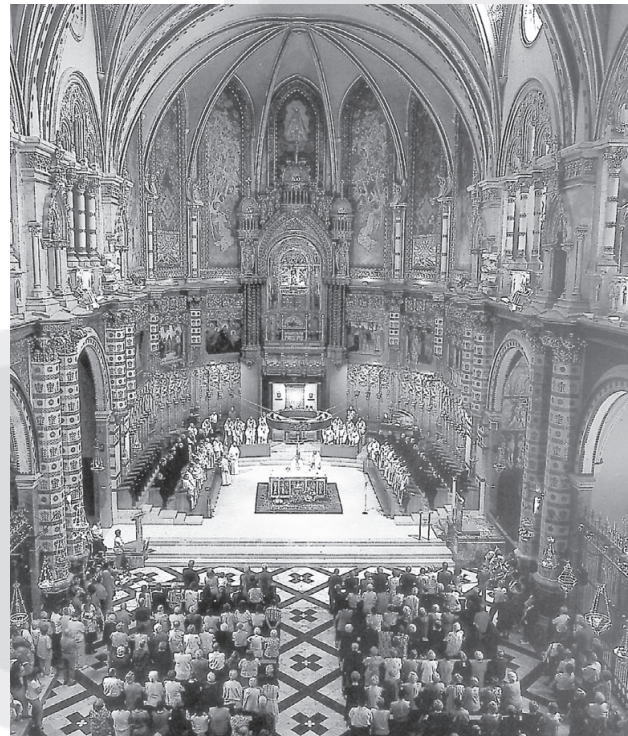
Als quatre vents

Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emet cada diumenge a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores.
 El programa també s'emet pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

Camí de Vida, magazín setmanal que produeix la Delegació diocesana de Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi de Girona, presentat per Jordi Callejón i Maria del Mar Ribé. S'emet per: Televisió de Girona, diumenges i dilluns, a les 9.30 h; Televisió de l'Escala, diumenges, a les 12.30 h; Televisió de Tossa de Mar, diumenges, a les 21.00 h; Canal Nord Televisió, diumenges, a les 11.50 h; Televisió Costa Brava, diumenges, a les 24.00 h; Canal Català la Selva, diumenges, a les 8.30 h; Canal Català Girona Pla, dissabtes i diumenges, a les 8.00 h.

us ofereix en
 directe des de la
 basílica de
 la Mare de Déu
 de Montserrat

de dilluns a diumenge,
 a les 7.30 h,
 la pregària de Laudes

Cada diumenge,
 a les 11.00 h,
 la Missa conventual

■ Barcelona 106.6
 ■ Tarragona 100.6
 ■ Catalunya Central 93.7
 ■ Girona 103.4
 ■ Lleida 91.5
 ■ Tortosa 90.1
 ■ Garraf 96.8
 ■ Vic 91.3
 ■ Cerdanya 104.4
 ■ La Seu d'Urgell 105.0
 ■ Andorra 107.5

www.radioestel.com

JUNY ÉS EL MES CONSAGRAT AL SAGRAT COR DE JESÚS

Internet

• **VATICÀ.**— La pàgina web del Vaticà (www.vatican.va) compta amb una versió en llatí. Juntament amb els idiomes disponibles des de fa anys (italià, alemany, espanyol, francès, anglès i portuguès) apareix ara l'opció «Sancta Sedes Latine».

Altres bisbats

• **RUTA MONÀSTICA.**— Del 30 de juny al 4 de juliol tindrà lloc una ruta monàstica per diferents comunitats contemplatives femenines de la diòcesi de Lleó sota tres formes: trobada amb Déu, trobada amb les comunitats i trobada amb les persones del grup. Més informació: tel. 987 252 866, a/e: vocacioncontemplativaleon@gmail.com.

• **MISSIONERS XAVERIANS.**— Del 4 al 14 de juliol, per a majors de 20 anys, voluntariat amb malalts de sida a Alacant. Més informació: P. Àngel, tel. 968 292 979, i P. Eduardo, tel. 914 461 262.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A SACERDOTS I RELIGIOSOS.**— Del 6 al 9 de juliol, dirigits per Mons. José I. Munilla, a la casa d'exercicis d'Ourense. Més informació: tel. 988 221 154.

• **COMUNICACIÓ SOCIAL.**— Del 7 al 12 de juliol, a la Facultat de Comunicació de la Universitat Pontifícia de Salamanca, cursos sobre *Construcció de sitios web, weblogs y recursos en la web 2.0 i Taller de radio*. Més informació: tel. 923 282 357, fax 923 282 747, a/e: mmanzanobo@upsa.es.

• **CURS BÍBLIC.**— L'Editorial Verbo Divino organitza del 11 al 15 de juliol, a Haro (La Rioja), el curs *La Biblia, un mundo por descubrir: vivir la Palabra, leer la vida*, amb l'Equip de Formació Bíblica de l'Editorial Verbo Divino: Inmaculada Rodríguez i Rafael Araoz. Més informació: M. Jesús Sanz, tel.

948 555 632 (de 8.00 a 14.00), a/e: promocion@verbodivino.es.

• **TRINITARIS.**— La Pastoral Juvenil i Vocacional dels Trinitaris organitza un camp de treball, per a joves majors de 18 anys, a Antequera, del 13 al 19 de juliol. Més informació: Sergio García Pérez, tel. 645 866 036.

• **PASTORAL DE LA SALUT.**— Del 14 al 19 de juliol, a Los Molinos (Madrid), XIII Curs Pastoral de la Salut per a seminaristes, amb el tema *Abiertos a la esperanza*. Més informació: tel. 918 550 004.

• **TROBADES MISSIONERES SILOS.**— Del 15 al 31 de juliol, Escola d'Animadors Missioners Silos-Loiola-Begonya, Operació Futur. Més informació: Cristians Sense Fronteres, tel. 915 944 112 i 629 665 983, fax 915 943 532, a/e: csf@csf.es, web: www.csf.es.

• **SOCIETAT DE MISSIONS AFRICANES.**— Del 20 al 31 de juliol organitza el Camí de Sant Jaume, amb el lema «Soledad, silencio y misión», des del port del Somport (Jaca) a Puente la Reina (camí aragonès). Més informació: tel. 913 000 041 i 616 154 513.

• **PARES TEATINS.**— Creuer-peregrinació per les terres de sant Josep M. Tomasi, visitant pràcticament tot Sicília, del 2 al 10 de setembre. Més informació: tel. 600 250 929, a/e: santgaitea@hotmail.com.

• **RUTA DE SANT PAU.**— La Delegació de Missions de la diòcesi de Pamplona i Tudela organitza una peregrinació a Turquia, del 10 al 21 de setembre, seguint la ruta de sant Pau. Més informació: tel. 948 221 632.

Barcelona

• **MOVIMENT CULTURAL CRISTIÀ.**— Organitza la trobada solidària «La Iglesia con los empobrecidos de la tierra» amb el tema *La Iglesia frente a la opresión y la injusticia*. Serà el 12 de juny, a les 21.30, a la Casa de Cultura i Solidaritat Guillem Rovirosa, via Favència, 172-174 - Barcelona, tel. 678 413 337, a/e: barcelona@solidaridad.net, web: www.solidaridad.net.

• **COMUNITAT DEL CENACLE.**— Alguns membres de la Comunitat del Cenacle compartiran un estona de testimoni i de pregària el 15 de juny, a les 18.00, a la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa, c/ Consell de Cent, 110 - Barcelona.

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El 16 de juny, a les 19.30, sessió de reflexió de l'actualitat cultural i religiosa amb Josep M. Solé i Sabaté, historiador. C/ València, 244, 1r - Barcelona.

• **HOMENATGE A MN. JOSEP M. VIA TALTAVULL.**— El 16 de juny, a les 20.00, a l'Aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona (c/ Diputació, 231). Amb ocasió de la presentació del quadern de la Fundació Joan Maragall *Fe i pensament. Tria d'articles (1973-1981)*. Hi intervindran Antoni Matabosch, president de la Fundació Joan Maragall; Joan Martínez Porcell, degà de la Facultat de Filosofia de Catalunya; Armand Puig, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, i Mn. Josep M. Via Taltavull, patró emèrit de la Fundació Joan Maragall i professor emèrit de les facultats de Filosofia i de Teologia de Catalunya. Tancarà l'acte el cardenal arquebisbe de Barcelona Lluís Martínez Sistach.

• **TORNAR A CREURE.**— Si de vegades penses... la fe que vaig aparcar fa anys potser ara m'ajudaria a viure. Si de vegades penses... hi ha gent que té fe, potser jo també podria. Vine a conèixer «Tornar a creure», el 17 de juny, de 20.45 a 22.00, a la parròquia de Santa Cecília (passeig Sant Gervasi, 66 - Barcelona).

• **CAIXAFORUM.**— El 17 de juny, a les 17.00, Eduard Estivill (director de la Clínica del Son Estivill) parlarà sobre *Alteracions del son*; el 18, a les 18.00, conferència inaugural de l'exposició «Belleza sublim. Tresors del Renaixement de la ciutat de Prato», a càrrec de Cristina Gnoni (comissària de l'exposició); a les 19.30, Alberto Bernabé (catedràtic de Filologia Grega, Univer-

SANTUARI DE MONTSERRAT

✓ **MUSEU DE MONTSERRAT.**— El 21 de juny, a les 16.30, visita comentada a l'exposició «Mirades: Casas i el retrat, Rusiñol i el paisatge». Més informació: tel. 938 777 777, a/e: informacio@larsa-montserrat.com, www.montserratvisita.cat.

✓ **ROMIATGE.**— El 21 de juny, romiatge a Montserrat de l'arxiprestat del Baix Urgell-Garrigues. Més informació: tel. 973 130 698.

sitat Complutense de Madrid), dissertarà sobre «*Lisístrata*» d'Aristòfanes. Av. Marquès de Comillas, 6-8 - Barcelona, tel. 934 953 945, web: www.laCaixa.es/ObraSocial.

• **TEILHARD DE CHARDIN.**— El 18 de juny, a les 19.00, presentació d'*Actualitat de Teilhard de Chardin*, llibre de Manuel G. Doncel i Josep M. Romero. Hi intervindran els autors i Pilar Queralt, expatrona de la Fundació Joan Maragall i professora de Geofísica de la UB, i Montserrat Noguera, traductora de *Le christique* i professora de Filosofia de la UB. Lloc: auditori de la Fundació Joan Maragall, c/ València, 244, 1r - Barcelona.

• **ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ.**— El 18 de juny, a les 20.30, xerrada-col·loqui sobre les *Croades: Templaris: la defensa del Reino y peregrinos a Tierra Santa*, per Jesús Ruiz. C/ Consell de Cent, 293 - Barcelona.

• **COSMOCAIXA.**— El 18 de juny, a les 19.00, conferència *Forats negres, ones gravitatòries i altres idees recargolades del Dr. Einstein*, a càrrec de Clifford Will (Universitat de Washington a Saint Louis, EUA); el 21, 22, 28 i 29 de juny, a les 11.00, activitat familiar 3, 2, 1, 0! *el coet s'ha enlairat*. Més informació: tel. 932 126 050, fax 932 537 473, a/e: savicosmocaixabcn@fundaciolacaixa.es.

• **ASSOCIACIÓ D'ADORADORES DEL SANTÍSSIM.**— El 19 de juny, a les 17.00, eucaristia de fi de curs. Adreça: Religioses Esclaves del Sagrat Cor de Jesús, c/ Mallorca, 234 - Barcelona.

• **SEMINARI MENOR OBERT.**— Propera trobada els dies 20 i 21 de juny. Més informació: tel. 934 541 600 i 648 181 505.

• **COMUNITAT DE L'ANYELL.**— Escola de la Paraula el 20 de juny, a les 20.30, sobre Mt 10,26-33; el 21, a les 21.00, vetlla d'adoració; el 23, a les 21.00, eucaristia de vigília i adoració; el 24, a les 12.30, missa. Parròquia de Sant Jaume, c/ Ferran, 28 - Barcelona.

• **ESCOLA D'ANIMACIÓ BÍBLICA.**— El 21 de juny, de 10.00 a 18.30,

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?

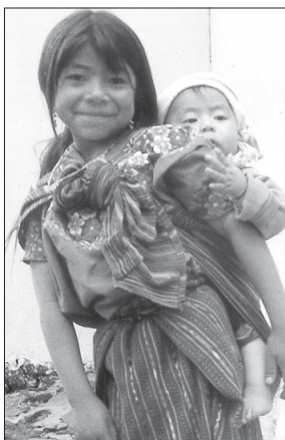
DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 26 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ SIGNIFICA UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la tasca humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

20 euros mensuals ho poden fer possible

DELEGACIÓ DE LA FUNDACIÓ CRISTIANA
PER A NENS I GENT GRAN

C/ Arrabal, 13, bajo A - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 544 750 - 983 545 206 - Fax 983 544 750 e-mail: fcna@fcnaes.org

Alba residència d'àvies

Torre de 24 places només per a dones a Sarrià-Sant Gervasi
a 10 minuts del centre de la ciutat
Estades curtes i llargues
Centre de dia, també els festius
Visiteu-nos sense compromís!
Tel. 932 039 740, Isabel
web: <http://www.albaresidencia.es>
a/e: info@albaresidencia.es

Des del carrer

El 15 de maig passat es van reunir a la catedral de Tortosa els Capítols Catedrals de Catalunya acompanyats pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, que va presidir l'Eucaristia. Mons. Josep Maria Tomàs, degà-president del Capítol Catedral de Tortosa, va ser l'amfitrió i l'encarregat d'emmarcar el treball de la reunió: parlar del patrimoni artístic i cultural que tenen les catedrals, però sobretot parlar del treball pastoral i cultural que s'hi fa.

Mons. Josep Maria Tomàs, degà-president del Capítol Catedral de Tortosa

«Hem de custodiar el patrimoni que hem heretat»

—Per què s'ha fet aquesta reunió de canonges a Tortosa?

—Avui dia tothom es reuneix. Tant en els àmbits socials, polítics... com eclesials per parlar dels seus projectes i iniciar-los i per analitzar-ne les problemàtiques cercant solucions. També els Capítols Catedrals ens reunim. Per exemple, l'abril passat va tenir lloc a Burgos la 27a Trobada Nacional de Capítols. Aquest tipus de reunió també es fa a Catalunya, cada any en un bisbat diferent, jo ja n'he participat en nou. Enguany tocava a Tortosa.

—Quina és la missió dels Capítols Catedrals i com es reflecteix en la vida de la catedral i de la diòcesi?

—Els Capítols tenim la missió de tenir cura de les celebracions litúrgiques de la catedral com a temple mare de tota la diòcesi. Hem de custodiar el patrimoni que hem heretat i hem de mantenir les seues que, amb el pas del

temps, necessiten més restauracions. Tota una problemàtica per a la qual cal cercar solucions adequades i anar tots d'acord.

—Quins aspectes han tractat durant la reunió de Tortosa?

—El culte litúrgic. Cal recordar que en una altra època els canonges dedicaven tot el seu temps a la catedral i que aleshores podien programar el culte als dies i hores que els semblava millor. Hi havia canonges amb una especialització pròpia per a les celebracions litúrgiques i per als treballs dins de la catedral. Ara, per la manca de sacerdots, ha canviat molt. Els canonges tenen altres ocupacions, també parroquials.

A tot Catalunya no arribem a setanta capitulars, i alguns ja emèrits, mentre que tenim dues catedrals, Terrassa i Sant Feliu, que encara no tenen Capítol. Per totes aquestes raons cada Capítol fa els actes litúrgics que bo-

nament pot. Així, la reunió ha estat un diàleg d'enyorança i un repte de com fer-ho avui amb els canvis que la nova evangelització requereix.

—Es va tractar cap més tema?

—Vam començar a parlar de les visites culturals als nostres museus, en el sentit que hi ha guies que només n'expliquen el valor artístic i que no fan cap al·lusió al tema catequètic que han de tenir les nostres exposicions. És un tema encetat en el qual hem d'aprofundir.

—Com valoraria aquesta reunió feta a Tortosa?

—No vull parlar de qualificacions, sinó d'interès i de preocupacions. Tot és necessari per dur endavant la nostra missió com a membres dels Capítols. La visita a la nostra exposició permanent va merèixer una felicitació per part de tothom.

Víctor-Manuel Cardona

Rauxa

Solucions a cop de talonari

Avui dia està de moda que el govern ens doni xecs regal quan tenim un fill. Tot un detall que no nego que sigui oportú, especialment per a les famílies més necessitades, però que sembla més un pedaç que una manera d'afrontar els problemes d'arrel i de forma profunda, sobretot si tenim en compte que els diners s'acaben quan el fill ja té més de 3 anys. Com si les estretors econòmiques també acabessin a aquesta edat...

El xec regal per als fills menors de 3 anys no soluciona la dificultat que tenen la majoria de famílies per accedir a una plaça en una guarderia municipal a l'abast de totes les economies. Tampoc no els garanteix un casal d'estiu bé de preu quan s'acaba el curs escolar, ni que puguin deixar d'«explotar» els avis perquè no saben on «col·locar» els nens o, senzillament, que els llibres escolars siguin més econòmics. El mateix podem dir dels 100 euros que reben les mares treballadores i que segurament la majoria canviarien per una baixa de maternitat més llarga que les actuals 16 setmanes o per la possibilitat real de les famílies a l'hora de conciliar la vida laboral i familiar.

Carme Munté

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Memòries complementàries (i 2)

A l'altra banda, la d'aquells la feina dels quals era morir —segons la crua expressió recollida per José S.— hi havia un noi que es deia Miquel. Era seminarista i vivia a Molins de Rei. El seu pare era un senzill obrer, procedent d'Albacete, molt treballador i bona persona. Miquel va poder trampejar bé els primers mesos de la guerra, immers com estava en un entramat amistós de relacions humanes, sovint més decisives que les idees. Fins i tot va arribar a obtenir el carnet de la CNT-FAI...

Tot va començar a canviar per a ell a partir del moment —abril de 1938— en què va ser mobilitzat. Primer, fam i misèria. Després, a la Seu d'Urgell, el van incloure entre uns pocs acusats, sense cap fonament, de promoure un complot: dos d'ells —nois de disset anys, de Balaguer— van ser brutalment afusellats. Miquel va anar a raure a la catedral, convertida en presó militar.

Després va arribar el processament. La certificació per l'Ajuntament de Molins de Rei de la seva condició de seminarista va servir per ratificar les falses acusacions de complot. Val a dir que ell, tot negant aquestes, va confessar amb

coratge la seva vocació al sacerdoci i la seva voluntat de realitzar-la tan aviat com li fos possible. Aleshores va ser condemnat a dotze anys i un dia d'inter-nament en un batalló disciplinari.

Els batallons disciplinaris, com explica mossèn Miquel en aquestes memòries, no eren els nombrosos camps de treball, avui més estudiats, dependents del SIM. La vida en els batallons, regits tots per militars, era més cruel i humiliant. Han estat comparats, en alguns aspectes, als camps de concentració nazis i soviètics. Entre els reclosos, hi havia nombrosos capellans i religiosos.

Miquel va anar a raure al batalló número 5 de Clariana, potser el pitjor de tots. Les calamitats que hi patí esborronen. Ens parla, per exemple, del capità de la seva companyia. Procedent del Marroc francès, era conegut amb el sobrenom d'El Moro. Contava d'ell mateix que no tenia cor... Deia que, en néixer, la seva mare li havia arrencat el de carn i canviat per un de pedra... una fantasia que encaixava amb el seu tarannà. Havia matat presos a garrotades... Tenia un capteniment sàdic. No és estrany que, en acabar la guerra, i aprofitant el desconcert de la retirada, els seus antics captius el decapitessin. Per cert que, en la fugida desesperada d'aquells mateixos dies, va anar d'un fil que Miquel i uns quants més no fossin afusellats. En aquests cas, va ser un soldat roig qui el va salvar, asserenant els seus caps.

Tot això i moltes més coses explica el petit volum *Sobreviure al terror*, d'Edicions Scire, que acaba d'aparèixer. L'ha escrit mossèn Miquel Arenas Delegido, rector emèrit de Sant Vicenç de Montalt. Ha estat un bon sacerdot, lliurat al treball pastoral durant anys i anys. La majoria dels qui l'hem tractat ignoràvem aquesta història. Ell no solia parlar-ne ni, menys encara, fer-ne cap ús partidista. Ara, des de la serenor de la seva maduresa i en un altre context històric, ens explica els seus records planerament, emotivament, serenament. Farem bé de llegir-los. Tots, però sobretot els més joves.

Ara mateix